

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΤΟ 21ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΔΥΝΑΤΟ ΚΚΕ
ΝΟΥΣ · ΚΑΡΔΙΑ · ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ - ΛΑΪΚΗΣ ΠΑΛΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

ΙΟΥΝΗΣ 2021

Το 21ο Συνεδρίο μας διεξάγεται μέσα σε χρόνια κατά την οποία βρισκόμαστε 200 χρόνια μετά τη νικηφόρα αστική εθνικοαπελευθερωτική Επανάσταση του 1821, όπου η αστική τάξη συγκρότησε το έθνος - κράτος της στον ελλαδικό χώρο, ως προοδευτική τάξη τότε. Διακόσια χρόνια μετά, έχει περάσει πλέον, εδώ και πολλά χρόνια, σε όλη τη γραμμή της στην πλήρη αντίδραση. Είναι αντιδραστική, φρένο και στην κοινωνική ανάπτυξη, το σύστημα στο οποίο γνείται είναι εμπόδιο στις νέες δυνατοότητες των παραγωγικών δυνάμεων, αντικειμενικά γίνεται όλο και πιο επιτακτική η αντικατάστασή του, η επαναστατική ανατροπή του.

Βρισκόμαστε φέτος 150 χρόνια από την «πρώτη έφοδο της εργατικής τάξης στους ουρανούς» με την Παρισινή Κομμούνα και 104 χρόνια μετά την πρώτη νικηφόρα σοσιαλιστική επανάσταση στον κόσμο που οικοδόμησε το πρώτο εργατικό κράτος, τη Σοβιετική Ένωση, και επιτάχυνε την ίδρυση σειράς ΚΚ, ανάμεσά τους και του ΚΚΕ, το 1918. Ακολούθησε μια σπουδαία αλλά δύσκολη πορεία, με εξεγέρσεις, ηρωικά κατορθώματα, αλλά και με βαριές ήττες, με ρηξικέλευθες, πρωτοπόρες επεξεργασίες, αλλά και με θεωρητικά και στρατηγικά προγραμματικά λάθη, σε αλληλεπίδραση με την ίδια την πορεία των επεξεργασιών και των αντιφάσεων του Διεθνούς Κομμουνιστικού Κινήματος (ΔΚΚ).

Φέτος, συμπληρώνονται 30 χρόνια από τη νίκη της αντεπανάστασης, την ανατροπή της Σοβιετικής Ένωσης, κορυφαίο γεγονός στην ήττα του πρώτου ιστορικού εγχειρήματος της σοσιαλιστικής οικοδόμησης που επέτρεψε την προϋπάχουσα κρίση του ΔΚΚ.

Το ΚΚΕ δήλωνε «παρών», ανασυντάσσει τις δυνάμεις του, είναι στρατευμένο στην πάλη για τη χειραφέτηση της εργατικής τάξης, στην ανασυγκρότηση του κινήματός της, στην προώθηση της κοινωνικής συμμαχίας σε αντικαπιταλιστική - αντιμονοπωλιακή κατεύθυνση στην πάλη για την επαναστατική κατάκτηση της εργατικής εξουσίας, με σκοπό την οικοδόμηση του σοσιαλισμού-κομμουνισμού. Η επικαιρότητα και αναγκαιότητά του είναι αντικειμενικά αδιαμφισβήτητες, λόγω της ωρίμανσης των υλικών προϋποθέσεων του, περισσότερο από κάθε προηγούμενη περίοδο που επιδιώχθηκε και ξεκίνησε αυτό το κοινωνικό εγχείρημα.

Το βασικό περιεχόμενο του 21ου Συνεδρίου είναι το Κόμμα, ως καθοδηγητής του επαναστατικού εργατικού κινήματος, της κοινωνικής συμμαχίας στην πάλη για τον σοσιαλισμό, με βάση τις σύγχρονες συνθήκες και αναλύσεις, στο φως του Προγράμματος που ψηφίστηκε στο 19ο Συνέδριο και του νέου Καταστατικού που ευθυγραμμίζεται με τις στρατηγικές επιδιώξεις πάνω στα ζητήματα των κανόνων και προϋποθέσεων λειτουργίας και δράσης.

Βρισκόμαστε σε μια φάση γρήγορων ανακατατάξεων διεθνώς, νέων πιο οξυμένων ανταγωνισμών, εστίων πολέμου, ενώ ζούμε μια βαθιά καπιταλιστική οικονομική κρίση και υπάρχουν πολλοί παράγοντες για απρόβλεπτες εξελίξεις.

Στις μέρες μας, από τη μια μεριά, συνεχίζεται να βαθαίνει η αντίθεση ανάμεσα στον κοινωνικό χαρακτήρα της εργασίας και την καπιταλιστική ιδιοποίηση των αποτελεσμάτων της που οδηγεί σε αλληπάλλινες οικονομικές κρίσεις, με αποτέλεσμα την καταστροφή παραγωγικών δυνάμεων (εργατικής δύναμης, δηλαδή του ανθρώπινου παράγοντα αλλά και μέσων παραγωγής), ενώ και στις συνθήκες της καπιταλιστικής ανάπτυξης υπάρχει μεγάλη ανεργία, στέρηση αγαθών και υπηρεσιών, παρά τις υπάρχουσες μεγάλες τεχνολογικές επιστημονικές δυνατοότητες, δημιουργούνται συνεχώς καταστροφικές εστίες πολέμου. Από την άλλη, συνεχίζεται η μεγάλη υποχώρηση του εργατικού, του κομμουνιστικού κινήματος, παρά τις κατά περιόδους αγωνιστικές εξάρσεις. Καθυστερεί η ανασυγκρότηση του εργατικού - συνδικαλιστικού κινήματος, πολύ περισσότερο καθυστερεί η επαναστατική ιδεολογική πολιτική ανασυγκρότηση του κομμουνιστικού κινήματος, ακόμα και σε χώρες που βρίσκονται στη δίνη ιμπεριαλιστικών πολέμων, με όξυνση των προβλημάτων.

Το Κόμμα μας έχει δώσει μεγάλες μάχες, έχει ισχυρές ιστορικές παρακαταθήκες, έχει επεξεργαστεί νέο Πρόγραμμα, μελέτη και συνεχίζει να μελετά τις αιτίες ανατροπής της σοσιαλιστικής οικοδόμησης και την κατάσταση του ΔΚΚ. Μελετά την ιστορική του πείρα στο φως και νέων στοιχείων που προκύπτουν από τα αρχαία διεθνώς, εμπλουτίζουν τις γνώσεις και την ικανότητά του να ερευνησει πιο ολοκληρωμένα την πορεία της κοινωνικής εξέλιξης, το πέρασμα από τον καπιταλισμό στον σοσιαλισμό, όχι μόνο ιστορικά κατά τον 20ό αιώνα, αλλά και ως καθήκον στον 21ο αιώνα.

Πατάμε στη συλλογικά επεξεργασμένη πείρα των δεκαετιών, για να αντιστοιχίσουμε ουσιαστικά και πραγματικά - και όχι στα λόγια μόνο ή ακόμα και στα γραφόμενά μας - το περιεχόμενο των κατευθύνσεων και των στόχων μας που θα πατάνε στη θεωρητική βάση του Επαναστατικού Κόμματος, αλλά και στην πρακτική εφαρμογή τους στην καθημερινή λειτουργία και δράση, μέσα στο ίδιο το Κόμμα και στην προετοιμασία των δυνάμεών του, αλλά και θα απευθύνονται ταυτόχρονα στις ευρύτερες εργατικές - λαϊκές δυνάμεις ώστε η κομμουνιστική πρωτοπορία να τις ανυψώνει στη θέση του ενεργού επαναστατικού υποκειμένου.

Εκτιμάμε ότι βρισκόμαστε μπροστά σε σύνθετες εξελίξεις. Η αστική ρεφορμιστική και οπορτουμιστική γραμμή και επίθεση προς το αγωνιζόμενο ταξικό κίνημα, τις συμμαχίες του, προς ριζοσπαστικές δυνάμεις που αναπτύσσουν σπέρματα αντικαπιταλιστικών ιδεών, θα δυνάμυνουν, με στόχο να παρεμποδίζουν την επιρροή και επίδραση της ιδεολογίας και πολιτικής του ΚΚΕ, για την περιχαράκωσή τους από το ίδιο το Κόμμα. Το ΚΚΕ, στη μακρόχρονη πορεία της δράσης του, με τη συστηματική μελέτη της ιστορικής πορείας του και της στρατηγικής του ΔΚΚ, του ρόλου του ρεφορμισμού και του οπορτουισμού, βρίσκεται σήμερα σε πολύ καλύτερη θέση να αντιμετωπίσει την πολιτική πίεση και τον αρνητικό συσχετισμό δυνάμεων.

Δυναμώνει ο αντικομμουνισμός και βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, και στη χώρα μας και σε όλη την Ευρώπη, η επιχείρηση ταύτισης του κομμουνισμού με τον φασισμό. Δυναμώνουν αντικομμουνιστικά σύνδρομα, η κρατική καταστολή. Στοιχεία όλων αυτών είναι η ένταση της πίεσης για τις μορφές αστικής διαχείρισης, το μείγμα κρατικής παρέμβασης, ή προβολής των επιμέρους διαφορών ανάμεσα σε φιλελεύθερες και σοσιαλδημοκρατικές δυνάμεις για τον χαρακτήρα των μεταρρυθμίσεων με τη μια ή την άλλη μορφή, η επιδίωξη να συρθεί το κίνημα σε μια γραμμή πάλης που οδηγεί σε πολιτική επιλογή μιας αστικής κυβερνητικής διαχείρισης ή στην επιλογή του ενός έναντι του άλλου ιμπεριαλιστικού κέντρου.

Πρόσθετες δυσκολίες στην εξέλιξη της πάλης του Κόμματος φέρνουν και οι συνθήκες απαγορεύσεων, εγκλεισμού λόγω της πανδημίας και των μέτρων για τη δημόσια υγεία αλλά και οι επιδιώξεις να ορθωθούν μεγάλα εμπόδια στο δρόμο του εργατικού συνδικα-

λιστικού κινήματος. Οι ίδιες οι εξελίξεις, όμως, δημιουργούν και τις προϋποθέσεις ώστε να έρχεται στο κέντρο της συζήτησης, του προβληματισμού και της ταξικής πάλης η πολιτική πρόταση του Κόμματος. Οι συνθήκες πανδημίας μπορεί αντικειμενικά να δυσκόλεψαν τη λειτουργία των Κομματικών Οργανώσεων και τη δράση του μαζικού κινήματος, όμως ταυτόχρονα έφεραν στο επίκεντρο της συζήτησης, της διαμάχης και της πάλης, την ανάγκη της κοινωνικοποίησης του ιδιωτικού τομέα, τον κεντρικό επιστημονικό σχεδιασμό σε συνθήκες εργατικής εξουσίας, επιφέροντας πλήγμα στη λογική της συνύπαρξης δημόσιου και ιδιωτικού συστήματος Υγείας κ.ά. Μπήκε, για παράδειγμα, στο επίκεντρο της συζήτησης και του αγώνα, αντί η κρατικοποίηση στρατηγικών μονάδων της βιομηχανίας, όπως η ΛΑΡΚΟ, ο λιγνίτης κ.λπ., η ανάγκη της κοινωνικοποίησής τους, με κεντρικό σχεδιασμό, με την εργατική τάξη στην εξουσία.

Γίνεται όλο και πιο απαιτητικό και σύνθετο το ιδεολογικό, πολιτικό, οργανωτικό αστάλωμα του Κόμματος και της ΚΝΕ που καθόρισε ως στόχο το 20ό Συνέδριο. Συνολικά, οι συνθήκες γίνονται όλο και πιο περίπλοκες σε σχέση με πριν, συνθήκες που περικλείουν και νέους κινδύνους μεγαλύτερου πωχυγυρισματος, αλλά και νέες δυνατότητες, ώστε νέες εργατικές λαϊκές δυνάμεις να μπουν στη δράση, να επιδράσουν στις εξελίξεις.

Η ιστορική εξέλιξη φυσικά δεν σταματά. Όπως συνέβη με τη φεουδαρχία και τη δουλοκτησία που πέρασαν στο παρελθόν, αλλού νωρίτερα και αλλού αργότερα, άλλοτε πιο στέρα και άλλοτε με πωχυγυρισμάτα, έτσι θα συμβεί και με το καπιταλιστικό σύστημα, που βρίσκεται προ πολλού στο μονοπωλιακό στάδιό του. Βρισκόμαστε ιστορικά στην εποχή της αναγκαιότητας επαναστατικής ανατροπής του καπιταλισμού και οικοδόμησης του σοσιαλισμού - κομμουνισμού, της κοινωνίας στην οποία δεν αλλάζει μόνο τάξη ως οικονομική κυριαρχία και πολιτική εξουσία, αλλά καταργείται και κάθε μορφή εκμεταλλευτικών σχέσεων, κάθε εκμεταλλεύτρια τάξη, καταργείται κάθε κοινωνική διάκριση και ανισότητα, αναμορφώνεται η ίδια η εργατική τάξη, ως ηγετίδα δύναμη της νέας κοινωνίας, ως συλλογικός ιδιοκτήτης των μέσων παραγωγής.

Είμαστε αποφασισμένοι, μέχρι το 22ο Συνέδριό μας, να μετρήσουμε βήματα στην οργάνωση της εργατικής τάξης, των αυτοαπασχολούμενων της πόλης, των βιοπαλαιστών αγροτών, των νέων και των γυναικών εργατικής λαϊκής ένταξης η καταγωγής, στα σωματεία τους, στους συλλόγους και τους φορείς τους, στην ανάπτυξη της πάλης τους σε αντικαπιταλιστική - αντιμονοπωλιακή κατεύθυνση, στην προώθηση του συντονισμού της δράσης τους, της αλληλεγγύης τους, της κοινωνικής τους συμμαχίας.

Είμαστε πιο ικανοί να κλιμακώσουμε την πάλη, να περνάμε στην αντιμετώπιση, να επιδιώκουμε οι καθημερινοί αγώνες και ο τοπικός - κλαδικός συντονισμός της πάλης να μετατρέπονται στην πορεία σε ένα ενιαίο, πανελλαδικά συντονισμένο κίνημα της εργατικής τάξης και των συμμαχών της, όσο γίνεται πιο μαζικό, εδραιωμένο στους τόπους δουλειάς, στους κλάδους, σε κάθε περιοχή, με αντικαπιταλιστική - αντιμονοπωλιακή κατεύθυνση, εναντίωσης στο ΝΑΤΟ, στην ΕΕ. Ενα τέτοιο πανελλαδικό και διεθνιστικό ταυτόχρονα κίνημα μπορεί να εγγυηθεί μόνο το ΚΚΕ με τη δράση του, ως καθοδηγητική δύναμη για την ανατροπή του συνολικού συσχετισμού, για το άνοιγμα του δρόμου για τον σοσιαλισμό.

Μέχρι το 22ο Συνέδριο μπορούμε να διευρύνουμε αποφασιστικά τους δεσμούς μας με πλατιές εργατικές - λαϊκές δυνάμεις, με την πιο ενεργή συμμετοχή και δράση τους μέσα στο εργατικό - λαϊκό κίνημα αλλά και την ένταξή τους στον δραστήριο και ενεργό περίγυρο του ΚΚΕ, με ανάμιξή τους σε όλες τις μεγάλες κοινωνικές και πολιτικές μάχες που έχουμε μπροστά μας τα επόμενα χρόνια.

Μέχρι το επόμενο Συνέδριο, μπορούμε να προχωρήσουμε πιο θαρρετά και δυναμικά στην οικοδόμηση πολλών νέων ΚΟΒ του Κόμματος και της ΚΝΕ, στη δημιουργία μαχητικών πυρήνων του Κόμματος και της ΚΝΕ παντού, σε μαζική ανάνεωση των γραμμών μας με νέες στρατολογίες από την εργατική τάξη, τα σύμμαχα τμήματα των μεσαίων στρωμάτων, τη νεολαία, τις γυναίκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

Φτάσαμε στο Συνέδριο, ύστερα από μια πεντάμηνη προσυνεδριακή διαδικασία, με την ολοκλήρωση της εκλογοαπολογιστικής διαδικασίας των Συνελεύσεων των ΚΟΒ και των Συνδιασκέψεων των Τομέων και των Οργανώσεων Περιοχής.

Οι ψηφοφορίες ήταν ως εξής:
— Σε όλα τα κείμενα ψήφισαν υπέρ η συντριπτική πλειοψηφία των κομματικών μελών.
— Ειδικότερα για το 1ο Κείμενο των Θέσεων της ΚΕ για το Κόμμα και τον απολογισμό του, ψήφισαν κατά 21 σύντροφοι και λευκό 16.
— Για το 2ο Κείμενο των Θέσεων της ΚΕ για τις διεθνείς εξελίξεις, το Διεθνές Κομμουνιστικό Κίνημα, τις εξελίξεις στην εγχώρια οικονομία και το πολιτικό σύστημα, ψήφισαν κατά 13 σύντροφοι και λευκό 15.

— Για το 3ο Κείμενο των Θέσεων της ΚΕ για την κατάσταση της εργατικής τάξης, του κινήματός της και την κοινωνική συμμαχία, ψήφισαν κατά 15 και λευκό 16 μέλη του Κόμματος. Στις Τομεακές Συνδιασκέψεις των αντιπροσώπων υπήρξαν 2 λευκά, ενώ ομόφωνα υπέρ ήταν στις Συνδιασκέψεις Περιούχων.

Θετικά επίσης για τα Κείμενα των Θέσεων εκφράστηκαν τα καθοδηγητικά Όργανα της ΚΝΕ (Συμβούλια Περιοχής, Περιφερειακά Συμβούλια και Τομεακά Συμβούλια), καθώς και οι ΟΒ της ΚΝΕ.

Παράλληλα, έγινε ο δημόσιος προσυνεδριακός Διάλογος, στον οποίο πήραν μέρος 320 μέσω του «Ριζοσπάστη» και 37 μέσω της ΚΟΜΕΠ.

Όλα τα κείμενα είναι στη διάθεση των Αντιπροσώπων.

Το ΚΚΕ απέδειξε για μια ακόμη φορά ότι και μέσα στις δύσκολες συνθήκες πανδημίας, απαγορεύσεων, δυσκολιών, μπορεί, τηρώντας όλα τα απαραίτητα υγειονομικά μέτρα, να αναπτύσσει την εσωτερική δημοκρατική λειτουργία του, τη συζήτηση και την εκλογή των Οργάνων του, από κάτω μέχρι πάνω, την ώρα που άλλα πολιτικά κόμματα αναβάλουν συνέδρια, συνδιασκέψεις, καθυστερούν τις εσωκομματικές διαδικασίες τους, χρησιμοποιώντας άλλοθι για να κρύψουν τη γύμνια της εσωκομματικής τους ζωής, τη λειτουργία τους ως αρχηγικών κομματικών ηγεμονιών, παρά το γεγονός ότι κινούνται σε όλες τις πτώσεις τη δημοκρατία και ρίχνουν τόνους λάσπης στο ΚΚΕ. Η εργατική τάξη όμως, οι εργαζόμενοι γνωρίζουν ότι για το ΚΚΕ είναι μεγάλο όπλο η εσωκομματική δημοκρα-

τία και η συλλογικότητα, η συνεχής προσπάθεια να στηρίζονται οι αποφάσεις στη συνειδητή συζήτηση και συμμετοχή της μεγάλης πλειοψηφίας των μελών και στελεχών. Δύναμη για το ΚΚΕ είναι η συνειδητή αποδοχή των κεντρικών θέσεων και επεξεργασιών που πατάει στη γνώση και την πείρα από την άμεση προσωπική συμμετοχή στους αγώνες, στην ταξική πάλη, με μαχητικότητα, θέληση, ανιδιοτέλεια.

Έγινε θετική προσπάθεια να μελετηθούν οι Θέσεις. Η διαδικασία ξεχωριστής συζήτησης των κειμένων, πρώτα στα καθοδηγητικά όργανα και σε συνέχεια σε όλες τις ΚΟΒ και αντίστοιχα στην ΚΝΕ, βοήθησε όχι μόνο στη βαθύτερη κατανόηση και αφομοίωσή τους, αλλά και στο να αναπτυχθεί ένας πλούσιος προβληματισμός με μεγάλη συμμετοχή στη συζήτηση.

Η συμφωνία με τις Θέσεις της συντριπτικής πλειοψηφίας των στελεχών με μελών μας δεν είναι τυπική. Δείχνει βαθύτερη επίγνωση των πραγματικών προβλημάτων με τα οποία πρέπει να αξιώσεις να αναμετρηθούμε. Είναι πιο συνειδητή η συμφωνία με τις Θέσεις της ΚΕ και στα 3 κείμενα. Ο προβληματισμός των μελών και στελεχών του Κόμματος στις ΚΟΒ και στις Συνδιασκέψεις ήταν θετικός και μάλιστα σε ζητήματα με ιδιαίτερη σημασία, όπως για την ανάγκη μελέτης και αφομοίωσης βασικών θέσεων της θεωρίας μας, στα ζητήματα της ιδεολογικής πάλης, στην ανάγκη ενασχόλησης των Οργάνων με τη συζήτηση ιδεολογικών ζητημάτων, για τις θέσεις μας σε βασικά προβλήματα και επεξεργασίες, αλλά και για τη μελέτη του «Ριζοσπάστη», της ΚΟΜΕΠ, του «Οδηγητή», την αυτομόρφωση, την επαφή με το θεωρητικό, πολιτικό και λογοτεχνικό βιβλίο κ.ά. Επίσης, αναπτύχθηκε προβληματισμός σε ζητήματα σύνθεσης και διάταξης - καταμερισμού σε Όργανα, Κομματικές Ομάδες, ΚΟΒ, ενίσχυσης του εδαφοπαραγωγικού προσανατολισμού δράσης όλων των κομματικών δυνάμεων, αποτελεσματικότερης καθοδήγησης των δυνάμεών μας σε όλα τα κινήματα και μέτωπα πάλης.

Χαιρετίζουμε και ευχαριστούμε τα Κομμουνιστικά και Εργατικά Κόμματα από όλο τον κόσμο, που απέστειλαν ήδη χαιρετιστήρια μηνύματα προς το 21ο Συνέδριό μας. Ο προλεταριακός διεθνισμός είναι η δύναμή μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΤΡΕΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΝΕΑ ΟΞΥΝΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ

Στο διεθνές καπιταλιστικό σύστημα, σήμερα, εκδηλώνονται όλες οι αντιθέσεις και αντιφάσεις του, με νέες μορφές και κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ενώ ταυτόχρονα καταρρίπτονται όλες οι αστικές θεωρίες περί νέας δυναμικής του, θεωρίες όπως της «συμβολής της παγκοσμιοποίησης στην άμβλυνση των αντιθέσεων», της «Ευρώπης κοινό σπίτι των λαών» που επίσης θα εσφαλμάζε ειρήνη και κοινή ανοδοική κοινωνική ευημερία, θεωρίες που υιοθέτησε ο οπορτουμισμός.

Κωδικοποιημένα επιστημαίνουμε αυτές τις αντιθέσεις και αντιφάσεις:

► Τη νέα, νωρίτερα λόγω κορονοϊού από ό,τι αρχικά αναμενόταν, καπιταλιστική οικονομική κρίση που εκδηλώθηκε σχεδόν σε όλα τα καπιταλιστικά κράτη με αποτέλεσμα, λόγω της ανισομετρίας, να συνεχίζεται η προ 20ετίας δρομολόγηση σοβαρών αλλαγών στον συσχετισμό ανάμεσα στα καπιταλιστικά κράτη. Ως συνέπεια, οξύνονται οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί και αντιθέσεις για το μοίρασμα και τον έλεγχο των αγορών, με επίκεντρο τις πηγές Ενέργειας, τον ορυκτό πλούτο, τις μεταφορές, τη διαχείριση της κλιματικής αλλαγής και ό,τι σχετίζεται γενικότερα με τη διαχείριση του περιβάλλοντος και τη γενικευμένη αξιοποίηση της ψηφιοποίησης, την ονομαζόμενη «4η βιομηχανική επανάσταση».
► Σε εξέλιξη είναι τάσεις αναδιάταξης περιφερειακών και διεθνών οικονομικών - πολιτικών και στρατιωτικών - πολιτικών συμμαχιών, ζήτημα που χρειάζεται έγκαιρη και συνεχή παρακολούθηση - εκτίμηση και ανάλογη ιδεολογική - πολιτική παρέμβαση.
► Σε περιφερειακό επίπεδο, με την παρέμβαση των πιο ισχυρών καπιταλιστικών κρατών, πυκνώνουν οι πολεμικές - στρατιωτικές ιμπεριαλιστικές συγκρούσεις και οι ανταγωνισμοί, που περικλείουν τον κίνδυνο ενός πιο γενικευμένου ιμπεριαλιστικού πολέμου. Οι συγκρούσεις όμως αυτές εξελίσσονται -παράλληλα και ταυτόχρονα- και με δια-

πραγματεύσεις, με διερευνητικές συναντήσεις. Αυτές, ακόμα και αν οδηγήσουν σε συμφωνίες ανασίεσης, με περισσότερες ή λιγότερες υποχωρήσεις σε βάρος της μιας ή της άλλης πλευράς, αυτό που πετυχαίνουν είναι μια «ιμπεριαλιστική ειρήνη» με το πιστόλι στον κρόταφο των λαών, με την οποία απλά κερδίζεται χρόνος για έναν νέο γύρο οξυμένων αντιπαράθεσεων, στρατιωτικών απειλών, πολεμικών συγκρούσεων για το ποιος θα αποσπάσει το μεγαλύτερο μερίδιο στο μοίρασμα των αγορών, των πλουτοπαραγωγικών πηγών, στον έλεγχο των δρόμων μεταφοράς τους.

Ορισμένα βασικά στοιχεία της εκδήλωσης της διεθνούς κρίσης το 2020 επιβεβαιώνουν τις εκτιμήσεις μας και πρέπει να τα συνηολογίσουμε στην οργάνωση της πάλης μας και στον προσανατολισμό της δράσης μας.

Τόσο η διεθνής συγχρονισμένη κρίση το 2020, που ήταν η βαθύτερη μεταπολεμικά, όσο και η πορεία ανάκαμψης εκδηλώνονται ανισόμετρα στα διάφορα ιμπεριαλιστικά κέντρα. Στην ΕΕ, στην Ιαπωνία και στη Βρετανία το βάθος της κρίσης το 2020 ήταν μεγάλο και δεν προβλέπεται επιστροφή στο προ κρίσης επίπεδο το 2021. Στις ΗΠΑ το βάθος ήταν σχετικά μικρότερο και η πορεία ανάκαμψης πιο γρήγορη, όχι όμως σε βαθμό και δυναμική που να ανταγωνίζεται τη δυναμική της Κίνας, η οποία απειλεί την οικονομική πρωτοκαθεδρία των ΗΠΑ στο διεθνές καπιταλιστικό σύστημα. Στην οικονομία της Κίνας υπήρξε μεγάλη επιβράδυνση το 2020, αλλά δεν εκδηλώθηκε κρίση. Προβλέπεται υψηλός ρυθμός ανάπτυξης το 2021.

Οι ιμπεριαλιστικοί οργανισμοί, όπως το ΔΝΤ, εκτιμούν ότι το βάθος της κρίσης το 2020 θα ήταν πολύ μεγαλύτερο διεθνώς αν δεν υπήρχε η μεγάλη κρατική παρέμβαση στην οικονομία, που έφτασε τα 16 τρις δολάρια, απ' το σύνολο των κυβερνήσεων. Ιδιαίτερη σημασία έχουν και οι αστικές προσπάθειες για νέα επιβράδυνση του ρυθμού ανάκαμψης διεθνώς (σε όλα τα ιμπεριαλιστικά κέντρα) απ' το 2022.

Τα προαναφερόμενα στοιχεία επιβεβαιώνουν και βοηθούν να φωτισουμε ορισμένες βασικές εκτιμήσεις.

Πρώτη εκτίμηση:

Η νέα κρίση του 2020 ήταν κρίση υπερουσσώρευσης κεφαλαίου και όχι αυτό που ισχυρίζονται όσοι προσπαθούν να πείσουν ότι είναι «κρίση του κορονοϊού» που εξελίσσεται σε οικονομική, όπως την προηγούμενη 10ετία μιλούσαν για κρίση του «καζίνοκαπιταλισμού», για «χρηματοπιστωτική κρίση» κ.ο.κ. Η πανδημία από τις αρχές του 2020 επιτάχυνε την εκδήλωση της κρίσης, η οποία όμως για το καπιταλιστικό σύστημα είναι αναπόφευκτη. Η κυριαρχία του καπιταλισμού σε όλο τον κόσμο, μετά τη νίκη του στα τέλη του 20ού αιώνα, δεν μπορεί να τον απαλλάξει από τη βασική του αντίθεση και τη σπλην.

Τόσο οι αναλύσεις όσο και οι στόχοι και τα μέτρα που λαμβάνουν τα αστικά επιτελεία αποκαλύπτουν το μεγάλο πρόβλημα, το μέγεθος υπερουσωρευμένου κεφαλαίου, το οποίο δεν βρίσκει σήμαρα διεθδώς ικανοποιητικές κερδοφορίας. Γι' αυτό τα καπιταλιστικά κράτη -τόσο των ΗΠΑ όσο και της ΕΕ- παρεμβαίνουν άμεσα οικονομικά με βασικό στόχο την πολιτική της λεγόμενης «πράσινης κοινωνικής συμφωνίας» («Πράσινο New Deal»). Προσηγματική είναι η αναφορά τους ότι το κίνητρο είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Η μεγάλη κρατική παρέμβαση γίνεται γιατί δεν υπάρχει η ανάλογη ιδιωτική επένδυση μέσω της αγοράς. Έτσι διαμορφώνεται όρους και κίνητρα νέων κερδοφόρων επενδύσεων, αξιοποιώντας την ψηφιακή τεχνολογία και την «πράσινη μετάβαση» της καπιταλιστικής οικονομίας με ελεγχόμενη απαξίωση σταθερού κεφαλαίου (π.χ. κλεισιμο λιγνιτικών σταθμών, απόσυρση συμβατικών μέσων μεταφοράς, αλλαγής ενεργειακών δικτύων). Ιδιαίτερα η ΕΕ είναι έμφαση στην προώθηση της «πράσινης μετάβασης», διότι από τη μια διαθέτει κοιτάσματα υδρογονανθράκων (σε αντίθεση με τις ΗΠΑ και τη Ρωσία) και από την άλλη έχει διαμορφώσει υποδομή για την εξαγωγή εμπορευμάτων «δέυτερης εκτίμησης».

Δεύτερη εκτίμηση:

Επιβεβαιώνεται ότι καμία πρόταση αστικής διαχείρισης, κείνισαν ή φιλελεύθερη, δεν μπορεί να ματαιώσει ή να ακυρώσει τις νομοτέλειες της καπιταλιστικής παραγωγής, τον νόμο του κέρδους, την αναρχία, την ανισομετρία, την αντίθεση ανάμεσα στον κοινωνικό

χαρακτήρα της παραγωγής και την καπιταλιστική ιδιοποίηση των αποτελεσμάτων της. Αλλωστε, αυτό αναγνωρίζεται και από όλα τα επιτελεία του συστήματος, τα οποία επισημαίνουν την περιορισμένη δυνατότητα της αστικής διαχείρισης σε όλο τον κόσμο. Τόσο της επεκτατικής όσο και της περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής, όπως και της πολιτικής της μεταβολής των νομισματικών ισοτιμιών, της πολιτικής του φθηνού δανεισμού ή άλλες παραμέτρους του κενίστατισμού.

Όλα αυτά ελάχιστα μπορούν να αμβλύνουν ουσιαστικά το βάθος της επόμενης κρίσης, η οποία θα επανέλθει.

Και οι νέες επενδύσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της καπιταλιστικής οικονομίας και την εφαρμογή των επιτευγμάτων της «4ης βιομηχανικής επανάστασης» υπόκεινται στον καπιταλιστικό νόμο της αύξησης της οργανικής σύνθεσης του κεφαλαίου και πτώσης του μέσου ποσοστού κέρδους, δημιουργώντας τις συνθήκες για την εκδήλωση μιας νέας και βαθύτερης κρίσης υπερουσούρευσης.

Τρίτη εκτίμηση:

Η ίδια η οικονομική και εξωτερική πολιτική τόσο της κυβέρνησης των Δημοκρατικών των ΗΠΑ όσο και της ΕΕ θρυσματίζει τις αποτυχίες για τις δυνατότητες φιλολαϊκής διαχείρισης του συστήματος, που θα οδηγήσει τάχα σε έναν πιο δίκαιο κοινωνικά, πιο φιλικό στο περιβάλλον και πιο φιλειρηνικό καπιταλισμό.

Η διασφάλιση της κερδοφορίας των νέων «πράσινων επενδύσεων» και γενικότερα των μονοπωλιακών ομίλων απαιτεί αύξηση του βαθμού εκμετάλλευσης των εργαζομένων, επέκταση των ελαστικών εργασιακών σχέσεων, φθηνή εργατική δύναμη.

Τα όποια προσωρινά μέτρα, με κατεύθυνση να μην καταρρέουν ένα βασικό επίπεδο λαϊκής κατανάλωσης και να μη διογκωθεί υπερβολικά η ανεργία, λαμβάνονται στον βαθμό που συμβάλλουν στην ανάκαμψη της καπιταλιστικής κερδοφορίας και στη την ενσωμάτωση της λαϊκής δυσареόσκειας. Δεν συνιστούν προοδευτική στροφή. Δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τις εγγενείς αντιφάσεις του καπιταλιστικού συστήματος που διογκώνονται. Το φάρμακο για το ένα πρόβλημα μετατρέπεται σε δηλητήριο για το άλλο. Π.χ. η αύξηση του μισθού για να τονωθεί η λαϊκή κατανάλωση υπονομεύει την αύξηση του βαθμού εκμετάλλευσης για να συγκρατηθεί η τάση πτώσης του ποσοστού κέρδους και αντίστροφα.

Οι επενδύσεις του «Πράσινου New Deal» και του «ψηφιακού μετασχηματισμού» δεν μπορούν να περιορίσουν σημαντικά τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, σχετικής και απόλυτης φτώχειας, γιατί δεν συνοδεύονται από γενική μείωση του εργασιώμου χρόνου με ταυτόχρονη άνοδο του εργασιώμου εισοδήματος. Ούτε προστατεύουν το περιβάλλον, αφού δεν συνοδεύονται από ανάλογα μέτρα προφύλαξης από φυσικούς κινδύνους, όπως πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμούς κ.λπ.

Ο λαός θα κληθεί να πληρώσει τελικά τα νέα δάνεια και να σηκώσει τα νέα βάρη της κρατικής προσορινής διάσωσης των προβληματικών ομίλων.

Τέταρτη εκτίμηση:

Σε εξέλιξη είναι η όξυνση της αντιπαράθεσης ΗΠΑ - Κίνας που έχει οικονομικό υπόβαθρο, αλλά και άμεση αντανάκλαση στο πολιτικό - διπλωματικό και στρατιωτικό επίπεδο.

Η νέα προεδρία Μπάιντεν αποδεικνύει ότι πρόκειται για αντίθεση που δεν εξαρτάται απ' το ποιο κόμμα έχει την πλειοψηφία στη διοίκηση. Οι όποιες αλλαγές αφορούν κυρίως τακτικούς χειρισμούς, χωρίς να αλλάζουν την κατεύθυνση. Η κυβέρνηση των ΗΠΑ δίνει τώρα μεγαλύτερη έμφαση στη διασφάλιση της συνοχής του ευρωατλαντικού στρατοπέδου μέσω της βελτίωσης των σχέσεων με την ΕΕ. Σε αυτό το πλαίσιο, ασκήθηκε η πίεση των ΗΠΑ για τη μη επικύρωση της καταρχής συμφωνίας ΕΕ - Κίνας, ώστε να ανακοπεί η αύξηση των κινεζικών επενδύσεων στην Ευρώπη. Από την άλλη, η Κίνα προχώρησε σε μεγάλη οικονομική συμφωνία με το Ιράν.

Τα επιτελεία της ΕΕ αναζητούν προσαρμογές της κοινοτικής πολιτικής για να αντιμετωπίσουν τόσο την εξασθένιση της ΕΕ στον οικονομικό ανταγωνισμό σε σχέση με τις ΗΠΑ και την Κίνα όσο και την όξυνση της ανισομετρίας στην καπιταλιστική ανάπτυξη των κρατών - μελών της. Οξύνεται επίσης η διαπάλη για την πρωτοκαθεδρία στον χρηματοπιστωτικό τομέα της Ευρώπης μετά το Brexit.

Σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να εξεταστούν και να ερμηνευτούν οι διεργασίες για υποθέτηση ευρωμολόγιου, αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας στην ΕΕ και γενικότερα η σταθεροποίηση της στροφής προς την επεκτατική δημοσιονομική πολιτική. Είναι ζητήματα που θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τις εξελίξεις και για αυτό τα ξεχωρίζουμε.

Συμπέρασμα:

Όλα όσα προαναφέραμε επιβεβαιώνουν ότι ο σοσιαλισμός είναι η απάντηση για τα οξυμένα λαϊκά προβλήματα του 21ου αιώνα. Το σύνολο των εξελίξεων βοηθά να φωτιστούν με ότι δεν είναι μοιραίο να αυξάνεται καθημερινά η απόσταση ανάμεσα στις σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές δυνατότητες, γενικότερα η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων για τη διασφάλιση της κοινωνικής ευημερίας και στη σημερινή κατάσταση της αύξησης της εκμετάλλευσης, της σχετικής και απόλυτης εξαθλίωσης, της αναπόφραξης, που βιώνουν οι μισθωτοί, οι άνεργοι, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι νέοι, οι συνταξιούχοι, οι συμπληγάδες μεταξύ εργασιών και μητρότητας για τις γυναίκες. Να φωτίσουμε τις δυνατότητες που δίνει σήμερα η αύξηση του επιπέδου κοινωνικοποίησης της παραγωγής και της παραγωγικότητας της εργασίας, για να αυξηθεί ο ελεύθερος χρόνος και η δημιουργική του αξιοποίηση, να ενισχυθεί το δημοκρατικό περιεχόμενο της εργασίας, να αναβαθμιστεί το γενικό μορφωτικό επίπεδο για τους εργαζόμενους που αποτελούν την κύρια παραγωγική δύναμη κάθε εποχής.

Σήμερα που το παλιό, το αντιδραστικό εμφανίζεται με τη νέα μορφή της μεγάλης «πράσινης», κρατικής παρέμβασης, μπορούμε και πρέπει να αναδειχθούμε όλοι το πραγματικά νέο είναι ο επιστημονικός κεντρικός σχεδιασμός στο έδαφος της εργατικής εξουσίας και της κοινωνικής ιδιοκτησίας. Το πραγματικά προοδευτικό είναι η κοινωνική σχέση, που επιτρέπει τη χρησιμοποίηση των μέσων παραγωγής και την ανάπτυξη και κατονομή του εργατικού δυναμικού σύμφωνα με επιστημονικά καθορισμένους στόχους για τη λαϊκή ευημερία.

Οι νέες δυνατότητες που γεννά η σύγχρονη εποχή της αλματώδους επιστημονικής και τεχνολογικής ανάπτυξης, του περάσματος στην «4η βιομηχανική επανάσταση», ξεπερνούν μια σειρά από τεχνικούς και επιστημονικούς περιορισμούς που υπήρχαν στη Ρωσία του 1917 και στη Σοβιετική Ένωση των πρώτων δεκαετιών για την επιτυχία του κεντρικού σχεδιασμού και το βάθεμα των σοσιαλιστικών σχέσεων παραγωγής. Ενισχύουν

σημαντικά την υλική βάση, τις υλικές δυνατότητες για να εξελιφθεί πιο γρήγορα κάθε μορφή ατομικής και ομαδικής ιδιοκτησίας.

ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Κρίσιμο ζήτημα είναι ο προσδιορισμός σήμερα της θέσης της Ελλάδας στο ενδοίμπεριαλιστικό παζάρι και τους ανταγωνισμούς, ιδιαίτερα στην ευρύτερη περιοχή. Ακόμα πιο καθαρά τελευταία, φαίνεται η επιθετική στάση της ελληνικής αστικής τάξης, για αναβάθμισή της και συμμετοχή στη λεία και τη μοιρασιά με περισσότερες απαιτήσεις, που ωστόσο μπορεί να φέρει και υποχώρηση σε κυριαρχικά δικαιώματα στο πλαίσιο ενός ιμπεριαλιστικού συμβιβασμού, στον οποίο βαραίνουν ισχυρότερες δυνάμεις.

Πιο φανερά καταρρίπτονται οι μύθοι, που προβάλλει η αστική ιδεολογία, ότι δήθεν η ελληνική αστική τάξη είναι απλά αμυνόμενη, υπερασπιζόμενη μόνο τα σύνορά της και όχι επιθετική. Στοιχεία της επιθετικότητάς της είναι: Η ίδια η συμμετοχή στο ΝΑΤΟ, η καταστατάληση δημόσιου χρήματος για πολεμικές δαπάνες για τις επιθετικές ανάγκες του ΝΑΤΟ, η συμμετοχή των Ενόπλων Δυνάμεων σε αποστολές εκτός συνόρων, η επιτήρηση συνόρων Βαλκανικών κρατών, η συμμετοχή σε ασκήσεις στα Βαλκάνια και τη Μαύρη Θάλασσα, η συμμετοχή σε πολεμικές περιπολίες στον Περσικό, η αποστολή συστοιχίας «Πάτριος» στη Σαουδική Αραβία και η νέα στρατιωτική συμφωνία με τις ΗΠΑ, η πολιτική και κυρίως στρατιωτική συνεργασία με το Ισραήλ, η αποστολή δυνάμεων στο Μάλι της Αφρικής, η ετοιμότητα της κυβέρνησης να στείλει στρατιωτικές δυνάμεις γενικότερα στην περιοχή του Σαχέλ, η χρησιμοποίηση δεκάδων αμερικανικών βάσεων για επιθετικές αποστολές κατά γειτονικών λαών, η συμμετοχή στην περικύκλωση της Ρωσίας κ.ά.

Όλα τα παραπάνω καθορίζουν και τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, τον ανταγωνισμό μεταξύ των αστικών τάξεων των δύο χωρών στην προσπάθεια της καθεμιάς για γεωστρατηγική αναβάθμιση στην περιοχή κι έτσι εξηγείται και το εναλλάξ «πότε κρύο πότε ζέστη» στις σχέσεις των δύο κρατών. Τέτοιες επιθετικές βλέψεις έχει και η αστική τάξη της Τουρκίας, το κράτος της οποίας είναι σε ψηλότερη θέση στο παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα σε σχέση με την Ελλάδα - είναι μέλος του G20, διαθέτει στρατό κατοχής σε 3 ξένες χώρες (Κύπρο, Συρία, Ιράκ), έχει επίσης στρατιωτικές πολεμικές βάσεις και δυνάμεις όχι μόνο στο έδαφός της αλλά και σε άλλα κράτη, όπως Κατάρ, Αλβανία, Σουδάν, Λιβύη, Αζερμπαϊτζάν. Διεκδικεί εδάφη από άλλες χώρες, ανάμεσά τους η Ελλάδα, όπως νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, επιχειρεί προκλητικές ενέργειες κατά κυριαρχικών δικαιωμάτων και των συνόρων στην περιοχή, αξιοποιεί μειονοτικά ζητήματα με όχημα το θρησκευτικό δόγμα του Ισλάμ ενταγμένο στη στρατηγική του «νεοοθωμανισμού».

Πάνω στις θέσεις του ΚΚΕ γίνονται σκόπιμες παραποιήσεις. Καλλιεργείται μωμός αντικομμουνισμός από την κυρίαρχη αστική ιδεολογία και πολιτική, πολύ περισσότερο από τον εθνικισμό, τις ακροδεξιές, φασιστικές αντιδραστικές φωνές. Αλλά και εκ μέρους δυνάμεων του οππορτουισμού διαστρεβλώνονται οι θέσεις μας, παίρνοντας επιλεκτικά κομμάτια, αποσιωπώντας άλλα, αλλοιώνοντας ακόμα και την ουσία της στρατηγικής μας και των εκτιμήσεών μας, προφανώς για να κρύψουν τη δική τους προσχώρηση στο ρεύμα του αστικού κοσμοπολιτισμού, της πολιτικής της καπιταλιστικής συνεκμετάλλευσης και του «μοιβαίου οφέλους» που προωθούν ισχυρά τμήματα των αστικών τάξεων Ελλάδας και Τουρκίας, αλλά και το ΝΑΤΟ, οι ΗΠΑ, η ΕΕ, άλλα γειτονικά καπιταλιστικά κράτη.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, Το ΚΚΕ, παίρνοντας υπόψη τις εξελίξεις στην περιοχή, καλεί την εργατική τάξη, τις λαϊκές δυνάμεις, τους νέους και τις νέες, να δυναμώσουν την πάλη τους πολύμορφα, ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο και τις αιτίες του, να σημάδεψουν την καρδιά του προβλήματος, την καπιταλιστική εκμετάλλευση και να αγωνιστούν για να μη χυθεί ο λαός και τα παιδιά του το αίμα τους για τα συμφέροντα της αστικής τάξης, του ΝΑΤΟ, της ΕΕ, των ΗΠΑ. Να μη δείχνουν καμιά εμπιστοσύνη στις διάφορες αστικές κυβερνήσεις που εναλλάσσονται στην εξουσία, να καταδικάζουν μαζί και την επικίνδυνη πολιτική τους που εμπλέκει τον λαό σε ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Ο ελληνικός λαός δεν έχει να χωρίσει τίποτε με τον λαό της Τουρκίας ή της Ρωσίας, με τους άλλους λαούς. Οι λαοί μπορούν να ζήσουν ειρηνικά αν βγάλουν από τη μνήμη τα συμφέροντα που τους οδηγούν σε ιμπεριαλιστικούς πολέμους ή σε απαράδεκτους συμβιβασμούς σε βάρος των δικαιωμάτων τους, που οδηγούν «από άλλο δρόμο» στο ίδιο οδυνηρό αποτέλεσμα.

Η εργατική τάξη, τα λαϊκά στρώματα έχουν συμφέρον να δυναμώσουν την πάλη για τις δικές τους σύγχρονες ανάγκες, ενάντια στα μονοπώλια και την εξουσία τους, να χτίσουν τη δική τους συμμαχία σε αυτήν την πάλη, ανοίγοντας τον δρόμο για τον σοσιαλισμό - κομμουνισμό, για την οικοδόμηση αμοιβαία συμφελών σχέσεων μεταξύ των λαών, με αποδέσμευση από το ΝΑΤΟ και την ΕΕ.

Να κλιμακωθεί ο αγώνας για την απεμπλοκή της Ελλάδας από τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς και πολέμους, για την κατάργηση της ελληνοαμερικανικής συμφωνίας για τις Βάσεις, να κλείσει η βάση της Σούδας, να ξηλωθούν όλες οι στρατιωτικές βάσεις, να μη δημιουργηθεί καμιά νέα ευρωατλαντική υποδομή, να μην εγκατασταθούν στη χώρα πυρηνικά όπλα.

Καμιά αλλαγή συνόρων και των συνθηκών που τα καθορίζει. Να επιστρέψουν οι Έλληνες αξιωματικοί και στρατιώτες από τις ιμπεριαλιστικές αποστολές στο εξωτερικό. Οι Ενόπλες Δυνάμεις δεν έχουν καμιά δουλειά στον Περσικό Κόλπο, στο Μάλι της Αφρικής, σε άλλες περιοχές του κόσμου.

Να σταματήσουν όλες οι αμερικανοΝΑΤΟικές ασκήσεις που στοχεύουν στην περικύκλωση της Ρωσίας και σημάδεψουν άλλους λαούς.

Όχι στους στρατιωτικούς εξοπλισμούς που είναι στην υπηρεσία του ΝΑΤΟ. Να ανακληθεί η κυβερνητική απόφαση για την αύξηση της θητείας στο στρατό ξηράς και να ικανοποιηθούν τα αιτήματα των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των φαντάρων. Παλεύουμε για Κύπρο ενιαία, ανεξάρτητη, ένα και όχι δύο κράτη, με μία και μόνη κυριαρχία, μία ιθαγένεια, μία διεθνή προσωπικότητα, χωρίς ξένα στρατεύματα και βάσεις, χωρίς προστάτες, με τον λαό νοικοκύρη στον τόπο του.

Εκφράζουμε την αλληλεγγύη μας στον Παλαιστινιακό λαό και καλούμε την κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα στην αναγνώριση του παλαιστινιακού κράτους, με βάση την ομόφωνη απόφαση της Βουλής του 2015. Να καταργηθούν οι συμφωνίες οικονομικής, πολιτικής και στρατιωτικής συνεργασίας με το κράτος του Ισραήλ το οποίο δολοφονεί τον παλαιστινιακό λαό.

Ο ελληνικός λαός, όπως και οι άλλοι λαοί, είναι αυτοί που μπορούν να υπερασπιστούν την εδαφική ακεραιότητα των χωρών τους, να εκφράσουν τη διεθνιστική τους αλληλεγγύη και κοινή πάλη ενάντια στους ιμπεριαλιστικούς πολέμους, για την ειρήνη και την ευημερία των λαών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΚΕ

Η κατάσταση στο ΔΚΚ, που εξακολουθεί να βρίσκεται σε βαθιά κρίση, είναι μόνιμο και σταθερό μέλημα των Κόμματός μας, πηγάζει από τον παγκόσμιο χαρακτήρα της ταξικής πάλης.

Συνεχίζει να διεξάγει τα οξεία ιδεολογική - πολιτική διαπάλη μεταξύ των ΚΚ. Το συνολικό πρόβλημα σχετίζεται κυρίως με το ότι τα περισσότερα ΚΚ δεν έχουν προχωρήσει ακόμα σε μια σε βάθος εξέταση της σοσιαλιστικής οικοδόμησης και της πείρας της ΕΣΣΔ και των άλλων σοσιαλιστικών χωρών, των συνθηκών που οδήγησαν στην αντεπανδσταση και ήττα του πρώτου αυτού χειρισμάτος, καθώς και της στρατηγικής του ΔΚΚ.

Στους βασικούς στόχους του Κόμματός μας είναι η οικοδόμηση ισχυρών κομμουνιστικών ιδεολογικών - πολιτικών δεσμών, έκφρασης κομμουνιστικής αλληλεγγύης, αλληλοβοήθειας σε επεξεργασίες θέσεων, σε κοινές δράσεις. Η επίδραση είναι αμφίπλευρη και πολύπλευρη. Το Κόμμα μας προσπαθεί να διδάσκει από τα θετικά, επιδιώκει να αξιοποιεί δημιουργικά τη θετική πείρα, αλλά και μελετά την αρνητική πείρα άλλων τμημάτων του ΔΚΚ, από τη διεξαγωγή της πολύμορφης ταξικής πάλης στις χώρες τους, χωρίς να αποσπάται από τις αντικειμενικές συνθήκες αλλά και τις ιστορικές ρίζες και καταβολές κάθε Κόμματος, ακόμα και της θέσης που βρέθηκαν από άποψη στελεχικού δυναμικού και οργανωμένων δυνάμεων την περίοδο των μεγάλων κρίσεων και διασπάσεων το 1989 - 1991.

Αυτό μπορεί να γίνει ως ένα βαθμό εφικτό μέσα από τις διμερείς επαφές και σχέσεις, με ανταλλαγές ομάδων δουλειάς, με ανταλλαγή επεξεργασιών και ντοκουμέντων των Κομμάτων μας. Επίσης μπορούν να συμβάλουν οι εργασίες της Συντακτικής Επιτροπής της «Διεθνούς Κομμουνιστικής Επιθεώρησης» (ΔΚΕ), η λειτουργία της Γραμματείας της Ευρωπαϊκής Κομμουνιστικής Πρωτοβουλίας (ΕΚΠ), οι Περιφερειακές Συσκέψεις ΚΚ, αλλά και οι Διεθνείς Συναντήσεις Κομμουνιστικών ή Εργατικών Κομμάτων (ΔΣΚΕΚ), όπου η διαπάλη και οι διαφορές είναι πολύ μεγάλες, αλλά γίνεται κατορθωτό να προχωράμε έστω σε ορισμένες κοινές δράσεις και τοποθετήσεις, να αποκτάμε μια εικόνα για την εξέλιξη των διαφόρων Κομμάτων και την ταξική πάλη στη χώρα τους, την ανταλλαγή πληροφοριών και την αλληλοσημείωση για διεθνή ζητήματα αλλά και τις διεργασίες που γίνονται στο εσωτερικό τους.

Στην προτεραιότητά μας βρίσκονται Κόμματα με τα οποία μπορούμε να αναπτύξουμε πιο στενή σχέση για την επαναστατική ανασυγκρότηση του ΔΚΚ, για τη δημιουργία του κομμουνιστικού πόλου. Και σε αυτά ξεχωρίζουμε τα Κόμματα που συμμετέχουν στη «Διεθνή Κομμουνιστική Επιθεώρηση» και την Ευρωπαϊκή Κομμουνιστική Πρωτοβουλία, παρότι υπάρχουν πολλές δυσκολίες, διαφοροποιήσεις και διακυμάνσεις στις σχέσεις μας με κάποια Κόμματα που βρίσκονται σε δύσκολη φάση στην ανασυγκρότησή τους και εκφράζονται ακόμα έντονη ιδεολογική διαπάλη στο εσωτερικό τους.

Επιδιώκουμε στενότερη συνεργασία με Κομμουνιστικά Κόμματα που μπορούν να συμβάλλουν, λιγότερο ή περισσότερο, στην επαναστατική ανασυγκρότηση του ΔΚΚ, με τα εξής κριτήρια:

- α) Υπερασπίζονται τον μαρξισμό - λενινισμό και τον Προλεταριακό Διεθνισμό, την ανάγκη διαμόρφωσης κομμουνιστικού πόλου διεθνώς.
- β) Αντιπαλεύουν τον οππορτουισμό, τον ρεφορμισμό, απορρίπτουν την κεντροαριστερή διαχείριση και την οποιαδήποτε παραλλαγή της στρατηγικής των σταδίων.
- γ) Υπερασπίζονται τις νομοτέλειες της σοσιαλιστικής επανάστασης, με αυτές κρίνουν την πορεία της σοσιαλιστικής οικοδόμησης στον 20ό αιώνα, επιδιώκουν να ερευνηθούν, να αντλήσουν διδάγματα από τα προβλήματα και τα λάθη.
- δ) Έχουν ιδεολογικό μέτωπο απέναντι σε λαθεμένες αντιλήψεις για τον ιμπεριαλισμό, ιδιαίτερα αυτές που αποκόβουν τη στρατιωτική πολεμική επιθετικότητα του από το οικονομικό του περιεχόμενο, έχουν μέτωπο απέναντι σε κάθε ιμπεριαλιστική συμμαχία.
- ε) Αναπτύσσουν δεσμούς με την εργατική τάξη, έχουν δράση στο συνδικαλιστικό κίνημα, στα κινήματα των λαϊκών τμημάτων των μεσαίων στρωμάτων, επιδιώκουν να εντάξουν την καθημερινή πάλη για τα εργατικά και λαϊκά δικαιώματα σε μια σύγχρονη επαναστατική στρατηγική για την εργατική εξουσία.

Παρά τις μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζει το ΔΚΚ, έχει γίνει δουλειά που αφήνει μια παρακαταθήκη. Για την επόμενη περίοδο μέχρι το 22ο Συνεδριό μας επιδιώκουμε συγκριμένους στόχους, τους οποίους θα παλέψουμε να υλοποιήθουν. Η νέα ΚΕ σε ειδική συνεδρίασή της να αναλάβει το καθήκον να μελετήσει την ακριβή κατάσταση των Κομμάτων, όπως και όλων των μορφών της συνεργασίας, με ιεράρχηση προτεραιοτήτων και κοινών δράσεων. Και αυτό αφορά από τις ΔΣΚΕΚ, τις Περιφερειακές Συναντήσεις, τη ΔΚΕ και την ΕΚΠ, μέχρι και τις διμερείς σχέσεις μας.

Ιδιαίτερο καθήκον για τη νέα ΚΕ είναι η αναγκαιότητα μελέτης και συνολικής εκτίμησης με βάση τις εξελίξεις για τις χώρες που στην ηγεσία του κράτους εξακολουθούν να είναι κόμματα που ονομάζονται Κομμουνιστικά και προέρχονται από την παράδοση του ΔΚΚ, έτσι όπως αυτό διαμορφώθηκε τον προηγούμενο αιώνα και κάτω από την επίδραση της Οκτωβριανής Επανάστασης και της ΕΣΣΔ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Την τριετία 2017 - 2019, μετά την εκδήλωση της προηγούμενης κρίσης που οδήγησε σε απώλεια του 25% του ΑΕΠ, η εγχώρια καπιταλιστική οικονομία εμφάνισε έναν ασθενικό ετήσιο ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ 1,5%. Την περίοδο αυτή εντάθηκε η προσπάθεια απ' τις αστικές κυβερνήσεις (τόσο της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ όσο και της κυβέρνησης της ΝΔ) σχεδιασμένων κλαδικών αναδιορθώσεων που αφορούσαν την Ενέργεια, τις Τηλεπικοινωνίες - Πληροφορική, κλάδους και υποδομές που σχετίζονται με τις διεθνείς μεταφορές, τον Τουρισμό, το Φάρμακο, τον τομέα Υγείας, την οπτικοακουστική παραγωγή, τα Τρόφιμα - Ποτά και τη σχετιζόμενη αγροτική παραγωγή.

Η διεθνής συγχρονισμένη καπιταλιστική κρίση του 2020 επέδρασε στην εγχώρια καπιταλιστική οικονομία. Οι εκτιμήσεις της ΕΕ προσδιορίζουν το βάθος της κρίσης για την Ελλάδα στο 8,2%, σημαντικά μεγαλύτερο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης στην οποία κυμάνθηκε στο 6,6%. Το μεγαλύτερο συγκριτικά βάθος της κρίσης στην εγχώρια οικονομία αποδίδεται απ' τα αστικά επιτελεία στο μεγάλο μέγεθος του Τουρισμού, καθώς και στον μεγάλο αριθμό πολύ μικρού μεγέθους επιχειρήσεων συνολικά στην εγχώρια οικονομία. Είχαμε έγκαιρα αναδείξει τις αρνητικές επιπτώσεις της πολιτικής της «εξυτρίφειας», η οποία προβλήθηκε από τις κυβερνήσεις ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ, τον ΣΕΒ και την Τράπεζα της Ελλάδας ως ένα σημαντικό επίτευγμα μετά την κρίση, ενώ την οδήγησε σε μεγαλύτερη έκθεση της στις διακυμάνσεις της διεθνούς οικονομίας.

Και η σημερινή κρίση εκδηλώνεται ανιόστρα στους διάφορους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, συνοδεύεται από εκτεταμένη καταστροφή του επενδυμένου κεφαλαίου στους κλάδους του Επισιτισμού και του Τουρισμού, αλλά και τη συγκεκριμένη της Ενας σημαντικός αριθμός μικρών επιχειρήσεων κινδυνεύουν να κλείσουν και ένα άλλο μέρος θα επιβαρυνθεί με σημαντικές υποχρεώσεις μόλις μειωθούν ή διακοπουν τα προσωρινά μέτρα κρατικής στήριξης (π.χ. αναστολές πληρωμών).

Το βάθος της κρίσης στην Ελλάδα συγκρατήθηκε σημαντικά από το εκτεταμένο κρατικό πακέτο άμεσης στήριξης του κεφαλαίου και την αύξηση των κρατικών επενδύσεων με αποτέλεσμα και μια μικρή αύξηση της κατασκευαστικής δραστηριότητας. Η αστική πολιτική διαφοροποιήθηκε σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο. Η κυβέρνηση της ΝΔ έγινε φορέας άσκησης σήμερα μιας επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής, παρά το αρνητικό ιδεολογικό φορτίο της απέναντι στη μεγάλη οικονομική κρατική παρέμβαση. Αντίθετα, η προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, που θεωρητικά ανήκει στη σοσιαλδημοκρατία, δεν άσκησε επεκτατική πολιτική λόγω των κοινοτικών κατευθύνσεων και περιορισμών της συγκεκριμένης περιόδου διακυβέρνησης. Η ουσία, φυσικά, βρίσκεται στο γεγονός ότι και τα δύο αστικά πολιτικά ρεύματα, ανάλογα με τις ανάγκες του κεφαλαίου, εφαρμόζουν εναλλάξ και τις δύο μορφές αστικής διαχείρισης χωρίς να εμπόδιζονται από τις διαφορετικές θέσεις τους για τον ρόλο του κράτους στην οικονομική και κοινωνική πολιτική. Αλλωστε, αυτή η αστική ιδεολογική διαφοροποίηση είναι αναγκαία για την εναλλάξ χειραγώγηση των εργατικών - λαϊκών δυνάμεων.

Η ανάκαμψη της οικονομίας το 2021 θα είναι αρκετά μικρότερη απ' τη συρρίκνωση του 2020 (πρόβλεψη για 4,1% το 2021). Απ' τα αστικά επιτελεία εκτιμάται πως θα βρεθεί στο επίπεδο του 2019 στα τέλη του 2022. Οι εκτιμήσεις της ΕΕ κάνουν λόγο για διατήρηση υψηλών επιπέδων της επίσημης ανεργίας πάνω απ' το 16% στην Ελλάδα τη διετία 2021 - 2022, ενώ στην πραγματικότητα είναι μεγαλύτερη.

Η πορεία ανάκαμψης είναι, ωστόσο, επισφαλής. Μια σειρά από παράγοντες μπορούν να περιορίσουν τους προβλεπόμενους θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης της περιόδου 2021 -2022. Μέσα στους παράγοντες αυτούς ξεχωρίζουν:

► Η μεγάλη διόγκωση του κρατικού χρέους λόγω της ασκούμενης επεκτατικής πολιτικής, ειδικά αν η χαλάρωση στο Σύμφωνο Σταθερότητας δεν έχει μεγάλη έκταση. Το κρατικό χρέος έχει ήδη ξεπεράσει το 200% του ΑΕΠ και οι δημοσιονομικές επιπτώσεις είναι ακόμα περιορισμένες λόγω της στήριξης της ΕΚΤ και της ΕΕ. Η στήριξη αυτή αναμένεται να συνεχιστεί και μετά το 2021, παρ' όλα αυτά η έκταση και η διάρκεια της δεν είναι δεδομένες. Προς το παρόν φαίνεται ότι κυριαρχεί η τάση για κοινή διευθέτηση με επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής και εξυπηρέτησης του κρατικού χρέους για να γίνει αυτό διαχειρίσιμο. Ταυτόχρονα, σημειώνονται πληθωριστικές τάσεις που ανησυχούν τα αστικά επιτελεία.

► Οι αρνητικές επιπτώσεις απ' τις μεγάλες κρατικές εγγυήσεις, ειδικά για τα στεγαστικά δάνεια, που πολλαπλασιάζονται με το σχέδιο ΗΡΑΚΛΗΣ, ιδιαίτερα αν συνυπολογιστούν κλυδωνισμοί στην καταλυτική οικονομία που μπορεί να προέλλουν από μια γρήγορη, εκτεταμένη πώληση ακινήτων λόγω της απελευθέρωσης των πλειστηριασμών.

Σε κάθε περίπτωση, η ανάκαμψη της καταλυτικής οικονομίας δεν είναι οριζόντια. Έχει επιδεινωθεί η θέση πολλών πολύ μικρών επιχειρήσεων και υπολογίζεται πως τα «λουκέτα» θα ανέλθουν σε πολλές δεκάδες χιλιάδες, μαζί με την αύξηση του αριθμού των ανέργων. Παράλληλα, οι εκτεταμένες κρατικές δαπάνες θα αυξήσουν τη δημοσιονομική επιβάρυνση και την επόμενη περίοδο μισθωτοί και αυτοαπασχολούμενοι θα κληθούν να σηκώσουν μεγαλύτερα φορολογικά βάρη για την απαραίτητη δημοσιονομική εξυγίανση. Η πολιτική φθηνότερης εργατικής δύναμης θα κλιμακωθεί μέσα απ' την πίεση στον πραγματικό μέσο μισθό, που αναμένεται σε πολλούς κλάδους να μειωθεί, με την τη-λεργασία και τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας, όπως και με τη μείωση του λεγόμενου «μη μισθολογικού κόστους», με τη νέα επίθεση στο ασφαλιστικό σύστημα.

Ο αστικός σχεδιασμός για την επόμενη περίοδο, είτε έχει την όψη του προγράμματος «Ελλάδα 2.0» της ΝΔ είτε την όψη «Ελλάδα+» του ΣΥΡΙΖΑ, εστιάζει στις ίδιες κλαδικές προτεραιότητες της λεγόμενης «Πράσινης Ψηφιακής Μετάβασης», στην κατεύθυνση της ευρωενωσιακής και διεθνούς «Νέας Πράσινης -κοινωνικής- Συμφωνίας», του λεγόμενου «Green New Deal», στον αντιλαϊκό χαρακτήρα του οποίου ήδη αναφερθήκαμε.

Αντικειμενικά, σήμερα, συγκροτούνται δύο διεκδικητικά αντιθετές στρατηγικές ανάπτυξης με κριτήριο «ανάπτυξη για ποιον»; Για το μονοπρωτακό κεφάλαιο ή για την εργατική τάξη και τις λαϊκές δυνάμεις; Ποια εξουσία και ιδιοκτησία χρειάζεται ο λαός; Για ποιον σκοπό ανάπτυξη; Για το κέρδος ή για την κάλυψη των εργατικών - λαϊκών αναγκών;

Στον αντιποδο της επίθεσης του κεφαλαίου, οι δυνάμεις του ΚΚΕ βρίσκονται στην πρώτη γραμμή για την οργάνωση πρωτοπόρων εστίων αντίστασης και αντιμετώπισης. Πραγματικά προοδευτική είναι η πάλη για την ικανοποίηση των σύγχρονων λαϊκών αναγκών, η πάλη για αποδέμωση απ' την ΕΕ και το ΝΑΤΟ, για την ανατροπή της εξουσίας του κεφαλαίου. Ενισχύουμε τον καθημερινό αγώνα ενάντια στα μονοπώλια, την ΕΕ και τις κυβερνήσεις τους, απαιτώντας την κατάργηση όλων των αντεργιατικών νόμων, τόσο της περιόδου των μνημονίων όσο και αυτών της περιόδου της ενισχυμένης εποπτείας. Προβάλλουμε μαχητικά θέσεις για την υπεράσπιση του εργατικού -λαϊκού εισοδήματος, τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης, τη γενική μείωση του εργάσιμου χρόνου και τον καθορισμό σταθερού ωραρίου και αργιών, τη μόνιμη και σταθερή δουλειά για όλους και όλες, τους αγώνες που αφορούν τις συνθήκες και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης, την πρόληψη, την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και την κατάσταση στα κρατικά νοσοκομεία, την προστασία της μητρότητας, της ποιότητας της ζωής με λειτουργικούς ελεύθερους χώρους πρασίνου, την αναβάθμιση των αντιπυρικών, αντιπλημμυρικών, αντισεισμικών υποδομών και έργων, τη διασφάλιση σύγχρονης λαϊκής κατοικίας.

Είναι ζήτημα αποφασιστικής σημασίας να υπάρχει βαθιά και ενιαία συνειδητοποίηση ότι η αντιμετώπιση, πέρα από τις μορφές πάλης και τα ατήματα -διεκδικήσεις, πρέπει να εξελίσσεται σε πανελλαδικά συντονισμένο, ενιαίο στην πορεία κίνημα, με την έννοια των ενιαίων κοινών θέσεων και στόχων διεκδίκησης, κίνημα με αντιμονοπρωταϊκή -αντικαπιταλιστική κατεύθυνση, ενάντια στην ΕΕ, το ΝΑΤΟ, με πανελλαδικά, ενιαία στην πορεία ατήματα. Πρόκειται για ένα κίνημα που αλλάζει αποφασιστικά τον συσχετισμό στο εσωτερικό του και μαζικοποιεί τη δράση του, αποκρούει, περιθωριοποιεί όσο γίνεται το εμπόδιο του εργοδοτικού και κυβερνητικού συνδικαλισμού, τους αντιπερειακούς - αντισυνοδικαλιστικούς νόμους, κάθε προσπάθεια υπονόμευσης της κοινής δράσης, αποπτά κατακτητικές και γενικότερα συμβάλλει στη βελτίωση και αλλαγή του γενικότερου συσχετισμού της ταξικής πάλης, αξιοποιεί κάθε δυσκολία ή ρήγμα στο αστικό πολιτικό σύστημα, ώστε να περνάει σε νέα φάση αναμέτρησης και σύγκρουσης με την αστική τάξη και τα όργανα της εξουσίας. Ένα τέτοιο πανελλαδικό και ταυτόχρονα διεθνιστικό κίνημα ανατροπής μόνο το ΚΚΕ μπορεί να εγγυηθεί ως καθοδηγητική δύναμη, με τη δράση του, πολύ περισσότερο σε συνθήκες που θα εμφανιστούν χαρακτηριστικά πολιτικής κρίσης.

Βέβαια και ο κάθε εργατικός κλάδος, ο κάθε κλάδος αυτοαπασχολούμενων, αγρωτών κ.λπ., ακόμα και κατά περιοχή, μπορεί να έχει τα ιδιαίτερα αιτήματά του. Οστόσο εμείς πρέπει να παλεύουμε για τη διαμορφωση κοινών πανελλαδικών δράσεων και ενιαίων κοινών αιτημάτων που μας πάνε μπροστά. Δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση ούτε μπορεί να γίνει τεχνική με μια λίστα αιτημάτων, αλλά αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ένταση και όξυνση της ταξικής πάλης, για σύγκρουση εφ' όλης της ύλης με τα συμφέροντα και τις επιλογές της αστικής τάξης, των κυβερνήσεων διαχείρισης του συστήματος, με την ΕΕ, το ΝΑΤΟ, την εμπλοκή της Ελλάδας στους ιμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς και στις στρατιωτικο-πολιτικές αναμετρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ Ο ΑΞΟΝΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Στα τέσσερα χρόνια που μεσολάβησαν από το 20ό Συνέδριο, το 2017, η εναλλαγή της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ από αυτήν της ΝΔ αποδεικνύει για ακόμα μια φορά ότι τα φιλελεύθερα και τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα αποτελούν τα δύο πρόσωπα του Ι-ανού του αστικού πολιτικού συστήματος. Αυτό που δεν μπορεί να κάνει το ένα κόμμα, έρχεται να υλοποιηθεί στο άλλο.

Για παράδειγμα, η ΝΔ λόγω και των έντονων εσωτερικών αντιθέσεων, αφού συσπειρώσε ένα φάσμα δυνάμεων από κεντρώες αστικές μέχρι ακραία εθνικιστικές, δεν ήταν σε θέση να προχωρήσει σε μια ΝΑΤΟικού και ευρωενωσιακού τύπου Συμφωνία με την ΠΓΔΜ -νυν Β. Μακεδονία- που, αντίθετα, μπορούσε και πραγματοποιήσει ο ΣΥΡΙΖΑ, στηριζόμενος στο κοσμοπολιτικό υπόβαθρό του. Ταυτόχρονα, ο ΣΥΡΙΖΑ με όλη την κυβερνητική του θητεία συνέβαλε στο να υλοποιηθούν με μεγαλύτερη «σταθερότητα» και λιγότερες κοινωνικές αντιδράσεις μια σειρά από περιοριστικές οικονομικές επιλογές στο πλαίσιο των «μνημονίων», αξιοποιώντας τις ιστορικές του αναφορές στην «αριστερά» και το εργατικό κίνημα, αλλά και το γεγονός ότι «πάτησε» πάνω στο ισχυρό ρεύμα λαϊκής αντίθεσης στην πολιτική διαχείρισης της καταλυτικής κρίσης την περίοδο 2010 -2015, προκειμένου να αναδειχτεί κυβέρνηση. Αξιοποίησε ταυτόχρονα ορισμένες δυνατότητες που έδωσε η φάση αναίμακτης ανάκαμψης, προκειμένου να ασκήσει μια έστω περιορισμένη πολιτική συγκράτησης λαϊκών εισοδημάτων, αλλά και να συμβάλει στη διαμόρφωση ενός «δικτύου» διαχείρισης της ακραίας φτώχειας και της μαζικής μακροχρόνιας ανεργίας. Ο ΣΥΡΙΖΑ έστρωσε το έδαφος στη ΝΔ τόσο όσον αφορά στη «διευθέτηση» του εργάσιμου χρόνου σε βάρος των εργαζομένων όσο και στην επίθεση στη συνδικαλιστική οργάνωση και την ένταση της καταστολής, παρόλο που σήμερα εμφανίζεται με τη σημαία της υπεράσπισης των δημοκρατικών δικαιωμάτων και καλεί σε μέτωπο ενάντια στον κυβερνητικό αυταρχισμό.

Οι δεν ήταν σε θέση να κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ στο οικονομικό πεδίο, λόγω της εγχώριας συγκυρίας που δεν συμβάδιζε τότε με την ευρωενωσιακή, το πραγματοποιήσει σε συνέχεια η ΝΔ από τον Ιούλη του 2019. Δηλαδή την επεκτατική οικονομική πολιτική την εφαρμόζει σήμερα η κυβέρνηση της ΝΔ -παρόλο που ο ΣΥΡΙΖΑ εμφανιζόταν και εμφανίζεται ως βασικός εκφραστής της- όταν αυτή έγινε βασική επιλογή σημαντικών κρατών - μελών της ΕΕ και όχι μόνο. Ταυτόχρονα, ήταν η διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ που πήγε ένα βήμα παραπέρα τις σχέσεις με τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ, που στήριξε την πιο ενεργή συμμετοχή της χώρας στα ιμπεριαλιστικά σχέδια στην περιοχή, αναβαθμίζοντας μεταξύ άλλων τη Συμφωνία για τις Βασείς στη χώρα. Πάνω σε αυτό το έδαφος προχωράει η ΝΔ την περαιτέρω εμπάθωση των σχέσεων με τις ΗΠΑ, την πιο ενεργή και επιθετική συμμετοχή της χώρας στα ένα ευρύτερο σχεδιασμό στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Η κυβερνητική εναλλαγή παίρνει όλο και πιο καθαρά χαρακτηριστικά σκυταλοδρομίας ανάμεσα σε αστικά κόμματα. Παρά τη φαινομενική και συχνά οξυμένη φραστική αντιπαράθεση μεταξύ κυβέρνησης και οπλοήτης αστικής αντιπολίτευσης, εκφράζεται με διάφορους τρόπους το κλίμα συναίνεσης, στη Βουλή με κοινή στάση απέναντι σε στρατηγικές σημασίας νομοσχέδια και τροπολογίες, με φιλοφρονήσεις του ενός για το νομοθετικό έργο του άλλου. Γίνεται πιο καθαρό σήμερα ότι υπάρχει σύμπλευση του συνόλου των βασικών αστικών κομμάτων σε βασικές στρατηγικές επιλογές της αστικής τάξης.

Κρίνουμε τα αστικά κόμματα με βάση το πρόγραμμά, τον χαρακτήρα, τη δράση τους, τη στάση στήριξης στο καταλυτικό σύστημα, τις περιφερειακές και διεθνείς συμμαχίες τους, τη στάση τους απέναντι στους ιμπεριαλιστικούς πολέμους, την πολιτική τους απέναντι στην εργατική τάξη, στα λαϊκά στρώματα, στο εργατικό -λαϊκό κίνημα. Οι διαφορές τους μπορεί να οδόνουν σε εντάσεις και να προκαλούν σε μερικές περιπτώσεις δυσκολίες στη σταθερότητα ενός κυβερνητικού σχήματος, παρ' όλα αυτά αποτελούν στήριγμα του συστήματος και παράγοντα διατήρησης και επιδιόρθωσης του συσχετισμού δυνάμεων, εμφανιζόμενα ορισμένα ως η εναλλακτική λύση κ.λπ.

Ευνοούν την απρόσκοπτη συνέχιση και ένταση της αντιλαϊκής πολιτικής με την εναλλαγή στην κυβέρνηση, είτε μονοκομματικών είτε κυβερνήσεων συνεργασίας. Η βασική τους προσφορά, από τον ΣΥΡΙΖΑ έως το ΜέΡΑ25, είναι να βάζουν εμπόδια στην εργατική - λαϊκή ριζοσπαστικοποίηση, στην αντικαπιταλιστική κατεύθυνση του αγώνα, να χειραγωγούν, να παραπλανούν, να καλλιεργούν στον λαό μοιρολατρία, αυταπάτες, να συντηρητικοποιούν με τη διάδοση κοσμοπολιτικών, ουτοπικών αντιλήψεων, την ίδια ώρα που από τη ΝΔ έως την Ελληνική Λύση επιδιόδονται κυρίως στη διάδοση αντικομμουνιστικών, εθνικιστικών, ρατσιστικών απόψεων κ.λπ., ενώ το ΚΙΝΑΛ/ΠΙΑΣΟΚ παραπαλεί ανάμεσα σε αυτές τις δύο τάσεις.

Και τα τρία κυβερνητικά κόμματα (ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΚΙΝΑΛ) μάχονται για τον λεγόμενο κεντρώο χώρο κοινωνικό αφορά ένα μέρος των μεσαίων στρωμάτων, πέρα από τη συνεχή προσπάθειά τους να ενσωματώνουν εργατικούς και λαϊκές δυνάμεις. Πρόκειται για τη συζήτηση που γίνεται σήμερα περί «κεντροδεξιάς» και «κεντροαριστεράς». Αναπαλιώνονται και φτιασιδώνονται οι παραδοσιακοί αστικοί πολιτικοί και ιδεολογικοί διαχωρισμοί, όπως «δεξιά- αντιδεξιά», «συντήρηση- πρόοδος», «κεντροδεξιά- κεντροαριστερά», «συντηρητικός νεοφιλελευθερισμός - προοδευτικός αντινεοφιλελευθερισμός», κ.λπ.

Ειδικότερα το ΜέΡΑ25 εμφανίζεται ως μία ήδη συνειρη εναλλακτική πρόταση εμπάθωσης της ΕΕ σε κατεύθυνση θεσμοθέτησης της ανάληψης κοινής ευθύνης ως προς τα δημοσιονομικά ελλείμματα. Ο Γ. Βαρουφάκης, προκειμένου να εγκλωβίσει τμήματα της

φοιτητικής νεολαίας, δεν διατάζει να χρησιμοποιεί και αναφορές στον Μαρξ, να εμφανίζεται ως κόμμα που ασκεί κριτική όχι μόνο στη ΝΔ αλλά και στον ΣΥΡΙΖΑ «από τα αριστερά». Επίσης, παρακολουθώντας τη στάση του Κόμματός μας στη Βουλή και σε άλλες δημόσιες παρεμβάσεις μας, επιδιώκει, σε ορισμένα ζητήματα, να μη συμπίπτει με ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ, ώστε κατά κάποιον τρόπο να καταγράφεται ως «από τα αριστερά αντιπολίτευση».

Ετσι επιγραμματικά, όλα τα αστικά κόμματα και πρώτα απ' όλα η ΝΔ και ο ΣΥΡΙΖΑ εν-ιαία υιοθετούν:

► Τη στήριξη της ανάκαμψης της οικονομίας με βάση σχέδιο κρατικής παρέμβασης για την «πράσινη ανάπτυξη», με έμφαση στον τομέα της Ενέργειας (ενεργειακή μετάβαση κλεισμο λιγνιτικών μονάδων κ.λπ.). Παρουσιάζεται απ' όλους ως μια φιλοπερίελα-ντική επιλογή, ενώ στην πραγματικότητα συνδέεται με μεγάλα σχέδια ελληνικής και διεθνών μονοπρωταϊκών ομίλων στο πλαίσιο του λεγόμενου «Πράσινου new deal» και της «Πράσινης Ευρωπαϊκής Συμφωνίας». Ο ταξικός χαρακτήρας τους φαίνεται και από το γεγονός ότι, ενώ μιλούν για την προστασία του περιβάλλοντος, για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής κ.λπ., από κοινού ψηφίζουν μια σειρά από νομοσχέδια με σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, παραδίδοντας δάση, βουνά, θάλασσες στους επιχειρηματικούς ομίλους, στήριζοντας ανάλογες επενδύσεις (π.χ. Ελληνικό), συντηρώντας εγκλωβισμένα στη διαχείριση απορριμμάτων (π.χ. ΧΥΤΑ Φυλιά).

► Την πρόωπιση της λεγόμενης «ψηφιακής μετάβασης». Δηλαδή την αξιοποίηση των ψηφιακών δυνατοτήτων στις δομές και τις υπηρεσίες του αστικού κράτους, με στόχο κυρίως τη διεκδύλωση των επιχειρηματικών ομίλων. Ταυτόχρονα όμως, χρησιμοποιούνται για την ταχύτερη και πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση και καταστολή των εργατικών - λαϊκών δυνάμεων, την ένταση του έλεγχου και της καταστολής, διαμορφώνοντας υποδομές «προληπτικής καταστολής», την παρέμβαση στη λειτουργία των οργανώσεων του κινήματος με στόχο τον έλεγχο και την απονεύρωση της συλλογικότητάς τους (π.χ. ηλεκτρονικές ψηφοφορίες, μητρώο συνδικαλιστικών στελεχών κ.λπ.).

► Την πρόωπιση αλλαγών στις εργασιακές σχέσεις με κύριο μοχλό τη διευθέτηση του εργάσιμου χρόνου σύμφωνα με τις ανάγκες του κεφαλαίου, μεταξύ αυτών και της τηλεργασίας.

► Την πολιτική της «ενεργής εξωτερικής πολιτικής» στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ και της ΕΕ, της στρατηγικής συμμαχίας με τις ΗΠΑ. Την επιδίωξη της ελληνικής αστικής τάξης να έχει έναν πιο επιθετικό ρόλο στην περιοχή, μέσα στο πλαίσιο των σχεδιασμών των ΗΠΑ και ΝΑΤΟ για ανάσωση της κινεζικής και ρωσικής επιρροής. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται η αντιμετώπιση και των αντιπαράθεσεων αλλά και των επιδιωκόμενων συμβη-σμών με το τουρκικό κράτος, με αιχμή τη διευθέτηση και συνεκμετάλλευση του Αιγαίου και των εξελίξεων στο Κυπριακό.

► Στο πλαίσιο των προσαρμογών σε γενικότερες ανάλογες δομικές αναπροσαρμογές της ΕΕ, τα προηγούμενα χρόνια, που σχετίζονταν και με τη λειτουργία των ευρωενωσιακών προγραμμάτων, συνεχίζουν να πραγματοποιούνται σημαντικές αλλαγές στην κατεύθυνση της πιο οργανικής σύνδεσης της Δημοτικής και Περιφερειακής Διοίκησης με τα κεντρικά όργανα και τους κεντρικούς κρατικούς σχεδιασμούς. Έχουν ήδη σχυροπο-ηθεί θεσμικά και λειτουργικά οι δημοσιονομικές και επιχειρηματικές τους αρμοδιότη-τες και είναι ορατές οι βαθιές αρνητικές επιπτώσεις και ανατροπές στη ζωή και το εί-σοδημα των εργατικών - λαϊκών νοικοκυριών, στις σύγχρονες ανάγκες και διεκδικήσεις τους. Πιο συστηματικά και σε βάθος χρειάζεται να παρακολουθήσουμε ως Κόμμα την πα-ρέμβαση των αστικών δυνάμεων. Να μπει η δράση τους στο στόχαστρο και τις διεκδι-κήσεις του εργατικού - λαϊκού κινήματος. Από αυτήν τη σκοπιά μεγαλώνει και η ευθύνη των κομματικών Οργάνων για μια πιο ουσιαστική και ολόπλευρη καθοδήγηση των εκ-προσώπων μας στα όργανα Τοπικής Διοίκησης. Οι εκλεγμένοι κομμουνιστές, όπως και συνεργαζόμενοι με αυτούς και σε βάρος αυτού του αρνητικού συσχετισμού, αγωνίζο-νται για την ανακούφιση των λαϊκών οικογενειών με την ανάπτυξη της πάλης και των διεκδικήσεών τους.

Η σύγκριση του σχεδίου «Ελλάδα 2.0» της κυβέρνησης της ΝΔ και του σχεδίου «Ελλά-δα+» του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και οι διακρίσεις του ΚΙΝΑΛ για νέο κλιματικό νόμο δίνουν πολ-λά στοιχεία για την ουσιαστική σύμπλευση στις βασικές τρέχουσες στρατηγικές επιδι-ώξεις της αστικής τάξης. Οστόσο, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να υποτιμηθούν οι διαφορές, οι υπαρκτές ή ακόμα και «τεχνιτά» διογκούμενες διαφωνίες τους, γιατί πά-νω σε αυτές στίνονται, διαμορφώνονται τα πολιτικά διλήμματα που θα κυριαρχήσουν την επόμενη περίοδο.

Στο επίκεντρο των διαφωνιών από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ και σε έναν βαθμό του ΚΙ-ΝΑΛ μπαίνει ο δρόμος πιο ενιαίας εναλλακτικής τρόπος υλοποίησης αυτών των κατευθύν-σεων και επιλογών, που θα επιτρέψει την εξασφάλιση πιο ουσιαστικής κοινωνικής συ-νοχής και λαϊκής συναίνεσης. Ταυτόχρονα εγείρονται από αυτές τις δυνάμεις ζητήματα

σε σχέση με το πόσο συνεπής μπορεί να είναι η κυβέρνηση της ΝΔ στην υλοποίηση επε-κτατικής οικονομικής πολιτικής και σχεδίων «πράσινης ανάπτυξης».

Η ανάδειξη του Τζ. Μπρίντεν στην Προεδρία των ΗΠΑ αξιοποιείται για να ανοίξει μια συζήτηση για τη δημοκρατική μεταρρύθμιση του φιλελεύθερου καπιταλισμού από τη σκοπιά των πιο φιλελεύθερων κύκλων της ΝΔ ή για την ανανέωση μιας μεταρρυθμιστι-κής σοσιαλδημοκρατίας που μπορεί «να βάλει τον άνθρωπο πάνω από τα κέρδη», σύμ-φωνα με τον ΣΥΡΙΖΑ και άλλες πολιτικές δυνάμεις.

Ο ΣΥΡΙΖΑ και άλλες δυνάμεις αξιοποιούν τη διακυβέρνηση Μπρίντεν και τη σοσιαλδη-μοκρατική κυβέρνηση της Ισπανίας, προβάλλοντας πως υπάρχει μια άλλη εναλλακτι-κή υλοποίηση των στόχων της αστικής τάξης. Σε κάθε περίπτωση, χρειάζεται να αξυν-θεί το ιδεολογικό μέτωπο με τη λογική αναβίωσης ψευδαισθημάτων και αυταπατών που αντικειμενικά κυριαρχούν, ότι με το «κάντ' το όπως ο Μπρίντεν ή ο Σάντσεθ» μπορεί να υπάρχει φιλολαϊκή λύση στη διαχείριση της πανδημίας, στη διαχείριση της οικονομικής κρίσης, εντός του καταλυτικού συστήματος και κυρίως στην υλοποίηση των βασικών στρατηγικών στόχων του κεφαλαίου.

Οι παρεμβάσεις του ΣΥΡΙΖΑ με στόχο να αξιοποιηθεί στη μάχη για την κυβερνητική ε-ναλλαγή την οποία λαϊκή δυσασέσκεια και αγωνιστική αντίδραση απέναντι στην πολιτι-κή της κυβέρνησης της ΝΔ (π.χ. νομοσχέδιο για τα Εργασιακά, αστυνομία στα ΑΕΙ) πάνε παράλληλα με την «απεύθυνση» του προς την αστική τάξη ως πιο χρήσιμου και ικανού διαχειριστή, εξασφαλίζοντας λιγότερες κοινωνικές εντάσεις. Ακόμα και αν δεν φαίνε-ται σε αυτήν τη φάση η πολιτική αυτή να αποδίδει δημοσκοπικά, δεν πρέπει να υποτιμη-θεί. Υπάρχει αντικειμενική βάση για ενίσχυση ενός ρεύματος σοσιαλδημοκρατικής α-νανέωσης πατώντας πάνω στη δυσασέσκεια και τη φθορά της κυβέρνησης, που είναι α-ναμενόμενο να ενταθεί το επόμενο διάστημα και στο έδαφος των πιο φανερών επιπτώ-σεων από την πανδημία.

Αυτά όλα δεν πρέπει να κατανοηθεί ότι αφορούν μόνο κάποιες ειδικές κατηγορίες. Α-φορούν γενικά και το εργατικό - λαϊκό κίνημα, έχουν ιδιαίτερη απήχηση σε νεότερες η-λικίες και χρειάζεται να απαντιούνται. Η αφητηριακή βάση, μιλώντας για τη δυνατότη-τα απόσπασης κατακτήσεων και για τα όρια του καπιταλισμού, είναι η διαλεκτική σχέση οικονομίας - πολιτικής, μέσα στην οποία καθοριστικό ρόλο παίζει η οικονομία.

Είναι αναγκαία λοιπόν η ολοκληρωμένη διαπάλη με τις προσπάθειες αυτές του ΣΥΡΙ-ΖΑ, αντιπαράθεση που εκτός από την ανάδειξη των πεπραγμένων του ως κυβέρνησης όλη την περίοδο 2015 - 2019 και την απαξίωση των οποίων σήμερα «φιλολαϊκών» δια-κηρύξεών του, χρειάζεται να επικεντρώνεται στην ουσία της γραμμής του, που μπορεί να εκφραστεί και από άλλες, σοσιαλδημοκρατικού και οporτουνιστικού χαρακτήρα, πολι-τικές δυνάμεις. Να μην αποκόπτονται οι δήθεν δημοκρατικές προτάσεις του από τα πε-πραγμένα του ως κυβέρνησης και ως αντιπολίτευσης. Στήριζει τη διευθέτηση του χρο-νίου εργασίας, τα προαπαιτούμενα των δεσμεύσεων του Ταμείου Ανάκαμψης, τα ληστρι-κά για τον λαό σχέδια της «πράσινης ανάπτυξης», την πολιτική εμπλοκή στα ιμπερια-λιστικά σχέδια, υποσχόμενος μια πιο ήπια κοινωνική συναινετική εφαρμογή τους. Αν με- τις αντιμνημονιακές κορόνες να εφαρμοζόταν μνημονία, με διακηρύξεις σαν τις σημερινές είναι κατανοητό τι πρόκειται να κάνει η διακυβέρνησή του σήμερα. Δεν υ-πάρχει λοιπόν μικρότερο κακό στο πλαίσιο μιας πολιτικής που έχει ως στόχο τη στήρι-ξη των συμφεροντών του κεφαλαίου. Αυτή η στήριξη περνάει πάνω από τις εργατικές - λαϊκές ανάγκες και τα δικαιώματα με οποιον τρόπο και αν αυτό γίνεται.

Αν και η κυβέρνηση της ΝΔ κάνει συστηματικά προσπάθειες να εμφανίζει το προφίλ της «κεντρώας δύναμης», περισσότερο από παλιότερα ενδιαιφάρεται για την ενσωμά-τωση εργατικών - λαϊκών δυνάμεων για την αντιμετώπιση κοινωνικών αναταραχών, εν-τούτοις προχώρησε σε νέα μέτρα έντασης της καταστολής και του κρατικού αυταρχι-σμού. Στην πραγματικότητα πρόκειται για μια πλευρά έκφρασης της συνολικής τάσης αντιδραστικής θωρακίσης του συστήματος απέναντι στις δικές του αντιφάσεις και α-ντιθέσεις, αλλά και στις προβλέψεις για ένταση της λαϊκής δυσασέσκειας και λόγω της οικονομικής κρίσης αλλά και εξαιτίας της επιδράσεως στη χώρα των οξυμένων ιμπερια-λιστικών ανταγωνισμών και της αντίστοιχης εμπλοκής των ελληνικών κυβερνήσεων.

Αυτές οι κυβερνητικές πρωτοβουλίες για ενίσχυση του καταστατικού πλαισίου αξι-οποιήθηκαν από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ, του ΜέΡΑ25 αλλά και δυνάμεων του οporτουνι-σμού με στόχο να διαμορφωθεί ένα γενικό και αφηρημένο «αντικαταστατικό αντικυ-βερνητικό πλαίσιο».

Δεν πρέπει να διαφύγουν από την προσοχή μας διεργασίες που μπορεί να τροφοδοτή-σουν την ενίσχυση ορισμένων άλλων δυνάμεων στο πλαίσιο του αστικού πολιτικού συ-στήματος. Για παράδειγμα το «Πράσινο New Deal» καθώς και η σημαντική εκλογική άνο-δος των Πρασίνων στη Γερμανία ανοίγει και στην Ελλάδα μια συζήτηση για την ανάγκη ανασυγκρότησης του λεγόμενου οικολογικού χώρου.

Στις επεφθεις του συστήματος παραμένουν ακροδεξιές, εθνικιστικές και φασιστικές δυνάμεις, παρά την εξέλιξη που υπήρξε με τη δίκη της Χρυσής Αυγής. Το κόμμα της Ελλη-νικής Λύσης αλλά και άλλες κινήσεις, όπως η ενοποιημένη Χρυσή Αυγή (ΧΑ), η Εθνική Λαϊκή Συνέλιση (ΕΛΑΣΥΝ), οι Ελληνες για την Πατρίδα (ΕΛΛΗΝΕΣ ΓΠΤ), οι Ελεύθεροι Αν-θρωποι (ΕΛΑΝ) κ.λπ., θα προπαθήσουν να εκφράσουν πολιτικά αυτόν το χώρο, δίνοντας έμφαση στα προβλήματα σε σχέση με το Κυπριακό, τη «συνδιαχείριση» του Αιγαίου κ.λπ.

Ρόλο συμπληρωματικής επεφθεις στην αναμόρφωση της σοσιαλδημοκρατικής πτέ-ρυγας του αστικού πολιτικού συστήματος παίζουν και εξωκοινοβουλευτικές δυνάμεις που ευρύτερο οporτουνιστικό χώρο (ΑΕ, ΑΝΤΑΡΣΥΑ κ.ά.). Παρ' όλες τις διαφορές αυτών των δυνάμεων (π.χ. άλλες κινούνται στη γραμμή της δημοκρατικής μεταρρυθμι-σης της ΕΕ, άλλες σε γραμμή αντι-ΕΕ), το βασικό που εννοποεί τη στάση τους είναι η α-ναβίωση μιας «αριστερής εκδοχής της σοσιαλδημοκρατίας», ενός «ΣΥΡΙΖΑ του 2010 και 2012», η αναβίωση της λογικής της «αριστερής διακυβέρνησης» που όμως «αυτήν τη φο-ρά δεν θα συμβιβαστεί», «θα εφαρμόσει ένα αυθεντικό μεταβατικό κενιαίο πρόγραμ-μα», «θα έρθει σε αντιπαράθεση με επιλογές της ΕΕ και έτσι θα ανοίξει το δρόμο για ρι-ζικές ανατροπές ακόμα και για τη σοσιαλιστική προοπτική». Ορισμένες από αυτές τις δυνάμεις υποθετούν ατόφιο το «Πράσινο New Deal» αλλά και θέσεις της λεγόμενης «α-ριστερής πτέρυγας των Δημοκρατικών των ΗΠΑ», της γραμμής Μπέρνι Σάντερς κ.λπ. Ουσιαστικά προσδίδουν μια «αριστερή», ανατρεπτική, ακόμα και «αντικαπιταλιστική» χροιά σε επιλογές που ταυτίζονται με επιλογές του ΣΥΡΙΖΑ και που χωράνε στους α-στικούς σχεδιασμούς. Η γραμμή αυτών των δυνάμεων στο κίνημα είναι η ταύτιση με την προσπάθεια του ΣΥΡΙΖΑ να πάρουν οι εργατικές λαϊκές αγωνιστικές διαδικασίες έναν

στενό αντικυβερνητικό, αντι-ΝΔ χαρακτήρα. Επιβεβαιώνεται και από αυτές τις εξελίξεις η ανάγκη σταθερής πάλης ενάντια στον οπορτουνισμό ως βασικό όρου για την άνοδο και την ίδια την προοπτική της ταξικής πάλης.

Οι διεργασίες και οι διασπάσεις που συντελούνται στον ευρύτερο οπορτουνιστικό χώρο είναι αποτέλεσμα των αδιεξόδων τους, της λεγόμενης πολυτασιακής και πολυσυλλεκτικής φυσιογνωμίας τους, αλλά και της «μεταβατικής» γραμμής τους που καλλιέργησε αυταπάτες για δυνατότητα ριζικών αλλαγών στο έδαφος του καπιταλισμού και κατ'αρχήν στη διαχείρισή του. Η ιδεολογική - πολιτική κρίση που περνάει τέτοιες οργανώσεις, η απογοήτευση, η τάση παραίτησης από αξίες και υποτίμησης της συλλογικής δράσης, εκφράζεται και στην τροφοδότηση του «ακτιεζουιστικού», αναρχικού χώρου, οδηγώντας ουσιαστικά σε ατομικιστικές αντιλήψεις και πρακτικές.

Συντρόφισσες και σύντροφε,

Είναι ανάγκη πρακτικά να δουλέψουμε σε επίπεδο ΚΟΒ, βάζοντας και συγκεκριμένους στόχους με το κάλεσμα για συμπόρευση με το ΚΚΕ. Με το 21ο Συνέδριο επιδιώκουμε να αγκαλιασούμε χιλιάδες εργαζόμενους, απ' όλες τις λαϊκές δυνάμεις, να τους εμπνεύσουμε με την πολιτική μας για να ενταχθούν στην καθημερινή πάλη, σε όλες τις πολιτικές μάχες μαζί με το Κόμμα, από τον καθημερινό αγώνα, την απεργία, το συλλαλητήριο, τις αρχαιρεσίες στα σωματεια, τις βουλευτικές εκλογές κ.λπ.

Ιδιαίτερα και στις εργασίες του 21ου Συνεδρίου, η σκέψη μας βρίσκεται στους χιλιάδες Έλληνες μεταναστές και αγωνιείς, αυτούς που αγωνιούν για την πορεία της χώρας και του λαού μας, όλους όσοι ζουν, δουλεύουν και σπουδάζουν σε χώρες της Ευρώπης, της Αμερικής, της Αυστραλίας κ.α. Η θέση του ΚΚΕ απέναντί τους καθορίζεται πριν απ' όλα από το γεγονός ότι είναι εργάτες, εργαζόμενοι επιστήμονες ή φοιτητές που έχουν κοινά συμφέροντα, μιας και ζουν τις εμπειρίες και τα προβλήματα σε άλλα καπιταλιστικά κράτη, σε αντίθεση με άλλα πολιτικά κόμματα που, όπως έδειξε το θέμα της ψήφου των αποδήμων, τους βλέπουν απλά εκλογικά, ψηφοθηρικά.

Ανεξάρτητα από τις διεργασίες που συντελούνται μέσα και στον περίγυρο των διάφορων πολιτικών δυνάμεων, γεγονός είναι ότι σήμερα υπάρχουν αρκετές εργατικές, λαϊκές δυνάμεις, εργαζόμενοι, αυτοαπασχολούμενοι της πόλης, αγρότες, επιστήμονες, διανοούμενοι, καλλιτέχνες, που προβληματίζονται όλα τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερο και για την πολιτική της ΝΔ, του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΡΙΖΑ. Δοκίμασαν τις νέες εμπειρίες μιας βαθιάς καπιταλιστικής κρίσης, της λεγόμενης «αριστερής διακυβέρνησης» του ΣΥΡΙΖΑ, της πάλιας και σύγχρονης σοσιαλδημοκρατίας, του ιμπεριαλιστικού ανταγωνισμού και των πολέμων, του ρόλου της ΕΕ, του ΝΑΤΟ, του ΝΑΤΟ. Ταυτόχρονα, γνωρίζουν και εκτιμούν τον ρόλο του Κόμματος στον αγώνα, χωρίς να είναι ίσως έτοιμοι ακόμα να υιοθετήσουν ή να συμφωνήσουν μαζί μας σε βασικές προγραμματικές μας θέσεις.

Μπορούμε και πρέπει να προσεγγίσουμε όλες αυτές τις δυνάμεις, να συζητάμε συστηματικά μαζί τους για τις θέσεις μας, να μελετάμε τις δικές τους απόψεις και παρατηρήσεις, να επιδιώκουμε να δράσουμε μέσα στις γραμμές του κινήματος, στο εργατικό - συνδικαλιστικό κίνημα, στην κοινωνική συμμαχία, σε άλλες αγωνιστικές μορφές δράσης. Αυτό το καθήκον αφορά όλα τα καθοδηγητικά όργανα του Κόμματος, από την ΚΕ έως τα Γραφεία των ΚΟΒ και όλες τις ΚΟΒ. Ερθίο μας οι θέσεις και οι επεξεργασίες μας, η πείρα που έχουμε συσσωρεύσει και που αποδεικνύουν την ουτοπία των αντιλήψεων για ένα μεταβατικό πολιτικό πρόγραμμα και την πιθανότητα μια κοινοβουλευτική κυβέρνηση να ανοίξει τον δρόμο της επαγγελματικής διαδικασίας που θα οδηγήσει στην ανατροπή του καπιταλισμού.

Στη διαδικασία επικοινωνίας και στην προσπάθεια δράσης των κομμουνιστών με εργατικές - λαϊκές δυνάμεις που επηρεάστηκαν, ήλπισαν στο παρελθόν αλλά και σχετικά πρόσφατα στη δυνατότητα φιλολαϊκής πολιτικής από κυβέρνηση «αριστερών» ή «προοδευτικών» δυνάμεων, συναντάμε και θα συναντάμε την επίδραση καλλιεργημένων αντιλήψεων ότι το ΚΚΕ με τη στρατηγική του για την ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος και την κατάκτηση της εργατικής εξουσίας δεν προσφέρει διόθεν «άμεση πολιτική λύση» υπέρ του λαού. Στην πραγματικότητα, πίσω από τη θέση αυτή επαναφέρονται συνεχώς, ακόμα και ασυνείδητα ή από συνήθεια μέσα στον κόσμο, οπωσδήποτε όμως συνειδητά από κόμματα και πολιτικούς σχηματισμούς, η λογική της συμμετοχής σε κυβέρνηση στο έδαφος του καπιταλισμού ως άμεση πολιτική λύση. Θεωρούμε, παρά τις αρνητικές εμπειρίες που υπάρχουν, ότι είναι εφικτό μια κυβέρνηση συνεργασίας με αριστερό, αντισυστημικό, προοδευτικό προφίλ, να ανακόψει τη στρατηγική του κεφαλαίου και να φέρει τον λαό κοντά στη ριζική αλλαγή. Αυτή η πολιτική, με τον έναν ή άλλον τρόπο, δοκιμασμένη σε όλο τον 20ό αιώνα και στις πρώτες δεκαετίες του 21ου, το μόνο που πέτυχε ήταν η παρεμπόδιση της ριζοσπαστικοποίησης εργατικών - λαϊκών δυνάμεων, το σπαράλισμα του κινήματος, η ενσωμάτωση ΚΚ στο σύστημα, η απώλεια της ευκαιρίας της αποφασιστικής σύγκρουσης σε δοσμένες συνθήκες.

Το ΚΚΕ απάντα στις ανάγκες και τα προβλήματα του λαού με τη θέση και τη δράση του για την αναγέννηση της ταξικής πάλης, την ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος, την κοινωνική συμμαχία που παλεύει να αποσπάσει κατακτήσεις, συγκεντρώνει και μαζικοποιεί, ώστε να δυναμώνει ο αγώνας για την πραγματική ανατροπή, την εργατική εξουσία. Το ΚΚΕ έχει σήμερα, πολύ περισσότερο από κάθε άλλη περίοδο, ισχυρές αποδείξεις που εδράζονται και στις εμπειρίες του ελληνικού λαού, των λαών στην Ευρώπη, παγκόσμια. Έχει τη δυνατότητα να πείσει, να επιδράσει, να προβληματίσει για τη σημασία που έχει ο καθημερινός αγώνας για τα οξυμένα λαϊκά προβλήματα να κατευνάζονται και να εντάσσονται στον αγώνα για την εργατική εξουσία, σε αντίθεση με τη λογική που δόθηκε «μικρότερο κακό» που οδηγεί στον αποφιλισμό του εργατικού - λαϊκού κινήματος, στην υποχώρηση και χειραγώγηση. Από την άποψη αυτή είναι απαραίτητη και πολύτιμη η ανάδειξη της ιστορικής πείρας, άρα και η μελέτη του Δοκιμίου Ιστορίας του Κόμματος, βεβαίως και οι σύγχρονες επεξεργασίες.

Το ΚΚΕ δεν υποτιμά τον εξαιρετικά αρνητικό συσχετισμό δυνάμεων, επεξεργάζεται την εξειδίκευση της στρατηγικής για την ανάπτυξη του ταξικού αγώνα ανά χώρο, ανά τμήμα της εργατικής τάξης και των λαϊκών δυνάμεων, με επίκεντρο την προβολή και διεκδίκηση των σύγχρονων κοινωνικών αναγκών, με αναπόσπαστο στόχο η ανερχόμενη λαϊκή πάλη θετικά να διαφοροποιεί τον συσχετισμό, στοιχείο του οποίου είναι και η απόρριψη του «ρεαλισμού» της ενσωμάτωσης και υποταγής του κινήματος.

Η άνοδος της ιδεολογικής στάθμης του Κόμματος, και της συλλογικής και της ατομικής, η συνεχής μελέτη και αφομοίωση των επεξεργασιών που απαιτούνται, η βελτίωση της κα-

θοδηγητικής δουλειάς και της λειτουργίας των ΚΟΒ, αποτελούν βασικό όρο ώστε να αποκτήσουμε μεγαλύτερη ικανότητα, επιτελικότητα, αποτελεσματικότητα, για να μπορούμε να δρούμε από κοινού με εργατικές - λαϊκές δυνάμεις που δεν συμφωνούν με το Πρόγραμμά μας, να συμβάλλουμε στην οργάνωση του αγώνα σε όλες τις συνθήκες, σε καμπίες, είτε ανόθευτο είτε προσωρινής υποχώρησης.

Αποτελούν βασικό όρο, για να διεξάγουμε την ιδεολογική διαπάλη με πιο εύστοχο, εκλαϊκευτικό τρόπο, να ωθούμε με τις θέσεις και την αγωνιστική πρωτοπορία στάση μας σε μεγαλύτερη λαϊκή πρωτοβουλία και μαχητικότητα. Να οικοδομούμε γερές ΚΟΒ και γερές Οργανώσεις της ΚΝΕ σε όλους τους κρίσιμους χώρους δουλειάς, Εκπαιδευσης, σε κλάδους σημαντικούς, σε εργατικές - λαϊκές γειτονιές.

Σήμερα, μπορούμε να πρωτοστατήσουμε, με καλύτερους όρους, ώστε να κατανοείται καλύτερα η ανεκμετάλλευτη ακόμα πραγματική δύναμη του κοινού οργανωμένου αγώνα της εργατικής τάξης και των μεσαίων στρωμάτων που αγωνιούν για την επιβίωσή τους, όπως επίσης των νέων και των γυναικών, ενάντια στην προπαγάνδα και την ίδια την πολιτική της παθητικότητας, της αδράνειας, της μοιρολατρίας, της ενσωμάτωσης, ενάντια σε όλες τις αυταπάτες ότι το καπιταλιστικό σύστημα μπορεί να εξανθρωπιστεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ - ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ

Η όλη προσυνεδριακή συζήτηση επιβεβαίωσε και εμπλούτισε τις βασικές εκτιμήσεις και τα συμπεράσματα που έθεσε η ΚΕ με τις θέσεις της στο 3ο κείμενο. Δικαιολογημένα την προσυνεδριακή συζήτηση απασχόλησαν κυρίως ζητήματα που αφορούν το κίνημα της εργατικής τάξης και τη δράση των κομμουνιστών σε αυτό.

Η ΚΕ προτείνει στο 21ο Συνέδριο να ψηφίσουμε ξεχωριστή Απόφαση - ντοκουμέντο για την κατάσταση της εργατικής τάξης, του κινήματός της, τα καθήκοντα των κομμουνιστών σε αυτήν και για την προώθησή της κοινωνικής συμμαχίας.

Τα βασικά θέματα που η ΚΕ επικεντρώνει στην εισήγησή της προς το 21ο Συνέδριο είναι τα εξής:

Με βάση την κλαδική κατάταξη της εργατικής τάξης και τη δυναμική των κλάδων, αλλά και τη σχετική σημασία τους, εκτιμάμε ως κλάδους αυξημένης σημασίας για το ερχόμενο δίναστημα στους οποίους πρέπει να δώσουμε βάρος:

► Τη μεταποίηση, με ιδιαίτερη έμφαση στους μεγάλους χώρους, σε Τρόφιμα, Φάρμακο, Μέταλλο. Επίσης στους βιομηχανικούς κλάδους της Ενέργειας και στον υπο-κλάδο των Κατασκευών μεγάλης κλίμακας - δημόσιων έργων που υπηρετούν τις μεταφορές και την τοπική ανάπτυξη της επόμενης περιόδου.

► Τον κομβικό για το σύνολο της οικονομίας κλάδο των Μεταφορών/logistics και τις εν γένει μεταφορές (θαλάσσιες, ενεαίριες, χερσαίες κ.λπ.). Επισημαινουμε τη μεγάλη σημασία του κλάδου της διανομής εμπορευμάτων (ταχυμεταφορές) στις νέες συνθήκες.

► Τον κλάδο των Τηλεπικοινωνιών/Πληροφορικής, τον αυξημένο ρόλο των τεχνικών για τη διασφάλιση της τηλεργασίας κ.λπ. Τον κλάδο των επιστημονικών - τεχνικών υπηρεσιών, των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και της οπτικοακουστικής παραγωγής που αναμένεται να αυξηθούν το επόμενο διάστημα. Τους κλάδους Υγείας, Παιδείας, Επισιτισμού - Τουρισμού, με έμφαση στις μεγάλες μονάδες και τον κλάδο του Εμπορίου.

Η ΚΕ θεωρεί ότι ιδιαίτερα πρέπει να προσέξουμε:

► Την εξειδίκευση της δουλειάς μας στις μισθωτές εργαζόμενες, στην πιο ολοκληρωμένη παρέμβαση στα ζητήματα του εργάσιμου χρόνου, των ευέλικτων εργασιακών σχέσεων και της τηλεργασίας, στην κατάλληλη επεξεργασία πλαισίων πάλης σε κλάδους με υψηλότερο μισθό απ' τον μέσο όρο και ταυτόχρονα το αντιπάλεμα της εργοδοτικής και κυβερνητικής επιδίωξης για μείωση του μέσου μισθού. Να πρωθίσουμε τη διάταξη δυνάμεων σε σχετικά νέους κλάδους και υπο-κλάδους που παρουσιάζουν δυναμική ανάπτυξη, όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο, τα logistics, κατασκευές μεγάλων έργων κ.ά., στην αναβάθμιση της παρωσσίας της ΚΝΕ σε όλους τους κρίσιμους χώρους δουλειάς, Εκπαιδευσης, και Πολιτισμού, στη βελτίωση του σχεδιασμού της παρέμβασής μας στην πολύ μεγάλη κατηγορία μισθωτών που δουλεύουν σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, στην εξειδίκευση της δουλειάς μας στους μισθωτούς μετανάστες καθώς και στον σχεδιασμό της πολύμορφης παρέμβασής στους ανέργους και ιδιαίτερα στους μακροχρόνια ανέργους που θα αυξηθούν.

Η κατάσταση του εργατικού - συνδικαλιστικού κινήματος, όσον αφορά στο σημερινό επίπεδο συνδικαλιστικής οργάνωσης και συμμετοχής, είναι ιστορικά στο χαμηλότερο επίπεδο, με κύρια ευθύνη σε αυτό να βαραινούν και ο ρόλος της ΓΣΕΕ, της ΑΔΕΔΥ, του ΙΝΕ ΓΣΕΕ, γενικότερα η παρέμβαση του εργοδοτικού, κυβερνητικού συνδικαλισμού, το πρόβλημα του πολυκερατισμού του κινήματος και άλλα που αναφέρονται αναλυτικά στις Θέσεις της ΚΕ.

Η ΚΕ δεν υποτιμά καθόλου την τεράστια δουλειά που έγινε από όλο το Κόμμα, από τα καθοδηγητικά όργανα, από τους χρωμένους συντρόφους στο συνδικαλιστικό κίνημα, από την ΚΝΕ, ασχέτως αν τοποθετούμαστε με αυστηρό τρόπο στις αδυναμίες μας και τη δύσκολη κατάσταση στο κίνημα.

Το Κόμμα έχει υποχρέωση να βλέπει τις υποκειμενικές αδυναμίες, όσο κι αν εκτιμά θετικά συνολικά την πορεία του. Δεν κρύβουμε τις αδυναμίες μας, τις κοιτάζουμε κατάματα και τις αντιμετωπίζουμε. Δεν επιτρέπεται ως κόμμα επαναστατικής πρωτοπορίας να υποτιμάμε ελλείψεις και προβλήματα, να επαναπαυόμαστε στις «δάφνες» της μεγάλης προσπάθειας που κάνουμε αναμφίβολα σε πολύ δύσκολες και αντίξοες συνθήκες.

Αυτό που κάνουμε είναι να βλέπουμε καθαρά τα όποια προβλήματα, να αναδεικνύουμε τα θετικά ώστε αυτά να γενικεύονται και ταυτόχρονα να παίρνουμε μέτρα ώστε να μην επαναλαμβάνονται αρνητικές πλευρές.

Το κύριο που πρέπει σήμερα να θέσουμε επιπλέον είναι τα ζητήματα του προσανατολισμού, οι τρόποι και μέθοδοι δουλειάς και παρέμβασης, πώς υλοποιείται στην πράξη η γραμμή μας στο κίνημα. Εοτιάζουμε σε ορισμένα βασικά ζητήματα και εκτιμήσεις.

1. ΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΡΕΣ ΣΥΝΕΒΑΛΑΝ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΛΗΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΥΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Το εργατικό - συνδικαλιστικό κίνημα την προηγούμενη δεκαετία δέχτηκε ακόμη μεγαλύτερο πλήγμα. Βάθνε η υποχώρηση, όχι μόνο στο ρεφορμιστικό συντηριακό περιεχόμενο δράσης και ενσωμάτωσης της πλειοψηφίας των συνδικατών στις στρατηγικές επιδιώξεις του κεφαλαίου, αλλά και στην οργανωτική του υπόσταση και υποδομή. Στους βασικούς κλάδους τα Συνδικάτα, μια σειρά από δευτεροβάθμιας οργάνωσης, παραμένουν δεμένα με το εργοδοτικό και κυβερνητικό τμήμα που ηγεμονεύει στη ΓΣΕΕ, που αποτελεί έναν μηχανισμό συνδιοίκησης, διαχείρισης των εργοδοτικών και κρατικών αξιώσεων και συμφερόντων, έναν καθαρά γραφειοκρατικό μηχανισμό προώθησης του κοινωνικού εταιρισμού. Στον δημόσιο τομέα

οι συνδικαλιστικές οργανώσεις βρίσκονται επίσης χειραγωγημένες από μια επεξεργασμένη συντηριακή ρεφορμιστική τακτική από την ΑΔΕΔΥ. Με ευθύνη των αστικών πολιτικών και συνδικαλιστικών τους δυνάμεων επεκτάθηκαν τα φαινόμενα αποδιοργάνωσης, νοθείας κι εξαγοράς, διαμόρφωσαν πιο επιθετική γραμμή και πρακτική απέναντι στις ταξικές δυνάμεις, στο πλαίσιο σωράκισης του συστήματος, των εργοδοτικών συμφερόντων.

Η κατάσταση αυτή όμως δεν είναι καθολική και σε καμία περίπτωση οριστική. Το ΚΚΕ συνέβαλε καθοριστικά ώστε ένα σημαντικό τμήμα της εργατικής τάξης να αντιστέκεται και να δείχνει εξαιρετικά στοιχεία αντοχής, κράτησε ζωντανή την αξία της αγωνιστικής συνδικαλιστικής οργάνωσης, συγκρότησε δυνάμεις, ανασύταξε Συνδικάτα, διαπαιδαγωγήσε μια νέα γενιά αγωνιστών με γραμμή ενάντια στους καπιταλιστές και το κράτος τους, τους πολιτλόκαμους μηχανισμούς που διαθέτει, τις ιμπεριαλιστικές συμμαχίες του. Η ακόμα πιο άσχημη κατάσταση του εργατικού - συνδικαλιστικού κινήματος στην Ευρώπη και στα άλλα καπιταλιστικά κράτη θα είχε γενικευτεί και στην Ελλάδα εάν η δράση του ΚΚΕ, των μελών του μαζί με άλλους αγωνιστές στα Συνδικάτα, με το ΠΑΜΕ, δεν αντιπάλευαν, δεν έβαζαν εμπόδια, δεν διαμόρφωναν ένα ισχυρό ανάχωμα σε αντιπαράθεση με την επεξεργασμένη στρατηγική του κεφαλαίου.

Έχουμε συγκεντρώσει σημαντική θετική και αρνητική πείρα στην επεξεργασία της γραμμής μας, έχουμε διαμορφώσει μια κρίσιμη υποδομή ως Κόμμα και δύναμη μέσα στο κίνημα για να δώσουμε τη μάχη να αλλάξουμε τη σημερινή κατάσταση.

Φυσικά δεν αποσπώμαστε και από τους αντικειμενικούς παράγοντες που έχουν συμβάλει στην απομάκρυνση από τη συλλογική οργάνωση και δράση. Βέβαια, αυτές και άλλες μεγάλες δυσκολίες δεν τις επισημαινουμε μοιρολατρικά, αδιέξοδα. Θεωρούμε ότι η συνειδητοποίηση όλων αυτών είναι στοιχείο ασαλώματος του Κόμματος για να ανεβάζουμε τις απαιτήσεις για την ικανότητα δράσης μας, αντιμετωπίζοντας συνεχώς την πίεση που ασκεί η συνειδητοποίηση του αρνητικού συσχετισμού, προς την ενσωμάτωση σε αυτό ή προς τον υποκειμενισμό ότι η παρέμβαση του Κόμματος είναι ο μοναδικός παράγοντας για την ανατροπή του.

Συνυπολογίζουμε τις αντικειμενικές συνθήκες, που υπάρχουν έτσι κι αλλιώς, με τον υποκειμενικό παράγοντα, δηλαδή το Κόμμα και το κίνημα που μπορούν να επιδράσουν και να αλλάξουν τη σημερινή κατάσταση των αρνητικών συσχετισμών.

2. ΠΡΩΤΟΣΤΑΤΟΥΜΕ ΑΚΟΜΑ ΠΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΛΗΣ, ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΠΑΛΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Η προσπάθεια για την οργάνωση της πάλης, τη διαμόρφωση αιτημάτων και διεκδικήσεων με το κίνημα σε υποχώρηση αλλά σε συνθήκες νέας αύξησης του βαθμού εκμετάλλευσης, είναι μια σύνθετη διαδικασία που απαιτεί συνεχή μελέτη, ζωντανή επαφή με τους χώρους δουλειάς και αναγκαίες προσαρμογές, τέτοιες που να αποκαλύπτουν τους σχεδιασμούς του κεφαλαίου και των κυβερνήσεών του, τα αδιέξοδα του καπιταλιστικού συστήματος, αλλά και χωρίς να χάνεται η παραμικρή δυνατότητα που εμφανίζεται για να συσπειρώνονται εργαζόμενοι, να ενώνονται και να μπαίνουν στον συλλογικό αγώνα.

Στη φάση που βρισκόμαστε είναι ανάγκη να περάσει ως προσανατολισμός στη μέθοδο της καθοδηγητικής δράσης ότι για τη διαμόρφωση των διεκδικητικών πλαισίων πάλης απαιτείται να έχουμε δεσμούς με όλα τα τμήματα της εργατικής τάξης μέσα στη σημερινή κατάσταση, να γνωρίζουμε τις ανάγκες και τα προβλήματά τους, χωρίς να ενσωματωθούμε ούτε να αφομοιωθούμε, υπολογίζοντας παντού το επίπεδο, την πείρα στον κλάδο και τον χώρο δουλειάς.

Να συμβάλλουμε περισσότερο στο να υπολίζεται το κίνημα με το πλαίσιο της σύγχρονης ανάγκες της εργατικής - λαϊκής οικογένειας. Κι όταν λέμε σύγχρονες ανάγκες, εννοούμε όλα όσα αφορούν όλες τις πτυχές της ανθρώπινης ζωής, όπως ο μισθός, οι συνθήκες δουλειάς, ο ελεύθερος χρόνος, η ψυχαγωγία, η φυσική αγωγή, ο αθλητισμός, οι διακοπές, η μόρφωση, η δημόσια υγεία, η πρόληψη και επακόλουθη της υγείας, η κατοικία, η αξιοποίηση των τεχνολογιών για την κοινωνική ασφάλεια από φυσικά φαινόμενα κ.λπ., ως αιτήματα και κατεύθυνση πάλης που συμβάλλει να κατανοείται και η ανάγκη της νέας κοινωνίας.

Το εργατικό και γενικότερα το λαϊκό κίνημα, σε συνεργασία με το γυναικείο κίνημα και το φοιτητικό και μαθητικό κίνημα, πρέπει να δυναμώσουν την παρέμβασή τους σε ζητήματα όπως η σεξουαλική παρενόχληση και κακοποίηση που εμφανίζονται σε χώρους εργασίας, εκπαίδευσης, αθλητισμού και αλλού, όμως ακόμα είναι πιο δύσκολο ένας εργαζόμενος/εργαζόμενη, να μπορεί να τα καταγγείλει ανοικτά, κάτω από το φόβο της απόλυσης, της τιμωρίας. Να δυναμώσουμε ακόμα πιο πολύ η παρέμβαση απέναντι σε όλες τις μορφές ρατσισμού, που αφορούν μετανάστες, πρόσφυγες, ξένους εργάτες και εργάτριες, ανισοτιμίες και διακρίσεις με βάση το φύλο, την εθνική προέλευση, τη θρησκεία, τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Πρόκειται για υπαρκτά προβλήματα που εκδηλώνονται σε όλες τις πλευρές της κοινωνικής ζωής. Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι το αστικό πολιτικό σύστημα συνειδητά προβάλλει αυτά τα σοβάρ κοινωνικά προβλήματα αποκλειστικά σαν ζητήματα νοσοθηπίας και αναχρονισμών, αποσπασμένα από τις βαθύτερες κοινωνικοπολιτικές και πολιτιστικές συνθήκες. Τα ανάγνω στην αστική και μικροαστική λογική του ατομικού δικαιωματος, ώστε να μπουν στο περιθώριο του κοινωνικού και πολιτικού προβληματισμού οι πολύμορφες επιπτώσεις της ταξικής εκμετάλλευσης και χειραγώγησης στα κοινωνικά και κατά συνέπεια στα ατομικά δικαιώματα, στην καθημερινή ζωή, στην οικογένεια, στις ανθρώπινες σχέσεις.

Συνολικά, η πάλη για τις σύγχρονες λαϊκές ανάγκες δίνει τη δυνατότητα να προσανατολίζεται η πάλη ενάντια στις πραγματικές αιτίες, δείχνοντας τα όρια του καπιταλιστικού συστήματος, φωτίζοντας τις δυνατότητες και τους όρους για να ικανοποιηθούν. Εμείς επιδιώκουμε αυτό να γίνει υπόθεση της εργατικής τάξης και των σύμμαχων κοινωνικών δυνάμεων. Η υιοθέτησή του δεν θα γίνεται μια κι έξω. Θα υιοθετούνται στην αρχή ίσως πλευρές, αιχμές, θα κλιμακώνεται, θα υπάρχουν και πεισιγγορισμάτα ανάλογα με την πορεία της ταξικής πάλης και της επίδρασή της στην προώθηση της κοινωνικής συμμαχίας. Η συνολική διεκδίκηση του θα γίνεται στην πορεία της ταξικής πάλης, πιο εμφανώς βελτίωσης του συσχετισμού, πολύ περισσότερο βεβαία σε συνθήκες κλονισμού της αστικής εξουσίας και οπωσδήποτε επαναστατικής ανόδου.

Άρα, είναι μεγάλη απλοοπιστευση να θεωρούμε ότι η υιοθέτηση ενός πολύ προωθημένου πλαισίου πάλης στο σύνολό του, από μόνο του, είναι προϋπόθεση για την παρέμβαση των κομμουνιστών σε ένα σωματείο ή για το ξεκίνημα ενός αγώνα. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο κατά διαστήματα εξειδικεύουμε τα αιτήματα, τις διεκδικήσεις, παίρνοντας υπόψη την συνθήκη.

Με την επίδραση της πρωτοπόρας δουλειάς των κομμουνιστών είναι σήμερα απαραίτητο να μπει πολύ μεγαλύτερο μέρος της εργατικής τάξης στη διαδικασία διεκδίκησης βασικών της δικαιωμάτων. Του σταθερού ημερήσιου χρόνου εργασίας και της μείωσής του,

της κυριακάτικης αργίας, του μεροκάματου και του μισθού, της Κοινωνικής Ασφάλισης, των συνθηκών υγείας και ασφάλειας της εργασίας κ.ά. Με αποφασιστικότητα να ξεπεράσουμε το να απευθυνόμαστε με γενικόλογα συνθήματα και στόχους ή να περιορίζουμε τη δική μας παρέμβαση στα όρια που θέτει ο αρνητικός συσχετισμός μέσα στο κίνημα ή σε μια κινητοποίηση.

Τα στελέχη και μέλη του Κόμματος που δρουν μέσα στις γραμμές του εργατικού - συνδικαλιστικού κινήματος, με την πρωτοπόρα δράση τους, οφείλουν να κατακτούν την ικανότητα να διεξάγουν την ιδεολογική διαπάλη ζωντανά με όρους μαζικού κινήματος, απευθυνόμενοι σε εργατικές δυνάμεις που δύσκολα αποβάλλουν τις εμπειδωμένες φιλελεύθερες, αστικές, σοσιαλδημοκρατικές και οπορτουνιστικές αντιλήψεις. Η διαπάλη μέσα στις συνδικαλιστικές οργανώσεις επιδιώκουμε να στηρίζει τα κριτήρια επιλογής των αιτημάτων, να αποκαλύπτει τον μηχανισμό της εκμετάλλευσης, να εμπλοκίζει και να βαθαινει τον αντικαπιταλιστικό - αντιμονοπωλιακό χαρακτήρα της πάλης, να συμβάλλει στην οργάνωση και ενεργή συμμετοχή των εργαζομένων, να αντιμετωπίζει, όσο εξαρτάται από τα μέλη και στελέχη του Κόμματος, τη ρεφορμιστική - κυβερνητική ή συνδικαλιστική - οπορτουνιστική επίδραση. Η παρέμβασή μας να σηματοδοτεί τον ταξικό αντίπαλο και όχι μόνο την εκάστοτε κυβέρνηση, να καλλιεργεί την ανάγκη διεύρυνσης του αγώνα για ευρύτερα δικαιώματα και ανάγκες, για σύνθεση διαφορετικών μετώπων πάλης, όπως στην Υγεία, στην Παιδεία κ.λπ.

Η γραμμή αυτή δεν έχει καμία σχέση με τη λαθεμένη αντίληψη ότι «οι μικροί αγώνες με τους οποίους κυρίως πρέπει να ασχολούμαστε θα φέρουν και τους μεγάλους αγώνες». Στην πραγματικότητα πρόκειται για την άλλη όψη του ίδιου νοήματος που οδηγεί σε στρέβλωση της γραμμής και σε εναλλάξ δεξιά ή «αριστερή» απόκλιση.

3. ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΟΣΟ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Η άνοδος του βαθμού οργάνωσης της εργατικής τάξης είναι ένα σύνθετο ζήτημα, συνδυασμός πολλών παραγόντων, προϋποθέτει τη συμμετοχή της στην πάλη και την ιδεολογική επίδραση του Κόμματος. Πάνω σε αυτό το έδαφος μπορεί να σπάει η ηττοπάθεια, να διαμορφώνεται αγωνιστική πείρα. Είναι χαρακτηριστικό τώρα, με το νέο αντεργατικό έκτρωμα και τη διεθθέτηση του εργασίου χρόνου, το πως ο καπιταλιστής εξασφαλίζει την απόσπαση μεγαλύτερης υπεραξίας, μεγαλώνοντας την καπιταλιστική εκμετάλλευση, αφορά κατευθείαν την καρδιά του συστήματος και αυτό είναι που ως κομμουνιστική πρωτοπορία πρέπει να δείχνουμε στους εργάτες και τις εργάτριες.

Είναι ταξικές διεκδικήσεις που μπορεί να οδηγήουν σε άνοδο της πάλης, στη βελτίωση της οργάνωσης και δεν είναι σωστό να αντιμετωπίζουμε μηχανιστικά και ανεπεξέργαστα αυτά τα αιτήματα μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα. Ούτε είναι σωστό να δουλεύουμε σαν να αποκλείουμε εκ των προτέρων ότι η άνοδος της ταξικής πάλης και της ανασύνταξης δεν θα έχει κανένα αποτέλεσμα, ταυτίζοντας ακόμα και την ανακούφιση ή άμεσες οικονομικές διεκδικήσεις με τις ριζικές ανατροπές για τις οποίες παλεύουμε και είναι ζητούμενο η συνειδητοποίηση τους από την εργατική τάξη.

Έχει μεγαλώσει η μάζα νέων ανθρώπων οι οποίοι εργάζονται χωρίς να έχουν γνωρίσει Συλλογική Σύμβαση Εργασίας και άλλα δικαιώματα προηγούμενων γενεών και αυτή είναι η μεγάλη πλειοψηφία. Κατά κανόνα το ύψος και οι τρόποι αμοιβής εδράζονται σε μια πανοπρμία ευέλικτων μορφών εργασίας, οι ατομικές συμβάσεις κυριαρχούν. Η διαμόρφωση πλαισίου που να καλύπτει, να ενώνει και να συστρατεύει το σύνολο των εργαζομένων είναι πιο σύνθετη κι απαιτητική δουλειά, ενώ έρχεται συνεχώς στο προσκήνιο η ανάγκη να διεκδικηθεί από το εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα αποφασιστικά η γενική μείωση των ωρών εργασίας, μειώνοντας τον ημερήσιο εργασιμο χρόνο με ταυτόχρονη αύξηση των μισθών κατοχυρωμένων σε ΣΣΕ.

Μέσα σε αυτήν την αντικειμενική κατάσταση βρισκόμαστε αντιμέτωποι και με κάποια σχηματοποίηση και σε προσωρινό εγκλωβισμό σε παλαιότερα αιτήματα. Η αναγκαία προσαρμογή συναντά δυσκολίες κατανόησης, η γενική αρνητική κατάσταση και οι δικές μας αδυναμίες δεν μας επιτρέπουν πάντα να οργανώσουμε με κλαδικό επίπεδο την πάλη με σταθερότητα, όπως π.χ. αξιοποιώντας τη διεργασία της συσπείρωσης 530 Συνδικάτων με αίτημα την υπογραφή Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και την αύξηση στους μισθούς.

Αντίστοιχα, καθοδηγητικά Ζητήματα μας απασχόλησαν στην παρέμβασή μας και σε άλλα προβλήματα που αφορούν το σύνολο των εργατικών και λαϊκών δυνάμεων, όπως είναι η Κοινωνική Ασφάλιση, το μέττωπο της Υγείας, τα χρέη. Πριν από την πανδημία, αλλά και κατά την εκδήλωσή της, ανοίξαμε το θέμα για την κατάσταση του δημόσιου συστήματος Υγείας, των διεκδικήσεων για το Δημόσιο Νοσοκομειακό Σύστημα Υγείας και την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ), για την επίταξη του ιδιωτικού τομέα.

Εγινε προσπάθεια να αναπτυχθούν κινητοποιήσεις που συνέβαλαν στην αλλαγή συσχετισμού σε σωματεία σε μεγάλες δημόσιες μονάδες Υγείας, στην Ομοσπονδία Νοσοκομειακών Πατρών, αλλά και να συντονιστούν εργατικά σωματεία, δυνάμεις στους ΕΒΕ, Σύλλογοι της ΟΓΕ, Αγροτικοί Σύλλογοι.

Είναι ζητούμενο όμως ακόμα η αντιμετώπιση της γενεολογίας, της μηχανιστικής μεταφοράς της θέσης του Κόμματος για την ΠΦΥ σε κινητοποιήσεις κυρίως σε γειτονίες με Κέντρα Υγείας και Ιατρεία του ΕΟΠΥΥ, τα οποία δεν είχαν γιατρούς, νοσηλευτές, υποδομές κ.ά., και χωρίς αυτά να εντάσσονται πάντα στο διεκδικητικό πλαίσιο σε κάθε συγκεκριμένο χώρο, με αποτέλεσμα η κινητοποίηση να γίνεται αντιληπτή περισσότερο ως μια προπαγανδιστική ενέργεια ή ως μια καταγγελία και όχι ως μια οργανωμένη προσπάθεια που επιδιώκει τη μέγιστη συσπείρωση των φορέων του μαζικού κινήματος της περιοχής, της κινητοποίησης του λαού και της νεολαίας.

Απαιτεί καλή και βαθιά γνώση των προβλημάτων και επεξεργασία των επιχειρημάτων που αναδεικνύουν τις αιτίες τους και συμβάλλουν στη συσπείρωση εργατικών - λαϊκών δυνάμεων στον αγώνα σύγκρουσης με τη στρατηγική του κεφαλαίου και τις πολιτικές των αστικών κυβερνήσεων, συμβάλλουν στην ανάδειξη του άλλου δρόμου ανάπτυξης και την αναγκαιότητα της πάλης σε αυτό το δρόμο.

Εδώ κρίνεται και η ικανότητα των κομμουνιστών να διευρύνουν και να εμπλοκίζουν την κοινωνικοπολιτική πείρα που αποκτούν οι εργαζόμενοι από τη συμμετοχή τους στην πάλη, να μπολιάζουν με τις θέσεις του Κόμματος, με ριζοσπαστικές ιδέες που ενισχύουν την αντικαπιταλιστική κατεύθυνση του αγώνα.

4. ΠΡΩΤΟΠΟΡΑ ΜΠΑΙΝΟΥΜΕ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΥ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΙΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Δίνοντας τη μάχη για τη μαζικοποίηση και την αλλαγή συσχετισμών, ώστε κομμουνιστές και ριζοσπάστες αγωνιστές που δρουν από κοινού να εκλέγονται ως πλειοψηφία στις διοικήσεις Σωματείων, Ομοσπονδιών, Εργατικών Κέντρων, για την οργάνωση νέων εργατικών δυνάμεων, δεν αποσπάμε την προσοχή μας από το γεγονός της κυριαρχίας των αστικών δυνάμεων σε κλάδους όπως Ενέργεια, Μεταφορές, Τράπεζες, Τηλεπικοινωνίες.

Εγκαιρα συζητάμε συλλογικά τα αποτελέσματα της γραμμής που έχουμε επεξεργαστεί, να διατηρούμε αλλά και να διευρύνουμε μια στεφάνη σωματείων και μαζικών φορέων γύρω από το ΠΑΜΕ, τα οποία δεν ανήκουν στο ΠΑΜΕ, μέσα από μαζικές διαδικασίες, με διαπάλη, με διαρκή προσπάθεια. Οι φετινές απεργιακές κινητοποιήσεις της Πρωτομαγιάς έδωσαν τέτοια στοιχεία. Άλλοτε θα είναι περισσότερα σωματεία και φορείς, άλλοτε λιγότερα, επιδιώκοντας η κάθε πρωτοβουλία του ταξικού κινήματος να γίνεται αντικείμενο διαπάλης με τις άλλες δυνάμεις, να δημιουργεί ρήγματα. Το βασικό ζήτημα εδώ είναι η συνεχής προσπάθεια απόκτησης επαφών, η οργάνωση όλης της δραστηριότητας και δουλειάς μας σε αυτήν την κατεύθυνση, η ένταση της ιδεολογικοπολιτικής επικοινωνίας και συζήτησης, η ευστοχη διαπάλη με τις διάφορες άλλες επιδράσεις που δέχονται καταιγιστικά όσοι και όσες κάνουν ένα βήμα απεγκλωβισμού, συμπορεύσει στο κίνημα.

Θετικές αλλαγές στις διοικήσεις σε Εργατικά Κέντρα διαμόρφωσαν ευνοϊκότερες συνθήκες για την κλιμάκωση της πάλης και της διαπάλης. Σε κάθε περίπτωση, η δύναμη και η επιρροή του ΚΚΕ σε κάθε κλάδο και χώρο δουλειάς είναι καθοριστικό στοιχείο για να αλλάξει η κατάσταση, απαιτεί έγκαιρη πρόβλεψη, σταθερό προσανατολισμό και σχέδιο από τα καθοδηγητικά όργανα και τις Κομματικές Ομάδες, γερούς δεσμούς με μάζες, ιδεολογική πολιτική συγκρότηση, ικανότητα ελιγμών, τόλμη και πρωτοβουλία για να τα βγάλουμε πέρα.

Μέσα και από αυτές τις αναμετρήσεις αναδείχτηκε η δυνατότητα να συμπορευτούν με τους κομμουνιστές και συνδικαλιστές οι οποίοι, άλλοι περισσότερο άλλοι λιγότερο, άντεξαν σε μεγάλες πιέσεις, συμπορεύτηκαν με τιμιότητα, αναγνωρίζοντας στους κομμουνιστές ότι μπορούν να οργανώσουν με συνέπεια τον αγώνα και να υπερασπιστούν τα συμφέροντα των εργαζομένων. Αναγνώρισαν και εμπιστεύτηκαν την παρέμβασή για να αλλάξει η άσχημη κατάσταση του εργατικού - συνδικαλιστικού κινήματος, την πάλη κόντρα στην εργοδοτική μέγεγνη που χειραγωγεί τις συνδικαλιστικές ηγεσίες.

Μέσα από αυτήν τη διαδικασία παλεύουμε και για τη διεύρυνση των δυνάμεων, της επιρροής του ΠΑΜΕ. Ταυτόχρονα, ανοίγουμε μέττωπο με την υποκρίση πολιτικών δυνάμεων που κυβέρνησαν, κυβερνούν ή επιδιώκουν συμμετοχή σε κυβέρνηση, που προβάλλουν συνθήματα όπως «έξω τα κόμματα από τα συνδικάτα», μιλούν για «κομματικούς εγκάθετους συνδικαλιστές», όταν τα ίδια δρουν μέσα στο κίνημα με τα δικά τους στελέχη, γνωστούς εργατοπατέρες, από κοινού με την μεγαλοεργοδοσία.

5. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΓΝΩΡΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΠΡΩΤΟΣΤΑΤΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΠΛΗΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ, ΜΑΚΡΙΑ ΑΠΟ ΣΧΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Την περίοδο της πανδημίας (από τον Μάρτη του 2020 έως σήμερα ακόμα) βρεθήκαμε σε μια πρωτόγνωρη κατάσταση όπου έπρεπε να συνεχιστεί η δράση του Κόμματος μέσα στην εργατική τάξη και να σχεδιαστεί η απάντηση του εργατικού κινήματος στην αστική πολιτική που θυσιάζει τις κοινωνικές ανάγκες για να διασφαλιστούν η λειτουργία του καπιταλιστικού συστήματος, η κερδοφορία των επιχειρηματιών ομίλων. Η πείρα που αποκτήθηκε από την κλιμάκωση στο περιεχόμενο και τις μορφές πάλης, σε συνθήκες περιορισμών στην κυκλοφορία, φόβου κι εμποδίων στη μαζική πολιτική πάλη, είναι κρίσιμη για τη συνέχεια. Η συγκεκρινητάωμένη πείρα που έχουμε από κινητοποιήσεις δείχνει ότι είναι πολύ σημαντικό το Κόμμα με τη δράση των στελεχών και μελών του να έχει την πρωτοβουλία, όχι μόνο στην ανάδειξη ζητημάτων, αλλά και στη μαζική παρέμβαση μέσα στους εργαζόμενους, για να βάζει από την αρχή σε σωστή βάση τα αιτήματα, σχέδιο και προσανατολισμό ανεξάρτητα από τη διάσταση που θα πάδουν.

Αφορά και τη στάση μας σε απαραίτητες μαζικές κινητοποιήσεις, σε απεργιακές συγκεντρώσεις κλάδων που οργανώνονται από Ομοσπονδίες και πολύ περισσότερο από πρωτοβάθμια σωματεία, ώστε οι κομμουνιστές με τους οπαδούς και τους συνδικαλιστές που συσπειρώνονται στο ΠΑΜΕ να παρεμβαίνουν συμμετέχοντας στο μπλοκ των σωματείων τους. Σε τέτοια ζητήματα πρακτικής έκφρασης της γραμμής μας στο κίνημα

είναι λάθος ο εγκλωβισμός σε σχηματοποιήσεις και η αντιγραφή περιπτώσεων όπου ο διαχωρισμός κρίνεται και στον τόπο και τον χρόνο μιας συγκέντρωσης. Χωρίς αυτό φυσικά να μας οδηγεί στην αντίθεση σχηματοποίηση και να καταντά η κινητοποίηση «σούπα», χάριν μιας άμορφης και με αποπροσανατολιστική γραμμή «ενότητας».

Τα ζητήματα της έντασης της κρατικής καταστολής, της εργοδοτικής τρομοκρατίας στους χώρους δουλειάς, της επίθεσης στα συνδικαλιστικά δικαιώματα, στα δικαιώματα των προσφύγων και των μεταναστών, δεν τα αντιμετωπίζουμε ξεκομμένα από τη συνολική αντιδραστικοποίηση του συστήματος και τη συνολική πολιτική υλοποίηση των στρατηγικών στόχων του κεφαλαίου, είναι συμπληρωμά τους. Γι' αυτό θεωρούμε ότι είναι ζητήματα που πρέπει να μπουν στην προμετωπίδα της πάλης του ταξικά προσανατολισμένου εργατικού κινήματος, της κοινωνικής συμμαχίας. Η υπεράσπιση των λαϊκών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων στηρίζεται στην οργανωμένη απειθαρχία, στην ακύρωση στην πράξη των αντιδραστικών νόμων και την αποκάλυψη του ρόλου σε αυτούς που τους διατήρησαν και τους επεξέτειναν κατά τη διάρκεια της δικής τους κυβερνητικής θητείας (ΣΥΡΙΖΑ και ΜέΡΑ25 ως μέλη των κυβερνήσεων 2015 - 2019, ΚΙΝΑΛ/ΠΑΣΟΚ παλιότερα), ενώ η Ελληνική Λύση ούτως ή άλλως έχει στην προμετωπίδα της την ένταση της καταστολής.

Ο αγώνας αυτός πρέπει να ενισχίει τον συνολικό αντικαπιταλιστικό - αντιμονοπωλιακό προσανατολισμό της πάλης, την ανάδειξη της ταξικής ουσίας της αστικής δημοκρατίας, κόντρα σε λογικές που αποσούν την καταστολή από τον χαρακτήρα του αστικού κράτους, ενισχύοντας τα κάλτικα διλήμματα «πρόοδος - συντήρηση» και διευκολύνοντας αυταπάτες της σοσιαλδημοκρατικής διακυβέρνησης. Στον αγώνα αυτό έχουν θέση όλοι και όλες.

Το ΚΚΕ δεν υποτιμά καμιά μορφή πάλης σε συνθήκες μη επαναστατικές, όπως είναι οι σημερινές. Χωρίς κοινοβουλευτικές αυταπάτες, αξιοποιεί τον κάθε εκλογικό αγώνα, την κοινοβουλευτική του δύναμη για να διαφωτίζει τον λαό, να αποκαλύπτει σχέδια σε βάρος του, να βάζει όσο το δυνατό περισσότερα εμπόδια σε αντιλαϊκά μέτρα, ανάλογα και με τον εκάστοτε συσχετισμό της ταξικής πάλης. Επιδιώκει να δυναμώνει πριν απ' όλα η ταξική πάλη, να κατανοείται απ' όλο και περισσότερους η ανάγκη συνολικής συγκρούσης και ανατροπής.

6. ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Αγώνας με επιτυχία ήταν, είναι και θα είναι δύσκολο να αναπτυχθεί αν δεν πατάει με γερή οργάνωση μέσα σε κάθε επιχείρηση. Επιδιώκουμε τα κλαδικά σωματεία να συμβάλλουν κυρίως στην οργάνωση μέσα σε μεγάλους χώρους δουλειάς, να συνενώνουν την πάλη με τα σωματεία στις μεγάλες επιχειρήσεις σε κάθε κλάδο και να συντονίζονται τα συνδικάτα των διαφορετικών κλάδων.

Μπορούμε να συγκεκριμενοποιήσουμε κατά κλάδο αυτόν τον προσανατολισμό. Οπου υπάρχουν σωματεία αναπτύσσουμε πρωτοπόρα δράση, ακόμα κι αν οι δυνάμεις μας είναι ελάχιστες. Διαφορετικά, παίρνουμε την πρωτοβουλία, συζητώντας με τους εργαζόμενους, για τη δημιουργία κλαδικών και επιχειρησιακών σωματείων που μπορούν να συνενώνουν όλες τις κατηγορίες των εργαζομένων μέσα στην κάθε επιχείρηση. Τέτοιοι χώροι είναι το συγκεντρωμένο λιανικό εμπόριο (πολυκαταστήματα, κλειστά ή ανοικτά εμπορικά κέντρα, σούπερ μάρκετ), το μεγάλο χονδρικό εμπόριο, στον Τουρισμό με εκατοντάδες ξενοδοχεία, στη βιομηχανία μεταποίησης τροφίμων κ.ά. Οπου κι όσο δεν θα υπάρχουν σωματεία, να πρωτοστατούμε στην κατεύθυνση και συγκρότηση Επιτροπών Αγώνα Εργαζομένων που θα αποτελούν το πρόπλσσμα σωματείων.

Η ανάπτυξη σε αρκετούς κλάδους επιφέρει αλλαγές που πρέπει να ληφθούν υπόψη στη διάταξη του συνδικαλιστικού κινήματος. Για αυτό χρειάζεται να μελετήσουμε και να δουλέψουμε παραπέρα με κλάδους, όπως η Ενέργεια, οι Μεταφορές, τα logistics, οι Τηλεπικοινωνίες και η Πληροφορική, η Ανακύκλωση, το Μέταλλο κ.λπ.

Στηρίζουμε και προωθούμε νέες μορφές οργάνωσης, δίπλα στα σωματεία, που θα εγκαλιόσουν το μεγάλο τμήμα των εργαζομένων, που βρίσκεται στην «επισφάλεια», με διαρκή κινητικότητα, χωρίς κλαδική συνείδηση. Οι κομμουνιστές, αγωνιζόμενοι με άλλους εργαζομένους, επιδιώκουν να τους πείσουν για την πολιτική μας πρόταση, άρα να κάνουν βήματα πάλης σε τέτοια κατεύθυνση. Και όταν διαμορφώνονται επιτροπές ή νέα σωματεία, με ακόμα μεγαλύτερη ένταση επιδιώκουμε να διευρύνουν τις επαφές, ώστε να προσχωρούν ή να τα στηρίζουν εργαζόμενοι που αρχικά δεν ήθελαν ή δίσταζαν.

Ορισμένες πρωτοβουλίες οργάνωσης και συλλογικής δράσης είναι τα στέκια και οι λέσυχες εργαζομένων και νεολαίας, τα στέκια Ελλήνων και Μεταναστών εργατών που λειτουργούν στο πλαίσιο της αλληλεγγύης, της συλλογικής έκφρασης και δράσης, της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε μετανάστες εργάτες και πρόσφυγες, που μπορεί να μην είναι μορφές οργάνωσης μέσα στην επίσημη διάρθρωση του συνδικαλιστικού κινή-

ματος, αλλά μπορούν να ενώσουν τους εργαζόμενους, να τους διαπαιδαγωγήσουν στη συλλογική οργάνωση. Αυτό θα δώσει ώθηση και στα σωματεία και θα επιδράσει θετικά στη μαζικοποίησή τους, στον βαθμό που συντονίζουν τη δράση τους και ασχολούνται ενεργά με όλα τα ζητήματα που αφορούν την εργατική - λαϊκή οικογένεια και τη νεολαία.

Υπάρχει πλήθος ζητημάτων που και στους χώρους δουλειάς και στους χώρους της κατοικίας μπορεί να ανοίξουν μαζί με τα προβλήματα στη δουλειά. Μέσα από δράσεις των εργατικών σωματείων μέσα στους χώρους εργασίας κι έξω από αυτούς, επίσης των συλλόγων, των συντονιστικών επιτροπών στις γειτονιές, στις πόλεις και τα χωριά, με θέματα πολιτισμού (μουσική, θέατρο, βιβλίο), αλληλεγγύης, αθλητικές διοργανώσεις, ομαδικές εκδρομές, γλέντια, εκδηλώσεις για τα παιδιά των εργαζομένων και τόσα άλλα, επιδιώκοντας στον ελεύθερο χρόνο των εργαζομένων να γίνουν κυψέλες δράσης και πολύπλευρης παρέμβασης.

7. ΓΙΑ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΣΕ ΕΔΑΦΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΒΑΣΗ

Η πείρα όλα αυτά τα τελευταία χρόνια έδειξε ότι προκύπτει η δυνατότητα συγκρότησης συντονιστικών επιτροπών εργατικών σωματείων με άλλους φορείς του κινήματος ή επιτροπών αγώνα σε πόλεις και ομοιες.

Στην προσυνεδριακή διαδικασία έγινε μια ορισμένη συζήτηση για τις λαϊκές επιτροπές, για τις οποίες μιλούσαμε σε προηγούμενα Συνέδρια. Κι εδώ ισχύει ότι η σχηματοποίηση μιας πείρας που προκύπτει στο κίνημα είναι λάθος. Ως ένα βαθμό, οι λαϊκές επιτροπές ξεκίνησαν ως «πόδια», όπως λέγαμε, της κοινωνικής συμμαχίας στη συνουσία και όχι ως μια τοπική κίνηση ή νέος μαζικός φορέας. Τελικά, δεν εξελίχτηκαν έτσι, είτε γιατί δεν υπήρχαν δυνατότητες να πατήσουμε σε εργατικά σωματεία, σε συλλόγους αυτοαπασχολούμενων λόγω συσχετισμού, είτε γιατί δεν συζητήθηκε παντού ολοκληρωμένα, ώστε να υπάρχει αντικειμενικά εικόνα αν μπορούσαν να συγκροτηθούν ή όχι. Βέβαια, η ζωή έδωσε και τη μορφή λαϊκών επιτροπών, που ξεκίνησαν να αντιμετωπίζουν υπαρκτά προβλήματα, όπως τις διακοπές ρεύματος, νερού, πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας, χρεών σε τράπεζες, στην εφορία και κατασχέσεων, αστία και πείνα συνανθρώπων μας, έλλειψη ιατρικής περίθαλψης και προστασίας της υγείας με τα κοινωνικά ιατρεία που δημιουργήθηκαν, λαϊκά φροντιστήρια για τα παιδιά φτωχών οικογενειών και άλλες μορφές αλληλεγγύης στη γειτονιά, στον κλάδο και αλλού, σε συνθήκες αλλεπάλληλων μνημονίων και βαθιάς κρίσης.

Και στην πιο πρόσφατη χρονική περίοδο, η ίδια η ζωή έδωσε νέες μορφές που δίνουν νέα πείρα, την οποία μελετήσαμε. Μας έφερε μπροστά στις συντονιστικές επιτροπές σωματείων και άλλων φορέων ή επιτροπών αγώνα για μεγάλα λαϊκά προβλήματα και μάλλον με πολύ θετικά αποτελέσματα στις περισσότερες περιπτώσεις στη μαζικοποίηση του αγώνα, αλλά και ως σχετικά πιο σταθερές μορφές συντονισμένης δράσης σε σχέση με τις άμορφες συνάξεις, τις δῆθεν «συνελεύσεις βάσης», τις «ομάδες πολιτών» κ.λπ.

Ωστόσο, δεν συνιστούν σταθερή μορφή έκφρασης της κοινωνικής συμμαχίας, αν και συμβάλλουν στην κατανόηση της σημασίας της. Ομως, δεν θα πρέπει να υπάρξει εφησυχασμός, ως προς την ειδική δουλειά για τη σημασία της κοινής δράσης της εργατικής τάξης με τα σύμμαχα λαϊκά τμήματα μεσάων στρωμάτων, μέσω των κινήματων τους ό-που δρουν και οι κομμουνιστές. Χρειάζεται ειδική δουλειά μέσα στο Κόμμα και στο ταξικό προσανατολισμένο εργατικό - συνδικαλιστικό κίνημα για να υιοθετούνται και κοινοί στόχοι πάλης, παρά τις διαφορές που προκύπτουν από τη διαφορετική θέση τους ως προς τα μέσα παραγωγής κι επομένως τις ταλαντεύσεις τους.

Το πώς προχωρούμε οι ριζοσπαστικές συσπειρώσεις, η συμμαχία στο κίνημα, χρειάζεται πολύ στενή παρακολούθηση, εξάγοντας συνεχώς χρήσιμα συμπεράσματα και διορθώνοντας πλευρές όταν χρειάζεται. Περίπου το ίδιο κάναμε και στους αγρότες με την ΠΑΣΥ, την Πανελλαδική Επιτροπή των Μπλόκων στη συνέχεια ή με την ΠΑΣΕΒΕ κ.α. στους αυτοαπασχολούμενους των πόλεων. Βγάζουμε πείρα και την καταθέτουμε σε όλο το Κόμμα, αποφασίζοντας πως θα συνεχίσουμε, ώστε να γίνουν πιο θαρραλέα βήματα μπροστά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' Η ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΚΕ ΣΤΟΥΣ ΣΥΜΜΑΧΟΥΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ Η ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ

Ισχύουν στο ακέραιο οι Αποφάσεις της Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης για την περιεμβση του Κόμματος στους αυτοαπασχολούμενους (α/α) της πόλης και της Διεύρ-μένης Ολομέλειας της ΚΕ για τη δουλειά στους βιοπαλαιστές αγρότες. Το κύριο είναι να αναπτυχθεί η ικανότητα δουλειάς, επιλύοντας συγκεκριμένα προβλήματα καθοδήγησης, όπως είναι οι υπεύθυνοι στα Όργανα, οι υπεύθυνοι σε Κομματικές Ομάδες, η συνολική πρακτική προώθηση των καθηκόντων και στόχων.

Στον προσυνεδριακό διάλογο, ουσιαστικά ως ένα βαθμό «χάθηκε» στον προβληματισμό το ζήτημα της κοινωνικής συμμαχίας, μέσα στο εύρος των θεμάτων που είχε το Κόμμα να συζητήσει.

Επισημαίνουμε ορισμένα σημαντικά ζητήματα που χρειάζεται να ξεκαθαριστούν στα Κομματικά Όργανα και στις Κομματικές Οργανώσεις:

Πρώτο: Ο προσδιορισμός των δυνάμευ συμμάχων της εργατικής τάξης. Στην κοινωνική συμμαχία εντάσσονται οι αυτοαπασχολούμενοι των πόλεων και των κωμοπόλεων που έχουν χαρακτηριστικό την ατομική ιδιοκτησία μέσωσν παραγωγής και ενδοχόμενως περιορισμένο εμπορευματικό ή άλληρ μορφήρ κεφάλαιο, περιορισμένη απόσπαση υπεραξίας. Η προσοχή του Κόμματος επικεντρώνεται στους αυτοαπασχολούμενους της πόλης χωρίς προσοχή, εν γνώσει ότι μπορεί να απασχολούν και μέλη της οικογένειάς τους ή άλλο μια καταγεγραμμένο εργατικό δυναμικό, κυρίως σε εποχική βάση. Η Συνδιάσκεψη ανέδειξε την ανάγκη να προσανατολιστούμε περισσότερο και στα νέα τμήματα των αυτοαπασχολούμενων των πόλεων, όπως είναι οι επιστήμονες, καλλιτέχνες, ορισμένοι αυτονομοικοί α/α κ.λπ.

Σε ότι αφορά τους αγρότες, ιεραρχούμε την παρέμβασή μας σε αυτούς που δίνουν αγώνα επιβίωσης ως ατομικοί αγροτοπαργαγοί, σε αυτούς δηλαδή που εξαρτούν την

επιβίωσή τους από την ενασχόλησή τους με την αγροτική παραγωγή. Ένα τμήμα τους μπορεί να ενισχθεί το μεριδίό του στη συνολική παραγωγή, είτε επεκτείνοντας τη δραστηριότητά του, είτε αλλάζοντας καλλιέργειες, είτε προωθώντας μια μικρή μεταποίηση της παραγωγής του, αναπαράγοντας όμως σχεδόν το σύνολο των χρωών του μαζί με την αναπαραγωγή του.

Δεύτερο: Μέσω των κομματικών δυνάμεών μας -οργανωμένων και οπαδών- πρωτοστατούμε στα κινήματα των αυτοαπασχολούμενων και των αγροτών, αντιπαλεύοντας τη χειραγώγησή τους από τους καπιταλιστές που κυριαρχούν στις τριτοβάθμιες οργανώσεις των αυτοαπασχολούμενων των πόλεων. Στρίζουμε τα αιτήματα α/α και αγροτών σε σχέση με την εξασφάλιση του λαϊκού εισοδήματός, τις συνθήκες ζωής τους κ.λπ., ανοίγοντας με επιχειρήματα τη σχέση όλων αυτών των προβλημάτων με τους καπιταλιστικούς νόμους του ανταγωνισμού, της ανισόμετρης ανάπτυξης, της συγκεντρωποίησης, την έκφρασή τους στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών - κοινοτικών προγραμμάτων, της ΚΑΠ κ.ά. Όλη αυτή η παρέμβαση, όχι μόνο ως αυτοτελής κομματική αλλά και ως γραμμική πάλη μέσα στα κινήματα, απαιτεί διαρκή ετοιμότητα επεξεργασίας πλαισίων πάλης, συνθημάτων και διεκδικήσεων, με βάση την επικαιρότητα, μορφών οργάνωσης και αγώνων, αξιολογιώντας διαθέσεις, ανεξάρτητα από την πολιτική επιρροή τέτοιων δυνάμεων, χωρίς εφησυχασμό. Παραμένει ζητούμενο, τα καθοδηγητικά όργανα, οι Κομματικές Ομάδες, οι ΚΟΒ, να αναπτύξουν τη συλλογική ευθύνη τους στην παραπάνω κατεύθυνση, ώστε να κατατιέται ένας τρόπος δουλειάς που να αγκαλιάζει δυνάμεις που ξεκινούν από διαφορετικές αφητηρίες, ωστόσο συμφωνούν σε ορισμένα βασικά ζητήματα και είναι διατεθειμένοι να αγωνιστούν.

Το ζήτημα της αγωνιστικής μαζικής γραμμής συσπείρωσης με αντικαπιταλιστικό - αντιμονοπωλιακό χαρακτήρα ή έστω της οποιάς ριζοσαστικών ιδεών σε τέτοιες δυνάμεις απαιτεί έναν σχετικά μακροπρόθεσμο σχεδιασμό με εξειδίκευση, ιεράρχηση βημάτων, προσαρμογές με βάση την επικαιρότητα. Είναι διαδικασία σύνθετη η στάθμη της παρέμβασης των κομμουνιστών, σε συνδυασμό βέβαια με τα αντίστοιχα μέτρα για να βελτιώνονται η διοχέτευση και η εμβέλεια των θέσεών μας σε αυτά τα στρώματα.

Τρίτο: Καμιά μορφή συσπείρωσης ή καμιά κινηματική μορφή δεν μπορεί να έχει έναν χαρακτηριστή νομοτελειακό. Μια μορφή συσπείρωσης μπορεί να παίρνει κατά διαστήματα αντιμονοπωλιακά χαρακτηριστικά, άλλοτε πιο αβαθή, άλλοτε με πιο προωθημένα αιτήματα. Η επιλογή των εκάστοτε μορφών πανελλαδικών συσπειρώσεων, με βάση και τον γενικότερο συσχετισμό κυρίως σε τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, γίνεται με στόχο τη συγκέντρωση συνδικαλισμένων, τη μαζικοποίηση συλλόγων, επιτροπών αγώνα, ομοσπονδιών, τον συντονισμό της δράσης τους σε αντιμονοπωλιακή κατεύθυνση, που στην ουσία της έρχεται σε σύγκρουση με τις καπιταλιστικές νομιότητες. Έχει αντικειμενική την ανάγκη της κοινής πάλης με το ταξικά προσανατολισμένο εργατικό κίνημα, τη συμμαχία με όλους τους καταπιεσμένους, τους εργάτες, τους αγρότες, τους αυτοαπασχολούμενους των πόλεων, τις γυναίκες και τους νέους των λαϊκών οικογενειών.

Όλα αυτά είναι αποτέλεσμα μιας συνεχούς πάλης, δράσης, επικοινωνίας. Οι κομμουνιστές παλεύουν για να συνειδητοποιούνται ευρύτερα τα κοινά συμφέροντα σύγκρουσης με τα μονοπώλια, τις κυβερνήσεις, το κράτος, την ΕΕ, να αποκαλύπτονται οι συνέπειες από τη συμμετοχή στο ΝΑΤΟ και τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς στην περιοχή, γνωρίζοντας ότι δεν είναι εύκολη διαδικασία ούτε ισόβαθμη για όλους, έχει προωθητικά βήματα αλλά και οπισθοχωρήσεις.

Τέταρτο: Στο επίκεντρο της προσοχής μας πρέπει να είναι το να αναβαθμίσουμε τη λειτουργία και τη μαζικοποίηση των σωματείων και των ομοσπονδιών στις διοικήσεις των οποίων έχουμε την πλειοψηφία, να ανοιχτούμε νέους δρόμους επαφής και συσπείρωσης νέων δυνάμεων, σωματείων και ομοσπονδιών, να ενισχύσουμε τις επαφές με συνδικαλισμένους αυτοαπασχολούμενους, άλλους συνδικαλιστές που διαφοροποιούνται από τη γραμμή των ΓΣΕΕΒΕ - ΕΣΕΕ, να ενισχύσουμε τους δεσμούς με δευτεροβάθμιες ομοσπονδίες στις διοικήσεις των οποίων πλειοψηφούν διευθύνει επηρεασμένες από τις καπιταλιστικές δυνάμεις αλλά συμφωνούν σε ορισμένο προσανατολισμό πάλης. Να παίρνουμε πρωτοβουλίες που να πυκνώνουν τις αγωνιστικές δράσεις και να συμβάλλουν στη συσπείρωση νέων δυνάμεων.

Σε αυτή την κατεύθυνση προσανατολιζήκαμε και δοκιμάσαμε ορισμένες νέες μορφές συντονισμού, σύμφωνα και με την Απόφαση της Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης. Σε επίπεδο Αττικής στηρίζουμε αυτήν την προσπάθεια της Ομοσπονδίας Βιοτεχνικών Σωματείων Αττικής - ΟΒΣΑ.

Στους βιοπαλαιστές αγρότες επιδιώκουμε την οργάνωση των αγροτών που έχουν κίνητρο επιβίωσης ως αγροτοπαραγωγοί, ανά χωριό ή ανά ομάδα χωριών με τη μορφή Αγροτικού Συλλόγου. Ένα πρώτο βήμα μπορεί να είναι η Επιτροπή Αγώνα, ιδιαίτερα σε φάση κινητοποιήσεων. Στόχο έχουμε τη συγκρότηση Ομοσπονδιών Αγροτικών Συλλόγων σε επίπεδο νομού ή και γεωτονικών νομών. Υπάρχει ορισμένη πρόοδος στη συγκρότηση νέων Αγροτικών Συλλόγων, μαζικοποίησης, αγωνιστικών παρεμβάσεων κ.ά., αλλά υπάρχουν και σημαντικές περιοχές στις οποίες δεν σημειώθηκε ακόμα καμία πρόοδος.

Με τις δυνάμεις μας στηρίζουμε την Πανελλαδική Επιτροπή των Μπλόκων (ΠΕΜ) και το πλαίσιο πάλης της, την προσπάθεια ο πανελλαδικός συντονισμός να εκφράζεται με πιο σταθερές μορφές οργάνωσης και εναλλασόμενες μορφές πάλης, στην κατεύθυνση διεύρυνσης του αγροτικού κινήματος, της συνεχόμενης διεύρυνσης της συσπείρωσης σε αντιμονοπωλιακή, αντι-ΚΑΠ κατεύθυνση. Παλεύουμε για την προώθηση της κοινής δράσης με την εργατική τάξη, τους αυτοαπασχολούμενους των πόλεων, ως αποτέλεσμα της κατανοήσης από τα ίδια τα συνδικαλιστικά όργανα, από τους ίδιους τους συνδικαλισμένους ότι έτσι ενισχύεται ο αγώνας τους.

Οι κομμουνιστές έχουν την πείρα ώστε να μη βλέπουν στατικά οποιαδήποτε μορφή πανελλαδικής συνδικαλιστικής συσπείρωσης. Το κύριο είναι η κατανόηση του πώς πρέπει να δουλεύουμε οι κομμουνιστές και να συμβάλλουμε στην οργάνωση της πάλης.

Πέμπτο: Η προώθηση της συμμαχίας της εργατικής τάξης με τους α/α και τους αγρότες όπως την προσδιορίσαμε, είναι πρώτα απ' όλα καθήκον των κομμουνιστών. Η κοινωνική συμμαχία δεν μπορεί να αναπτύσσεται εξαρχής, στο έδαφος της αποδοχής των διεκδικήσεων της εργατικής τάξης από τα λαϊκά τμήματα των μεσαίων στρωμάτων ως ένδειξη αλληλεγγύης ή γιατί σε τελευταία ανάλυση και προοπτική η γενικά συμφέρο-

να της εργατικής τάξης -η κοινωνική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής- συνιστούν την κοινωνική πρόοδο και για αυτές τις δυνάμεις. Αν και είναι αντικειμενικά ηγετική η θέση της εργατικής τάξης στη συμμαχία, αυτή πραγματοποιείται με ευθύνη της ιδεολογικής - πολιτικής οργανωμένης πρωτοπορίας της, κατακτιέται μέσα στην επαναστατική κοινωνική πράξη. Η κατάκτηση της προϋποθέτει την κατανόηση της αντικειμενικής βάσης των ταλαντεύσεων των λαϊκών τμημάτων των μεσαίων στρωμάτων, την υπομονή στην προσπάθεια να κερδίζονται - να αποσπώνται από την επίδραση των ανώτερων μεσαίων στρωμάτων και της τάξης των καπιταλιστών, προϋποθέτει την πρωτοπόρα αντίληψη και στάση για την υπεράσπιση των εισοδηματικών και άλλων κοινωνικών αναγκών τους σε καπιταλιστικές συνθήκες.

Τα σημαντικά κοινωνικά προβλήματα είναι η βάση για να αναπτυχθεί σε πιο σταθερή βάση η κοινή πάλη από εργατικά σωματεία, Αγροτικούς Συλλόγους, φορείς αυτοαπασχολούμενων, αλλά και Συλλόγους και Ομάδες Γυναικών της ΟΓΕ, φορείς επιστημόνων α/α, καλλιτεχνών, να συσπειρωθούν μαθητές, φοιτητές - σπουδαστές, να προωθηθεί η κοινωνική συμμαχία στην πράξη. Όλα τα παραπάνω προϋποθέτουν ξεχωριστά σχεδιασμένη και με τα ανάλογα μέτρα (χρεώσεις στα Όργανα, συγκρότηση ΚΟ, συζήτηση στις ΚΟΒ) υλοποίηση της ιδεολογικής - πολιτικής παρέμβασης στους αγρότες και τους αυτοαπασχολούμενους των πόλεων, την κεντρική στήριξη τους.

Εκτο: Σχετικά με τη σχέση του Κόμματος με το ριζοσαστικό γυναικείο κίνημα.

Οι κομμουνιστριες συμμετέχουν στους Συλλόγους και τις Ομάδες Γυναικών της ΟΓΕ. Είναι η ριζοσαστική γυναικεία πανελλαδική οργάνωση που αντιμάχεται την αταξική προσέγγιση των ανισοτιμών σε βάρος της γυναίκας, τη μονόπλευρη προβολή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες σε επίπεδο νομοθεσίας και συμπεριφοράς εκ μέρους των ανδρών. Βεβαίως, η δράση των κομμουνιστριών μέσα σ' αυτήν τη μαζική οργάνωση δεν μπορεί να θεωρεί ότι η συσπείρωση των γυναικών γίνεται με βάση μια ενιαία πολιτική αντίληψη και πλήρη συνειδητοποίηση της ταξικής ρίζας της ανισοτιμίας της γυναίκας. Το ενοποιητικό στοιχείο είναι η αντικειμενικά κοινή βάση των προβλημάτων ανισοτιμίας και των σύγχρονων αναγκών των γυναικών εργατικής - λαϊκής ένταξης και καταγωγής, η αγωνιστική διεκδίκησή τους, η συμμετοχή στους εργατικούς - λαϊκούς αγώνες.

Εβδομο: Ειδική δουλειά απαιτείται κατά νέους και τις νέες, που είτε είναι φοιτητές-τριες, είτε μαθητές-τριες, είτε περιπλανώμενοι-ες στην αγορά εργασίας, παίζουν ιδιαίτερο ρόλο στην ανασυγκρότηση του εργατικού και ευρύτερα του λαϊκού κινήματος, δυναμικά μετέχουν στη συμμαχία, στο πλαίσιο της τάξης ή των στρωμάτων που ανήκουν ή προέρχονται. Οι αγώνες, π.χ., που αναπτύχθηκαν συνολικά στο κίνημα στην Παιδεία (σχολές, σχολεία) έχουν πιο έντονο το στοιχείο της πρωτοβουλίας των δυνάμεων του Κόμματος και της ΚΝΕ, των φορέων στους οποίους συμμετέχουν οι κομμουνιστές. Φυσικά, πρόκειται για πρωτοβουλία των κινήσεων που δεν αφορά πάντα το ίδιο επίπεδο κίνησης μαζών (μαθητικό αγώνες, φοιτητικά ξεσπάσματα, κινητοποιήσεις ιδιαίτερα αναπληρωτών εκπαιδευτικών, συμμετοχή γονιών σε εκπαιδευτικά συλλαλητήρια).

Όμως αναδεικνύονται ορισμένα πιο μόνιμα θετικά χαρακτηριστικά στην αντίληψη μας για την παρέμβαση των κομμουνιστών στο κίνημα στους χώρους της Εκπαίδευσης που χρειάζεται να διατηρηθούν και να επεκταθούν ως τρόπος σκέψης και δράσης. Αφορά τη δράση μας στα Γυμνάσια, στα Λύκεια, στα ΕΠΑΛ, στις σχολές κατάρτισης και μαθητείας, ειδικά για την επαγγελματική εκπαίδευση, καθώς και για το φοιτητικό κίνημα.

Οι προσπάθειες του Κόμματος και της ΚΝΕ μέσα στο φοιτητικό κίνημα προωθήθηκαν σε ιδιαίτερες συνθήκες, όμως αποδείχτηκαν πολύ απαιτητικό καθήκον. Καθοριστικοί όροι για να γίνουν διακριτά βήματα στην αγωνιστική ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος σε αντιμονοπωλιακή - αντικαπιταλιστική κατεύθυνση αποτελούν η ανάπτυξη των οργανωμένων δυνάμεών μας στα πανεπιστήμια, η ενίσχυση της πολύπλευρης ιδεολογικοπολιτικής παρέμβασης σε σύνδεση με το επιστημονικό τους αντικείμενο, η μελέτη της πείρας από την παρέμβαση μας για ανάπτυξη αγωνιστικών διεργασιών τα προηγούμενα χρόνια. Τα όποια θετικά βήματα έγιναν έχουν τη σφραγίδα των δυνάμεών μας, όμως δεν είναι στέρεα. Το φοιτητικό κίνημα εξακολουθεί να βρίσκεται σε βαθιά κρίση και υποχώρηση.

Δίνουμε τον βασικό προσανατολισμό τόσο για τους μαθητές όσο και για τους φοιτητές, ταυτόχρονα όμως είμαστε με το βλέμμα στραμμένο στο σύνολο της ζωής της νεολαίας. Πατί η πάλη των μελών του Κόμματος και της ΚΝΕ, ιδιαίτερα μέσα στα κινήματα της νεολαίας, έχει αδιάσπαστο στοιχείο τον αγώνα για τη σύνδεση της επαγγελματικής, τεχνικής ή επιστημονικής εκπαίδευσης με το δικαίωμα στην εργασία, με το δικαίωμα στον πολιτισμό και στον αθλητισμό, συνολικά τη δημιουργική και ποιοτική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, της αναπυχής, του δικαιώματος στις διακοπές κ.λπ., όπως και τον αγώνα ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο, στον οποίο οι νέοι πρώτοι γίνονται «κρέμας για τα κανόνια των ιμπεριαλιστών». Επιδιώκουμε να απλωθεί πιο πλατιά και πολύμορφη δραστηριότητα που θα έρχεται σε αντιπαράθεση με τις συνέπειες της κυριαρχίας της εμπορευματοποίησης και το ότι τα παραπάνω είναι σήμερα για πολλούς νέους και νέες πανάκριβη «πολυτέλεια» ή χόμπι για όσους προλαβαίνουν. Θα κοντράρεται και στην προσπάθεια αξιοποίησής τους με πολλούς τρόπους για την προβολή των αξιών και των προτύπων του καπιταλισμού, του ανταγωνισμού, της αστικής ιδεολογίας.

Από αυτήν την άποψη είναι αναγκαία συνολικά η παρακολούθηση των εξελίξεων και η παρέμβαση μας σε κεντρικό πολιτικό επίπεδο. Ακόμα πιο επιτακτικό όμως είναι να θέσουμε στην προσοχή μας πώς θα ενταχθούν τα μέτωπα αυτά στις διεκδικήσεις του μαζικού κινήματος, πώς θα δουλέψουμε μέσα σε πολιτιστικούς, τοπικούς συλλόγους, αθλητικά σωματεία και χώρους άθλησης, πώς θα αναπτύξουμε κι άλλο πρωτοβουλίες όπως στέκια πολιτισμού για τη νεολαία και όχι μόνο, αθλητικές δραστηριότητες που θα συσπειρώνουν δυνάμεις, θα στέλνουν αγωνιστικό μήνυμα. Οι πρωτοβουλίες που σποραδικά αναπτύσσουμε είναι ιδιαίτερα πετυχημένες, δεν υπάρχει όμως ολοκληρωμένο σχέδιο στην πλειοψηφία των Οργανώσεών μας.

Οπωσδήποτε ξεχωριστή θέση κατέχει η πάλη ενάντια στα ναρκωτικά που δεν πρέπει να υποτιμηθεί. Η πολιτική της αστικής τάξης απέναντι στο κοινωνικό φαινόμενο της τοξικομανίας κινείται στον άξονα των πολιτικών «νομομοποίησης, καταστολής, «μείωσης της βλάβης», γενίκευσης της χορήγησης υποκατάστατων ηρωίνης, Χώρους Εποπτευόμενης Χρήσης, του αντιεπιστημονικού διαχωρισμού των ναρκωτικών σε «σκληρά - μα-

λακά». Δηλαδή, ουσιαστικά στη διαχείριση του προβλήματος και όχι στην αντιμετώπισή του. Ως Κόμμα έχουμε κάνει βήματα στην ενίσχυση του ιδεολογικού - πολιτικού και κοινωνικού μετώπου απέναντι στη διάδοση των ναρκωτικών και στον τρόπο ζωής που αυτά συμβολίζουν.

Όλα αυτά τα ζητήματα έχουν άμεση σχέση με τις κοινωνικοπολιτικές διεργασίες που γίνονται στις συνειδήσεις, πρώτα απ' όλα στις νεανικές, με την καπιταλιστική εκμετάλλευση και καταπίεση στους χώρους δουλειάς, τη φτώχεια και την ανεργία, τα προβλήματα μόρφωσης και υγείας, των διαπροσωπικών και άλλων σχέσεων, της δημιουργικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου, των διακοπών, του πολιτισμού και της καλλιέργειας της αισθητικής, του αθλητισμού, των συλλογικών και ατομικών ελευθεριών κ.λπ.

Συνολικά, το Κόμμα αναλαμβάνει μεγάλα καθήκοντα στην κατεύθυνση ανασυγκρότησης του κινήματος της εργατικής τάξης, στη διαμόρφωση προϋποθέσεων συγκρότησης της κοινωνικής συμμαχίας. Η ΚΕ εκτιμά ότι μαζί με τις αρνητικές εξελίξεις υπάρχουν ταυτόχρονα και εφεδρείες στο κίνημα, διάφορες εστίες αντίστασης, που πρέπει να βοηθήσουμε εμείς να βγουν στην επιφάνεια και να εκφραστούν με δυναμισμό. Μεγαλώνει η ευθύνη του Κόμματος, όλων των μελών και στελεχών μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΩΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ, ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ - ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ.

Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Η ΚΕ θέτει ως κεντρικό ζήτημα το Κόμμα, ως ενότητα θεωρητικής, πολιτικής και μαζικής δράσης, με την έννοια των νέων μεγαλύτερων απαιτήσεων και ευθύνης, αφού το Κόμμα έχει κάνει πρόοδο, μέσα σε πολύ δύσκολες, σύνθετες συνθήκες, πρωτόγνωρες από ορισμένα άτομα και έχει περάσει σε μια νέα βαθμίδα θεωρητικής και πολιτικής ωρίμανσης, έχει επιβεβαιωθεί σε σειρά εκτιμήσεων, θέσεων και δραστηριοτήτων του.

Συνολικά όμως έχει ανέβει η απαιτητικότητα από τις ίδιες τις εξελίξεις, η υποχρέωση του Κόμματος, όλων των καθοδηγητικών Οργάνων και των ΚΟ να περάσουμε σε μια νέα ανοδική πορεία. Κι όταν λέμε ανοδική πορεία δεν εννοούμε με κοινοβουλευτικά κριτήρια, αλλά με τα κριτήρια που θέτει η ίδια η επαναστατική φύση του Κόμματός μας, ώστε να προετοιμάσει την εργατική τάξη για τον ηγετικό της ρόλο στην ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος και στην οικοδόμηση της νέας κοινωνίας, του σοσιαλισμού - κομμουνισμού.

Η ΚΕ θέτει ορισμένα κεντρικά ζητήματα που πρέπει να βελτιώσουμε πατώντας πάνω σε αυτήν την πείρα, για να φέρουμε το Κόμμα, από πάνω μέχρι κάτω, στο ύψος των απαιτήσεων των καιρών, να γίνει πραγματικός καθοδηγητής και οργανωτής του εργατικού κινήματος, της επαναστατικής προοπτικής για τον σοσιαλισμό - κομμουνισμό.

ΠΡΩΤΟ: ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΛΟΠΛΕΥΡΗΣ ΠΡΟΤΕΜΜΑΤΙΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΜΑΣ

Η συνexής, αδιάκοπη, προγραμματισμένη και ενταγμένη στο πρόγραμμα της κομματικής δράσης ιδεολογική, κομμουνιστική μορφωτική δουλειά αποτελεί βάση για την κατάρτηση ή την ενίσχυση της μελέτης και κυρίως της σωστής αφομοίωσης των βασικών θέσεων της θεωρίας μας για την επαναστατική ανατροπή του καπιταλισμού και τη σοσιαλιστική - κομμουνιστική οικοδόμηση, με βάση και τα συμπεράσματα της σχετικής μελέτης που έχει ξεκινήσει και συνεχίζει το Κόμμα.

Ο εμπλουτισμός της ερμηνείας όλου αυτού του πρώτου ιστορικού εγχειρήματος της σοσιαλιστικής οικοδόμησης κατά τον 20ό αιώνα θα ενισχύσει το ιδεολογικό - πολιτικό μας μέτωπο απέναντι στην αστική ιδεολογία και στις διάφορες αναθεωρητικές και ορπορτουριστικές εκφάνσεις της στο κομμουνιστικό κίνημα, θα ενισχύσει τη θεωρητική αλλά και ταξική προσέγγιση σύγχρονων φαινομένων, νέων επιστημονικών και τεχνο-

λογικών επιτευγμάτων. Από αυτήν τη βάση θα προκύψει και η ικανότητα επιχειρηματολογημένης και εκλαΐκευμένης μαζικής διαφώτισης, π.χ. για την εξέλιξη του εργάσιμου χρόνου με την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, της ψηφιοποίησης. Πρόκειται για εξέσου δύσκολο ζήτημα να κατανοηθεί ευρύτερα η θέση μας, όπως και το ζήτημα της συμμετοχής σε κυβερνήση στο έδαφος του καπιταλισμού, αν δεν στηριχτεί η προπαγάνδα στελεχών και μελών στις μάζες, με τη θεωρητική γνώση της σχέσης οικονομίας - πολιτικής κ.λπ. Βέβαια, τα επιχειρήματα πρέπει να πατάνε στην πραγματικότητα που ζει ο λαός σήμερα, δεν μπορεί να προκύπτουν με τη χρησιμοποίηση τσιτατών ή αποσπασμάτων από τους Μαρξ - Ενγκελς - Λένιν. Πολύτιμος βοήθος για τα μέτωπα αυτά είναι και η μελετημένη ιστορική πείρα.

Επικεντρώνουμε στα εξής μέτωπα του ιδεολογικού αγώνα:

► Τη βαθύτερη κατανόηση της εκμεταλλευτικής σχέσης, των σύγχρονων μορφών που παίρνει η καπιταλιστική εκμετάλλευση, εξαιτίας της εφαρμογής και νέων τεχνολογιών και άλλων μεθόδων οργάνωσης της εργασίας, των μηχανισμών μοιράσματος της υπεραξίας και διαμόρφωσης του μέσου ποσοστού κέρδους, της εξέλιξης του εργάσιμου χρόνου και με μορφές όπως η τηλεργασία, η διευθέτηση κ.λπ., ζητήματα που πρέπει να αναφέρονται και να εξηγούνται στην αρθρογραφία μας, στις ομιλίες μας και δημόσιες παρεμβάσεις μας.

► Την αντίληψη μας για τον χαρακτήρα του κύκλου της οικονομικής κρίσης στον καπιταλισμό, την εναλλαγή φάσεων ύφεσης και ανάκαμψης, για τα οποία έχει γίνει δουλειά αρκετή, αλλά δεν επαρκεί, αφού όλα αυτά σχετίζονται με τη σωστή εκτίμηση για τις διάφορες μορφές αστικής διαχείρισης. Στη διαπάλη, στη βάση των προγραμματικών προτάσεων και θέσεων του Κόμματος, με τους βασικούς πυλώνες του εθνικού σχεδίου ανάπτυξης, του «green new deal», στην ανάδειξη της ουσίας των επιπτώσεων στον λαό από την ψηφιοποίηση και τον μετασχηματισμό της κοινωνίας και της παραγωγή.

► Την αντίληψη μας για τη σοσιαλιστική οικοδόμηση κατά τον 20ό αιώνα, απαλλαγμένη από την τάση εξωραϊσμού της για τις γενιές που την γνώρισαν, ενώ οι νέες γενιές ή έχουν πλήρη άγνοια ή γνωρίζουν την αστική προσέγγιση με πολλά στοιχεία διαστρεβλώσεων. Να ενισχύσουμε την προβολή της ανωτερότητας του σοσιαλισμού, να αναδεικνύουμε τις αιτίες ανατροπής του σοσιαλιστικού συστήματος, κυρίως όμως τις αιτίες διάλυσης της ΕΣΣΔ και του ΚΚΣΕ γιατί αποτελούσαν την πρωτοπορία αυτού του πρώτου ιστορικού εγχειρήματος της σοσιαλιστικής οικοδόμησης και επέδρασαν καθοριστικά στη γραμμή του ΔΚΚ, κυρίως στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά από αυτόν, μέχρι τις ανατροπές του 1989-1991 που επέδρασαν σε όλα τα Κόμματα και στο Κόμμα μας.

► Τον εμπλουτισμό της μελέτης και των θέσεών μας για τις εξελίξεις στο αστικό σύστημα, στο εποικοδόμημα, στη Δικαιοσύνη, στην Παιδεία, στο κράτος, σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, πολιτικής και πολιτιστικής ζωής. Ιδιαίτερα χρειάζεται να ενταχθούν στην ιδεολογική - πολιτική πάλη μας η ανάδειξη της κοινωνικής διάστασης και των φαινομένων βίας κατά των γυναικών, των φυλετικών διακρίσεων κ.ά. Να δώσουμε βάρος στο να εξηγηθούν οι θέσεις μας για τη χειραφέτηση των γυναικών, την αποφασιστική καταδική κάθε ρατσιστικής επιθετικότητας με βάση την εθνική καταγωγή, το χρώμα, τη θρησκεία, το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, αλλά και ταυτόχρονα αντιμετώπιση των ανορθολογικών, ιδεαλιστικών απόψεων για το «κοινωνικό φύλο», τη ρευστότητα της ταυτότητας φύλου που επηρεάζουν λαϊκές δυνάμεις που δεν γνωρίζουν σε βάθος την επιστημονική προσέγγιση του ζητήματος ή υποκύπτουν στην ύπουλη προπαγάνδα περί «ατομικό δικαίωματισμού». Αυτή δεν έχει καμία σχέση με την αγωνιατική υπεράσπιση όλων των ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων και ελευθεριών για την εργατική τάξη, τις λαϊκές δυνάμεις, τη νεολαία και τις γυναικείες εργατικές ή λαϊκές ένταξης και καταγωγής. Η πάλη αυτή πρέπει να συνοδεύεται με την ανάδειξη των κοινωνικών αιτιών που αναπαίραζουν αντιδραστικές και ανορθολογικές απόψεις και συμπεριφορές, να συνδέεται με αγωνιστικές διεκδικήσεις που αφορούν την προστασία των γυναικών, των παιδιών, αλλά και όλων των «ευάλωτων» κοινωνικών ομάδων, την επιστημονική και κοινωνική στήριξη ατόμων που πραγματικά χρειάζονται αλλαγή ταυτότητας φύλου.

► Ξεχωριστό ζήτημα είναι η αποτελεσματική και στοχευμένη διαμόρφωση γραμμής στο κίνημα, βασισμένη στην παρακολούθηση των εξελίξεων σε όλους τους κλάδους. Στοιχείο αυτού του ζητήματος που πρέπει να αναδειχτεί, παρά το ότι το έχουμε μελετήσει, ως ένα βαθμό στο προγραμματικό μας Συνέδριο το 2013, περισσότερο μετά από αυτό στο 20ό Συνέδριο το 2017 οπότε είχαμε και κάποια χειροπιαστά αποτελέσματα από τη νέα προγραμματική μας αντίληψη και πώς αυτή προχωρούσε στην πράξη, στο Κόμμα, στο κίνημα. Δηλαδή, ακόμα είναι ζητούμενο, π.χ. η πλήρης συνειδητοποίηση του ζητήματος ότι η κάθε πλευρά της κομμουνιστικής καθοδήγησης και δράσης ξεκινά έτσι κι αλλιώς από το Πρόγραμμά μας, από τη στρατηγική. Όχι με την έννοια μιας επαναλαμβανόμενης παραγάλιας του σοσιαλισμού - κομμουνισμού και της εργατικής εξουσίας στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα, στα άλλα κινήματα που στη συνέχεια συνοδεύεται από μια λεπτομερειακή απαρίθμηση επιμέρους προβλημάτων και αιτημάτων για άμεση δράση. Ούτε με την έννοια της τοποθέτησης πρώτα κάποιο οξείμνο πρόβλημα και μετά στην αναζήτηση τρόπων πολιτικοποίησης αυτού του προβλήματος, τεχνικής σύνδεσης μεταξύ τους, με βάση μια εδραυμάνη λαθμενής άποψη περί δήθεν σύνδεσης της τακτικής με τη στρατηγική, η οποία σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις καταντά να σχηματική συγκόλληση σκόρπων άμεσων αιτημάτων και στρατηγικών επεξεργασιών.

Το ζήτημα που θέσαμε από το 20ό Συνέδριο και με τις θέσεις σήμερα είναι ότι χρειάζεται εξειδίκευση, επομένως επεξεργασμένο προώθηση της στρατηγικής σε κάθε φάση, στον καθημερινό αγώνα, όπως σε μεγάλο βαθμό βραθύοι τυχερήντα το κάναμε την περίοδο της δεκαετούς κρίσης με αποτύπωση και συνθημάτων (κατάργηση ανεργιατικών νόμων των μηνιωνών, μονομερής διαγραφή του χρέους, αποδέσμευση από την ΕΕ με τον λαό στην εξουσία). Αντίστοιχα στην περιορισμένη φάση της ανάκαμψης, με τον προσδιορισμό της κρίσης στην κατεύθυνση της ικανοποίησης των σύγχρονων αναγκών ή σήμερα με τη νέα κρίση που επιτάχυνε και επιδεινώσει η πανδημία, με την ανάγκη ενίσχυσης των δομών και όλων των παροχών που πρέπει να προσφέρει δωρεάν η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, της επίταξης του ιδιωτικού τομέα ώστε να εξασφαλιστούν απλές κλίνες και κλίνες ΜΕΘ, προσωπικό και επαρκείς υποδομές, που ανοίγουν το δρόμο του προβληματισμού και της πάλης για συνολικότερες κοινωνικές αλλαγές για την ανάγκη της κοινωνικοποίησης των μέσων παραγωγής, των υποδομών, της εξασφάλισης αποκλειστικά κρατικών δωρεάν παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών, με κεντρικό επιστημονικό σχεδιασμό από την εργατική εξουσία. Απ' όλο αυτό προκύπτει η ανάγκη εύστοχης ι-

δεολογικής - πολιτικής διαπάλης στα κινήματα. Και φυσικά τα πλαίσια αυτά και οι αγώνες που αναπτύσσονται στη βάση αυτών να μελετούνται σε καθημερινή βάση, να εξάγονται νέα πείρα και γνώση, να αφομοιώνονται αυτές συλλογικά σε όλα τα επίπεδα, να συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητα και σε άνοιγμα δρόμων.

ΔΕΥΤΕΡΟ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Στη φάση που είμαστε γίνεται κομβικό ζήτημα πλέον η εκπαίδευση και ανάπτυξη των στελεχών του Κόμματος και της ΚΝΕ, κομβικό ζήτημα για την ίδια την πορεία και την επαναστατική εξέλιξη του Κόμματος. Ξεχωρίζουμε εδώ, εκτός των άλλων, ως βασικό τον ρόλο του Γραμματέα του κάθε καθοδηγητικού Οργάνου, όπως φυσικά και των άλλων καθοδηγητικών στελεχών μελών των Οργάνων. Ιδιαίτερα κρίσιμος είναι ο ρόλος σε επίπεδο Τομεακών Επιτροπών και Γραφείων ΚΟΒ, αφού είναι οι απορροιστικοί κρίκοι για την ενίσχυση της καθοδηγητικής ικανότητας των Οργάνων και συνολικά των Οργανώσεων τους. Και αυτό όχι για να υποτιμήσουμε τον ρόλο των υπόλοιπων στελεχών, αλλά για να επισημάνουμε τον κρίσιμο ρόλο που παίζει ως κρίκος.

Μας απασχολεί σε βάθος πώς θα ανεβάσουμε την απαιτητικότητα, χωρίς όμως πνεύμα υποκειμενισμού που μας διακατέχει μερικές φορές, στην εξήγηση των φαινομένων, των ζητημάτων που προκύπτουν στην καθημερινή δουλειά του Κόμματος.

Στο 20ό Συνέδριο πολύ σωστά βάλαμε ως κρίκο την Τομεακή Επιτροπή κι επεξεργαστήκαμε την καθοδηγητική της δουλειά, όπου έχουν γίνει αρκετά βήματα, όχι σε όλες, αλλά σε αρκετές. Όμως, σήμερα, εντοπίζουμε κάτι ακόμα περισσότερο. Πρέπει να δούμε αυτό το πρόβλημα της καθοδηγητικής δουλειάς βαθύτερα, από τα πάνω προς τα κάτω, σε όλους τους κρίκους και πάντα σε σχέση με τις εργατικές - λαϊκές δυνάμεις και την ιδεολογική - πολιτική διαπάλη μέσα σε αυτές.

Στις θέσεις, π.χ., κάναμε προσπάθεια να μελετήσουμε πιο βαθιά και να ξεπεράσουμε μέσα στο Κόμμα τη δυσκολία να εντάξουμε και να διεξάγουμε την ιδεολογική διαπάλη σε όλα τα ζητήματα. Και σε σχέση με την πολιτική της συσπείρωσης εργατικών - λαϊκών δυνάμεων και του μεγάλης διείδουσης της Οργάνωσής μας σε ένα μεγαλύτερο τμήμα της εργατικής τάξης. Και σε σχέση με τη διαμόρφωση στόχων πάλης, γύρω από τους οποίους θα επιτυγχάνεται αυτή η συσπείρωση σε αντικαπιταλιστική - αντιμονοπωλιακή κατεύθυνση στο κίνημα και φυσικά και γύρω από το Κόμμα.

Αυτό συγκεκριμένα πλέον πρέπει να το αντιμετωπίσουμε παραπέρα. Και από τη σκοπιά της καθοδήγησης και της λειτουργίας και του περιεχομένου της δουλειάς των Οργάνων, των μορφών και μεθόδων δουλειάς, του προσανατολισμού της δράσης. Το πώς τελικά θα εντάξουμε τη δράση μας σε ένα γενικότερο σχέδιο δουλειάς, το οποίο βεβαίως θα προσαρμόζεται και σε αιχμές. Η έννοια του προγραμματισμού δεν είναι πλήρως κατανοητή. Συνήθως περιλαμβάνει, όσο πάμε προς τα κάτω, στα Τομεακά και τις ΚΟΒ, ημερομηνίες κινητοποιήσεων, εξορισμένες, επετειακές εκδηλώσεις και δράσεις ή συγκεκριμένες αναφορές, όπως το άνοιγμα σχολείων, η υπογραφή ΣΣΕ, η Πρωτομαγιά κ.λπ. Η έννοια του προγραμματισμού, όμως, πρέπει να συνδυάζεται καθήκοντα, να κλιμακώνει δράσεις, να μελετά, να εξειδικεύει γενικά στρατηγικά καθήκοντα ανάλογα και το χώρο δράσης του κάθε Τομέα, της κάθε ΚΟΒ. Επίσης, να διορθώνει και στοιχεία του προγραμματισμού που έρχεται από τα πάνω, κάνουντας δημιουργικές, προσαρμοσμένες στον χώρο, προτάσεις. Και βέβαια, αυτό να εκφράζεται και στην Τομεακή Επιτροπή και στην ΚΟΒ κ.λπ.

ΤΡΙΤΟ: Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Κρίσιμα ζητήματα επίσης σήμερα για την εξέλιξη του Κόμματος είναι η σωστή ανάδειξη στελεχών, με πρόγραμμα και πολύπλευρη συγκεκριμένη βοήθεια, η διάταξη των κομματικών δυνάμεων με βάση την πείρα που έχουμε βγάλει αυτά τα χρόνια. Είναι πολύ πιο επίπονη και μακροχρόνια δουλειά να μεταδοθεί η πείρα του κινήματος και γενικότερα της κομματικής δουλειάς σε νεότερες γενιές. Είναι πλέον καθήκον, κυρίως των πιο έμπειρων συντρόφων - στελεχών, να μεταδώσουν αυτήν τη γνώση και τη συσσωρευμένη πείρα, όχι ως απ' υψηλού δάσκαλοι αλάνθραστοι, αλλά ως σύντροφοι και συντρόφισσες ισότιμοι και διαπαιδαγωγητές με το κομμουνιστικό παράδειγμα τους.

Βέβαια, η νέα γενιά στελεχών, όσοι αναδείχτηκαν κυρίως την τελευταία 10ετία, έχει σήμερα μια αφετηρία καλύτερη, κυρίως από την άποψη ότι ξεκινά τη διαδικασία της γνώσης με επεξεργασμένες πλέον θέσεις στρατηγικής, στη βάση του νέου Προγράμματος του Κόμματος. Από την άλλη, βέβαια, δεν έχει την πείρα της διεξαγωγής της ιδεολογικής διαπάλης για τη διαμόρφωση αυτού του Προγράμματος, πείρα που έχουν οι προηγούμενες γενιές. Οπωσδήποτε υπάρχουν άλλα συν και άλλα μείον, δεν ισοσκελίζονται. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή καθώς υπάρχουν ακόμα μεγάλες συγχύσεις και στην έννοια της στρατηγικής, αφού χρησιμοποιείται από αστικά επιτελεία με την έννοια του τελικού στόχου σε περιορισμένο πεδίο κι όχι με την έννοια ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ρήξεων και ανατροπών που δεν αφορούν ένα γενικά απώτερο μέλλον, το οποίο θα το περιμένουμε να έρθει κάποτε αλλά προετοιμάζεται από σήμερα, από την καθημερινή δράση, από την άνοδο της ταξικής πάλης και τη θεωρητική -ιδεολογική και πολιτική- επίδραση στις εργατικές - λαϊκές δυνάμεις και το κίνημά τους.

Πρέπει να πάρουμε υπόψη ότι η πορεία της κοινωνικοποίησης των νέων ανθρώπων σήμερα καθυστερεί περισσότερο, στον στίβο της αγοράς εργασίας μπαίνουν πιο αργά, με ελαστικές και διαφορετικές εργασιακές σχέσεις που δυσκολεύουν, ενώ και η πείρα της μαζικής πάλης είναι πολύ μικρή. Ακόμα και η εμπειρία των μαζικών διαδικασιών μέσα στα Πανεπιστήμια, στους φοιτητικούς συλλόγους, έχει πάει δραματικά πίσω τα τελευταία χρόνια. Γι' αυτό απαιτείται καλή γνώση, μόρφωση, θεωρητική υποβάθρο ισχυρού, τήρηση των αρχών και αξιών, συνεχής επαγρύπνηση και ετοιμότητα.

Μια άλλη πλευρά ξεχωριστή είναι η αναγκαιότητα της εναλλαγής δυνάμεων στα στελέχη, στον καταμερισμό δουλειάς, έτσι ώστε να αποκτητεί όσο το δυνατόν πιο μεγάλη, πιο πολύπλευρη πείρα από διαφορετικά καθήκοντα και θέματα. Ταυτόχρονα είναι απαραίτητο, ένας νέος Γραμματέας ΚΟΒ, ένα μέλος του Τομεακού Γραφείου ή ένας νέος Γραμματέας του Τομέα, να βοηθιέται ώστε να αποκτήσει γρήγορα καλή εικόνα του χώρου του ευρύτερα και μέσα στην Κομματική Οργάνωση, και στον πενήγρο, και στην κοινωνία, στους κλάδους, στους χώρους δουλειάς, στις γειτονιές, στους φορείς του μαζικού κινήματος, στους χώρους όπου δρα και έχει την ευθύνη. Χρειάζεται να τον προσανατολίσουμε σωστά, να τον βοηθήσουμε, όσο το δυνατό με την άμεση εμπλοκή του στις

μαζικές διαδικασίες του κινήματος. Επίσης, με τη συστηματική συζήτηση στο Όργανο όπου ανήκει, της πείρας που συγκεντρώνεται και την ανάπτυξη συγκεκριμένου σχεδίου παρέμβασης. Μόνο έτσι θα μπορεί να αποκτήει και νέα μεγαλύτερη πείρα και ταυτόχρονα να αφομοιώνει την παλιότερη που θα προκύπτει από τη συζήτηση με άλλους πιο έμπειρους συντρόφους και συντρόφισσες, μέσα στη φωτιά της μάχης και της οποιασδήποτε καθημερινής δουλειάς.

Είναι σημαντικό να διαπαιδαγωγηθούν τα στελέχη μας έτσι που να συμβάλλουν με τη γνώμη τους όλο και περισσότερο, πιο προσετομασμένα, με ομιλίες και παρεμβάσεις στα Όργανα, στις συνεδριάσεις. Το κάθε στέλεχος, όσο μικρή πείρα και αν έχει, όσο κι αν δεν είναι τόσο σίγουρο ότι βοηθάει λέγοντας αυτά που έχει σκεφτεί, ακόμα κι όταν δεν τα έχει επεξεργαστεί ολοκληρωμένα, πρέπει, έχει υποχρέωση να καταθέτει τη γνώμη του, να τη λέει θάρρατά. Γνώμη που την αναπτύσσει με συντροφικό τρόπο, με ετοιμότητα να ακούσει και τους άλλους, να ακούσει και τις διαφωνίες με τη δική του άποψη, που επίσης πρέπει να εκφράζονται με συντροφικό τρόπο, για να καταλήγουμε τελικά έτσι όλοι μαζί σε συλλογική εκτίμηση και απόφαση, για να πάμε να την υλοποιήσουμε σαν ένας άνθρωπος, βάζοντας ο καθένας και η καθεμιά δημιουργικά το ξεχωριστό δικό του λιθαράκι.

Με ευθύνη των Επιτροπών Περιοχής, να εξασφαλιστεί έμπρακτα ο προσανατολισμός όλων των Οργάνων και των κομματικών δυνάμεων, κλαδικών και εδαφικών, στη δουλειά στην εργατική τάξη και τους συμμάχους της και να εκφραστεί αυτό με καθοδηγητική ευθύνη για τη διαμόρφωση επιτελικού σχεδιασμού αυτής της δουλειάς.

ΤΕΤΑΡΤΟ: ΝΑ ΜΕΛΕΤΑΜΕ, ΝΑ ΑΦΟΜΟΙΩΝΟΥΜΕ, ΝΑ ΒΘΑΙΝΟΥΜΕ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΑΣ

Είναι κρίσιμο ζήτημα να ενισχυθεί συνολικά το θεωρητικό - ιδεολογικό στοιχείο στη λειτουργία όλων των καθοδηγητικών Οργάνων. Η εκπαίδευση στην σε βάθος θεωρητική - ιδεολογική συζήτηση, κάθε πολιτικού και μαζικού καθήκοντος, απαιτεί ανάλογο χρόνο και προσομοίαση συζήτησης σε κάθε καθοδηγητικό Όργανο. Απαιτεί διαμόρφωση προϋποθέσεων για συλλογική συζήτηση, η οποία βέβαια θα στηρίζεται και στην -επιστημονική και ταξική- προετοιμασία των θεμάτων, με βάση τα ανάλογα επιτελεία του Κόμματος. Τα βήματα που έγιναν στη συζήτηση αρθρογραφίας του «Ριζοπάσπτη» και της ΚΟΜΕΠ σε Όργανα, να γενικευτούν, χωρίς να είναι αυτό το μοναδικό ζητούμενο. Να επεκταθούν στη συζήτηση θεμάτων με βάση εκδόσεις του Κόμματος. Να συστηματικοποιηθεί η συζήτηση ως θέματα της ημερήσιας διάταξης που αφορούν το περιεχόμενο και τη διαπάλη στην Παιδεία, στην Υγεία, βέβαια και στα κινήματα, τη δουλειά σε κλάδους κ.λπ.

Το βασικό καθοδηγητικό και οργανωτικό μας πρόβλημα είναι ότι οι σημαντικές επεξεργασίες μας, η πλούσια πρακτική πείρα που έχουμε αποκτήσει κατά τη διεξαγωγή του ιδεολογικού - πολιτικού - μαζικού - συνδικαλιστικού αγώνα, όσο πάμε προς τα κάτω αδυνατίζουν, κατακερματίζονται, μετατρέπονται σε αποσπασματική, ευκαιριακή κατά θέμα δράση, αποδυναμωμένη από την ένταξη της σε έναν σχεδιασμό, σε μια εξειδίκευση, σε μια κλιμακωγή απαραίτητη σήμερα για μια πετυχημένη και πιο απορροιστική δουλειά μέσα στην εργατική τάξη και το κίνημά της. Το θέμα, π.χ., του πώς δουλεύουμε στο κίνημα είναι αναπόσπαστα δεμένο με το πώς καθοδηγούμε ιδεολογικά - πολιτικά τα Όργανα και τις κομματικές δυνάμεις, για να δουλεύουν σωστά στο κίνημα και με ενδιαφέρον βέβαια για άμεσα αποτελέσματα, αλλά και με δημιουργία υποδομής σχετικά πιο μακροπρόθεσμης. Το θέμα δεν είναι μόνο να γνωρίζουμε τις τάσεις των εξελίξεων, αλλά και να αντιστοιχίζουμε όσο αυτό είναι δυνατό περισσότερο την καθοδηγητική μας δουλειά σε αυτές τις τάσεις.

Καρδιά όλων αυτών φυσικά είναι οι ιδεολογικές - πολιτικές επεξεργασίες μας. Αλλά για να λειτουργήσουν αυτές φυσιολογικά, να μην έχουν αρρυθμίες, να μην αδυνατίζουν, όπως κάποιες φορές η καρδιά, θέλουν και τα αντίστοιχα εργαλεία, τα μέσα. Δηλαδή, θέλουν σωστή λειτουργία των καθοδηγητικών Οργάνων, των Τμημάτων και Επιτροπών, των Κομματικών Ομάδων και των ΚΟΒ. Είναι σαφές ότι ο ιδεολογικός - πολιτικός - οργανωτικός καθοδηγητικός ρόλος συνολικά του Κόμματος, για να ασκείται επαρκώς, εξαρτάται από τον καθοδηγητικό ρόλο των Οργάνων από πάνω έως κάτω: Από την ΚΕ, τις ΕΠ, τις ΤΕ, έως τα Γραφεία των ΚΟΒ. Έχει να κάνει συνολικά με την ποιότητα της εσωκομματικής ζωής.

Το κρίσιμα κάτω από το οποίο εξετάζουμε την καθοδηγητική μας δουλειά είναι η βετική πορεία του Κόμματος, οι επεξεργασίες, οι πρωτοβουλίες του, η ικανότητα προσαρμογής που εδίδει σε στροφές και οπωσδήποτε οι γενικότερες πολιτικές εξελίξεις, οι απότομες αλλαγές, στις οποίες ενυπάρχουν και μεγάλες δυσκολίες και μεγάλες δυνατότητες. Τέτοιες δυσκολίες αλλά και δυνατότητες που ανεβάζουν την απαιτητικότητα της καθοδηγητικής ικανότητας των Οργάνων να δώσουν ώθηση στις ΚΟΒ, σε όλους

τους τομείς, οπωσδήποτε και στην κομματική οικοδόμηση, για να αντιστοιχηθεί αυτή η δουλειά, όσο γίνεται, στις απαιτήσεις προώθησης του καθοδηγητικού ρόλου του Κόμματος στην εργατική τάξη.

Τα στοιχεία που εμφανίστηκαν στην περίοδο της καραντίνας σε ειδικές συνθήκες πρέπει να γενικευτούν ως θετική πείρα. Υπήρξαν -εκτός από αρνητικά και αδυναμίες- και ποιοτικά στοιχεία στην καθοδήγηση σε αρκετές Οργανώσεις, όπως συνεργασίες σε όλη την κλίμακα, η ανάγκη άμεσης ενημέρωσης για τη γραμμή και τις δράσεις από τον «Ριζοπάσπτη» με καλύτερη αξιοποίησή του, η αξιοποίηση πολλών μέσων μαζικής επικοινωνίας για προπαγάνδα και επικοινωνία με τον περίγυρο και ευρύτερα τον εργαζόμενο λαό και τη νεολαία, ο σχεδιασμός της αυτομόρφωσης κ.ά.

Ειδικός και ξεχωριστός είναι ο ρόλος των Τμημάτων της ΚΕ, συνεπώς χρειάζεται μεγάλη φροντίδα η κατάλληλη και πιο προσεγγιμένη στελέχωση τους.

Ταυτόχρονα, θεωρούμε ότι το Συνέδριο πρέπει να δώσει συγκεκριμένη κατεύθυνση στη νέα ΚΕ και στις ΕΠ για την με οδήγηση και συλλογική συζήτηση μεγαλύτερη και ουσιαστική ενασχόληση και πιο αποφασιστική βοήθεια προς τις ΚΟΒ, η οποία σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να καταντά «οδηγία προς ναυτιλλομένους». Αντίστοιχα από το ΚΣ της ΚΝΕ στις ΟΒ.

Επιπλέον, η νέα ΚΕ να διαμορφώσει ειδικό σημείωμα προς τις ΚΟ, παίρνοντας υπόψη τις νέες εξελίξεις και τις νομοθετικές αλλαγές που έχουν συντελεσθεί από το αστικό κράτος σε μια σειρά από τομείς, μαζί με οδηγίες (πολιτικές, νομικές, οργανωτικές) που αφορούν ζητήματα ετοιμότητας, επαγρύπνησης, τήρησης αρχών και λειτουργίας του Κόμματος απέναντι στον ταξικό αντίπαλο και την προσπάθεια υπονόμευσης και επίθεσης στο Κόμμα.

ΠΕΜΠΤΟ: ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ Η ΚΑΛΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΟ ΚΙΝΗΜΑ

Υπάρχουν κριτήρια, στη βάση των οποίων συμμετέχουμε σε πρωτοβουλίες, δράσεις και κινητοποιήσεις που οργανώνονται σε τοπικό, κλαδικό ή άλλο επίπεδο και όπου πιθανόν μπορεί ο συσχετισμός να μην είναι υπέρ μας ή είναι πρωτοβουλίες που δεν ξεκίνησαν από εμάς. Είναι κρίσιμο ζήτημα το πώς η Οργάνωση θα μπει με δυναμισμό σε αυτές, αλλά και πώς ταυτόχρονα θα πρέπει να επαγρυπνεί για το περιεχόμενο, για την εξέλιξη του αγώνα και πώς με συλλογικό τρόπο κάθε φορά πρέπει να εξετάζεται η στάση μας συγκεκριμένα, ακόμα και η αποστασιοποίηση από αποπροσανατολιστικές ή δράσεις που λειτουργούν προβοκατόρικα και ενάντια στο εργατικό - λαϊκό κίνημα. Και φυσικά, το κύριο είναι ότι δεν πρέπει να αφήσουμε να υπάρχει κενό σε δράσεις και πρωτοβουλίες στο κίνημα, γιατί το κενό πάντα το εκμεταλλεύονται, για να δυσκολέψουν τον αγώνα, η αστική τάξη, το κράτος της και τα κόμματά της, που χρησιμοποιούν και τις ορτορνουστικές δυνάμεις. Σημαντική βοήθεια πρέπει να δώσουμε σε αυτό, ιδιαίτερα στην ΚΝΕ.

Συνολικά η νέα ΚΕ πρέπει να δώσει βάρος στην αξιοποίηση της πείρας των αγώνων, να ξεκαθαριστεί η σχέση του Κόμματος με τις εργατικές συνδικαλιστικές οργανώσεις, με τις άλλες οργανώσεις των α/α της πόλης, των βιοπαλαιστών αγροτών, της νεολαίας και των γυναικών. Να ξεπεραστεί ένα μπερδεμα που υπάρχει ακόμα σε κάποια μέλη και στελέχη στην κατεύθυνση για ανάγκη πολιτικοποίησης του κινήματος, ισοπεδώνοντας κάπως τις διαφορές ανάμεσα στο Κόμμα και το ταξικό σωματείο, το ΠΑΜΕ. Να ξεπεράσουμε πρακτικές από απείρια που συναντήσαμε τα προηγούμενα χρόνια, όπου μερικές φορές ισοπεδώνονταν οι διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα σε ένα ταξικό σωματείο και σε μια επιτροπή αγώνα, π.χ. για το πρόβλημα των σκουπιδιών, ή σε έναν αγροτικό ή γυναικείο σύλλογο, ή έναν σύλλογο γονέων ενός σχολείου. Τα θέματα αυτά, όταν εντοπίζονται, πρέπει να αποτελούν θέμα συζήτησης και εξειδίκευσης στα Όργανα και τις ΚΟΒ για το πώς παρεμβαίνουμε, με ποιο περιεχόμενο, με ποιους τρόπους, μορφές και δράσεις.

ΕΚΤΟ: ΕΙΔΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Ειδική δουλειά χρειάζεται από όλο το Κόμμα και την ΚΝΕ στις γυναικές εργατικές - λαϊκής ένταξης ή καταγωγής και η σχέση τους με το ριζοσπαστικό γυναικείο κίνημα. Τα μέλη του Κόμματος και της ΚΝΕ έχουν καθήκον να συμμετέχουν σε Συλλόγους και Ομάδες της ΟΓΕ, να παλεύουν για τη συμμετοχή όχι μόνο οπαδών, αλλά όλων των ανήσυχων, προβαλισματικών γυναικών. Συμβάλλουν για την επιτυχία του Συνεδρίου της ΟΓΕ, στη διοχέτευση των στόχων για την ισοτιμία των γυναικών στα κινήματα.

Επίσης, ιδιαίτερη παρακολούθηση απαιτείται για το πώς προχωρούν η δράση και τα καθήκοντα του Κόμματος και της ΚΝΕ με βάση τις εξελίξεις και τάσεις σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης καθώς και η ξεχωριστή και μεγαλύτερη δράση που απαιτείται στον χώρο του Πολιτισμού και των καλλιτεχνών.

ΕΒΔΟΜΟ: Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗΣ

Η κομματική οικοδόμηση αποδείχτηκε όντως πολύ δύσκολο καθήκον μέσα σε αυτές τις σύνθετες και δύσκολες συνθήκες. Παρ' όλα αυτά οι περισσότερες ΚΟ Περιοχής έδωσαν μια γενναία μάχη.

Την περίοδο που εξετάζουμε καταφέραμε να αναπληρώσουμε απώλειες που είχαμε προηγούμενα χρόνια και στην τετραετία έχουμε μια μικρή αύξηση των οργανωμένων δυνάμεων του Κόμματος και της ΚΝΕ.

Είναι μια θετική προσπάθεια που έδωσαν με ανομοιομορφία οι Κομματικές Οργανώσεις σε μια περίοδο έντονων πολιτικών εξελίξεων, πιέσεων και αυταπατών που καλλιεργήθηκαν πλατιά στις λαϊκές δυνάμεις σε συνδυασμό με την ηττοπάθεια και τους περιορισμούς λόγω της πανδημίας.

Οστόσο, τα μικρά θετικά βήματα που έγιναν τόσο στην οργανωτική ανάπτυξη του Κόμματος όσο και στη βελτίωση της εργατικής του σύνθεσης, συνολικά στην κομματική οικοδόμηση σε εργοστάσια, μεγάλες επιχειρήσεις, νοσοκομεία, δεν αντιστοιχούν στη βαρύτητα που έχουν οι ανάγκες ανασύνταξης του εργατικού κινήματος, ειδικά στις σημειμένες συνθήκες υποχώρησής του και της πίεσης για ενσωμάτωση μεγάλων τμημάτων της εργατικής τάξης.

Η κομματική οικοδόμηση γενικά καθυστερεί και αποδείχτηκε ένα καθήκον πολύ σύνθετο, επομένως και δύσκολο στην υλοποίησή του, που προσκρούει σε παλιούς και νέους ανασταλτικούς παράγοντες όπως:

► Στην απόσπαση επιτελικής και εκτελεστικής εργασίας, αλλά και στις νέες δυσκολίες που προκύπτουν πλέον από τις εκτεταμένες εφαρμογές της Πληροφορικής στην ταχεία και συνοπτική πληροφόρηση, ο εθισμός στην οπτικά μειωμένη την εκπαίδευση και την ικανότητα για μελέτη, περιορίζει την ανάπτυξη κριτικής σκέψης και αντίστοιχης δράσης.

► Στην επίδεινωση των ωραρίων εργασίας, στην αστάθειά τους. Στη μορφή της τηλεργασίας από το σπίτι.

► Στον περιορισμό της στήριξης των νέων γονιών από τις γιαγιάδες και τους παππούδες λόγω της παράτασης του ορίου συνταξιοδότησης, σε συνδυασμό με την αύξηση των εργαζόμενων γυναικών. Το πρόβλημα αυτό υπάρχει και φυσικά επιτείνεται γιατί το ανεπαρκές και υποβαθμισμένο κοινωνικό σύστημα στήριξης καθιστά ατομική - οικογενειακή ευθύνη τη φροντίδα των παιδιών, των υπερηλικών και ΑμεΑ.

► Στη σχεδιασμένη δουλειά του εργοδοτικού και κρατικού μηχανισμού για να θέτει εμπόδια στην επαφή των εργαζομένων και της νεολαίας με την ιδεολογία και πολιτική του ΚΚΕ και τη δράση του εργατικού -λαϊκού κινήματος.

Ειδικότερα όσον αφορά την εξέλιξη της οργανωτικής ανάπτυξης του Κόμματος από το 20ό Συνέδριο.

1. Η συνολική μεταβολή της κομματικής δύναμης στην 4ετία είναι θετική κατά 0,7%.

Οι στρατολογίες που έγιναν την τετραετία αναλογούν στο 15,41% της δύναμης που είχε το Κόμμα στο 20ό Συνέδριο.

Την ίδια περίοδο, είχαμε ένα 7,31% της τότε δύναμης απώλειες σε διαγραφές που η συντριπτική τους πλειοψηφία αφορούν εθελοντική αποχώρηση - διαρροή, οι οποίοι παραμένουν στον περίγυρο του Κόμματος ως οπαδοί και ένας μικρός αριθμός που έφυγε λόγω διαφωνίας. Επίσης, έχουμε ένα 7,35% απωλειών λόγω θανάτου.

Οι στρατολογίες που έγιναν στους 4 βασικούς δείκτες όπου είχαμε ειδικούς στόχους και βελτιώσεων την κοινωνική και ηλικιακή σύνθεση είναι:

- Στρατολογίες μισθωτών και ανέργων 50,32% του συνόλου.
- Από ΚΝΕ το 58,44%.
- Κάτω των 40 χρόνων το 77,64%.
- Γυναίκες το 40,74%.

Γενικά η προέλευση των στρατολογιών στην τετραετία είναι: Από βιομηχανικούς κλάδους 14,81%, από κλάδους υπηρεσιών 29,51%. Αυτοαπασχολούμενοι ΕΒΕ 5,07%, επιστήμονες 1,57%, αγρότες 2,03%, φοιτητές - σπουδαστές 35,39%. Ένα 6% είναι άνεργοι και το υπόλοιπο από συνταξιούχους, νοικοκυρές κ.λπ.

2. Η κοινωνική σύνθεση του Κόμματος βελτιώθηκε αισθητά στους μισθωτούς και παραμένει στάσιμη σε αυτοαπασχολούμενους ΕΒΕ, επιστήμονες, αγρότες:

Μισθωτοί ιδιωτικού και δημόσιου τομέα 46,64%. Έχουμε αύξηση (+5,03%) στην τετραετία. Από αυτούς είναι σε βιομηχανικούς κλάδους 13,95% (+2%) σε κλάδους υπηρεσιών 31,26% (+1,9%), σε άλλους κλάδους 1,53% (+0,3%). Στο Δημόσιο δουλεύουν 10,61% (+1,89%). Αυτοαπασχολούμενοι (ΕΒΕ, επιστήμονες) 10,75%. Μικρή μείωση (-0,35%).

Απασχολούμενοι στην αγροτική οικονομία 4,55%. Μικρή μείωση (-0,45%).

Εκτός παραγωγής 38,06% (-4,29). Συνταξιούχοι 31,6% (-3,57%), φοιτητές 4,95% (-0,4%), νοικοκυρές 1,33% (-0,4%)

Γυναίκες είναι το 34%. Έχουμε μια αύξηση (+2,4%).

Η ηλικιακή σύνθεση του Κόμματος.

18 - 30 χρόνων είναι το 17% των μελών
 31 - 40 χρόνων το 21,2%,
 41 - 50 χρόνων το 11,5%
 51 - 60 χρόνων το 15,9%
 61 - 70 χρόνων το 17,7%
 71 χρόνων και πάνω το 16,6%

Ειδικό ζήτημα που αφορά την κομματική οικοδόμηση είναι η σωστή διάταξη και διαβόρρωση των κομματικών δυνάμεων.

Στην τετραετία, έγιναν ορισμένες αλλαγές στη διάταξη των κομματικών δυνάμεων με τη δημιουργία νέων Τομεακών Οργανώσεων σε Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία και αρκετές άλλες σε επίπεδο ΚΟΒ.

Πιο συγκεκριμένα στην 4ετία, στην ΚΟ Αττικής διαλύθηκε η Περιφερειακή Οργάνωση Δυτικού Τομέα και συγκροτήθηκαν 3 νέοι Τομείς. Στον Βόρειο Τομέα Αττικής έσπασε η ενιαία Τομεακή Οργάνωση και δημιουργήθηκαν 2 νέοι Τομείς. Στην Κεντρική Μακεδονία με ανακατατάξεις των παλιών Τομέων συγκροτήθηκαν 4 νέες Τομεακές Επιτροπές στο πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης και στην Υπαιθρο (Λαγκαδάς), ενώ δημιουργήθηκαν 2 νέες Κλαδικές Τομεακές Οργανώσεις (Κατασκευές και Πληροφορικής - Ερευνάς) που μέχρι τώρα ανήκαν στην Τομεακή των Βιομηχανικών Κλάδων. Τέλος, στην ΚΟ Δυτικής Μακεδονίας, προχώρησε η αναδιάταξη δυνάμεων με τη συγκρότηση Τομεακής Οργάνωσης στο Ενεργειακό Κέντρο Πτολεμαΐδας και Τομεακής Οργάνωσης Καστοριάς - Βοΐου.

Οι αλλαγές αυτές ήταν αναγκαίες και είχαν ως στόχο να βελτιώσουν την πολιτική και ιδεολογική παρέμβαση στον χώρο ευθύνης κάθε ΚΟ, εντάσσοντας όλες τις δυνάμεις που είναι διαταγμένες σε κλαδική και εδαφική βάση σε ενιαίο σχέδιο που υπηρετεί και την κομματική οικοδόμηση με επίκεντρο τον κλάδο και τον χώρο δουλειάς. Ταυτόχρονα, συμβάλλουν στο να λυθούν διάφορα καθοδηγητικά ζητήματα που έχουν αναδειχτεί και αφορούν τη σύνθεση και τον προσανατολισμό αρκετών ΚΟΒ κλαδικών και εδαφικών και το περιεχόμενο της δουλειάς τους.

Είναι μια διαδικασία που απαιτεί σταθερή παρακολούθηση και έλεγχο από τα καθοδηγητικά Όργανα, σαφήνεια στόχων, υπολογισμό όλων των δεδομένων και όχι μηχανιστικές εφαρμογές.

Η νέα ΚΕ, σε συνεννόηση και με τα καθοδηγητικά Όργανα των Περιώχων, πρέπει παραπέρα και πιο συγκεκριμένα να επεξεργαστεί μια σειρά από πλευρές και οργανωτικές και πρακτικές - προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος του καλύτερου συντονισμού και της ενιαίας δράσης των κλαδικών και εδαφοπαραγωγικών Τομεακών Οργανώσεων και ΚΟΒ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΩΣ ΤΟ 22ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

1. Ολοκλήρωση του β' μέρους της μελέτης για την ταξική διάρθρωση στην Ελλάδα.
2. Μελέτη βασικών πλευρών της μεγάλης κρατικής παρέμβασης («Πράσινο New Deal») για την έξοδο από την κρίση σε ΕΕ και ΗΠΑ, δηλαδή της στρατηγικής της «πράσινης μετάβασης» και του «ψηφιακού μετασχηματισμού» της οικονομίας και του κράτους. Ιδιαίτερα, επεξεργασία της υλοποίησης των συγκεκριμένων στρατηγικών κατευθύνσεων της ΕΕ ανά κλάδο και περιφέρεια, στην ελληνική οικονομία.
3. Να συνεχιστεί η ερευνητική προσπάθεια για τη μελέτη της σοσιαλιστικής οικοδόμησης κατά τον 20ό αιώνα, ιδιαίτερα σχετικά με το εποικοδόμημα, την οργάνωση και τη λειτουργία του κράτους της εργατικής εξουσίας, τη συσχέτιση με τις εξελίξεις στην οικονομία: α) Ολοκλήρωση και έκδοση της μελέτης των αλλαγών στο Σύνταγμα για τη συγκρότηση του εργατικού κράτους, για τις σχέσεις Κόμματος και μαζικών οργανώσεων ή των αλλαγών στο Σύνταγμα της ΕΣΣΔ κ.λπ. β) Στο πλαίσιο των εκδόσεων της νέας σειράς για το Αστικό και Σοσιαλιστικό Δίκαιο, να προχωρήσει η κριτική αποτίμηση της θεωρητικής συζήτησης για το Δίκαιο στη Σοβιετική Ένωση. γ) Εμπλουτισμός της παραπάνω έρευνας με την πείρα της DDR και άλλων χωρών της σοσιαλιστικής οικοδόμησης.
4. Μελέτη της πείρας του 20ού αιώνα, ως προς τις εργατικές - λαϊκές εξεγέρσεις, ένοπλα κινήματα, διαμόρφωσης ή όχι επαναστατικής κατάστασης ή στοιχείων αυτής (π.χ. εμφύλιος πόλεμος στην Ισπανία, κινεζική επανάσταση, κινήματα σε ΝΑ Ασία, Λατινική Αμερική, αλλά και σε όλη την Ευρώπη). Η γραμμή της Κομμουνιστικής Διεθνούς ή κέντρων του Διεθνούς Κομμουνιστικού Κινήματος. Να δώσουμε συνέχεια στην προσπάθεια μελέτης του περάσματος από τον καπιταλισμό στον σοσιαλισμό κατά τον 20ό αιώνα, ερευνώντας όλους τους παράγοντες: Υλικές συνθήκες (καθώς και τις αντίστοιχες προσαρμογές του καπιταλισμού), εκδήλωση κρίσης της αστικής εξουσίας, κατάσταση του επαναστατικού υποκειμένου (Κόμμα, εργατικό κίνημα, σύμμαχος κοινωνικές δυνάμεις).
5. Αναβάθμιση της προσπάθειας στη διαπάλη με τα αστικά πολιτικά ρεύματα (σοσιαλδημοκρατικό, φιλελεύθερο κ.λπ.) τόσο σε σχέση με το ιστορικό - θεωρητικό βάθος των μελετών όσο και σε σχέση με την τεκμηριωμένη ερμηνεία και κριτική των σύγχρονων προσαρμογών των θέσεων τους. Αντίστοιχα, τη διαπάλη με το οπορτουνιστικό ρεύμα.
6. Επικαιροποίηση και έκδοση των επεξεργασιών για το σύγχρονο επιτελικό αστικό κράτος.
7. Συμβολή στη διαπάλη με την οπορτουνιστική και αστική προσπάθεια «σύγχρονων» ερμηνειών του μαρξισμού που συσκοτίζουν το επαναστατικό περιεχόμενό του, τη σημασία των αρχών του και τη μέθοδό του, με βάση τη δήθεν «νέα» ανάγνωση του Μαρξ που τον αντιπαράθετον στο έργο του Ενγκελς και του Λένιν.
8. Αποφασιστική ενίσχυση της διαπάλης, με βοήθεια ιδιαίτερα προς την ΚΝΕ, σχετικά με την αστική ιδεολογική επίθεση (ατομικός αυτοπροσδιορισμός και δικαιωματισμός, μεταμοντέρνα άρνηση της αντικειμενικής αλήθειας κ.λπ.), το περιεχόμενο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ξεκινώντας από τις πιο μικρές ηλικίες της νεολαίας. Αναβάθμιση της συνεργασίας και του κοινού προγραμματισμού ανάμεσα στα Τμήματα της ΚΕ.
9. Να ενταθεί η προσπάθεια βαθύτερης διερεύνησης των αιτιών της μακρόχρονης υποχώρησης του επαναστατικού εργατικού κινήματος, σε σχέση και με τις αναβαθμισμένες σύγχρονες δυνατότητες ενσωμάτωσης της εργατικής τάξης, να φωτιστούν καλύτερα οι αυξημένες απαιτήσεις για μια πιο ολοκληρωμένη ιδεολογικοπολιτική παρέμβαση.

10. Συστηματοποίηση και ενίσχυση του συστήματος κομματικής μόρφωσης (επέκταση και συστηματοποίηση του κύκλου μαθημάτων με οπαδούς και νέα μέλη, παραπέρα αναβάθμιση των σχολών της ΚΝΕ, των τομεακών, των ΕΠ και της κεντρικής κομματικής σχολής και των σεμιναρίων). Ειδικά θεματικά σεμινάρια Ιστορίας του Κόμματος και γενικότερα. Εξειδικευμένη ιδεολογική δουλειά, μαρξιστική μόρφωση κατά επιστημονικό αντικείμενο σε Κομματικές - ΚΝίτικες δυνάμεις πτυχιακών - μεταπτυχιακών φοιτητών. Επίσης, εξειδικευμένο πρόγραμμα για εκπαιδευτικούς και καλλιτέχνες.
11. Έκδοση των Τόμων Γ1 για την περίοδο 1949 - 1967 και Γ2 για την περίοδο 1967 - 1974 της Ιστορίας του Κόμματος.
12. Προώθηση της μελέτης για την περίοδο 1974 - 1991, με τον φιλόδοξο στόχο να ολοκληρωθεί μετά το 22ο Συνέδριο. Ταυτόχρονα, ένταση της προσπάθειας για έκδοση των Πρακτικών κρίσιμων Ολομελειών της ΚΕ ή Συνεδρίων της αντίστοιχης περιόδου. Να προχωρήσει επίσης η έκδοση των Επίσημων Κειμένων.
13. Να δοθεί αποφασιστική βοήθεια στην ΚΝΕ για την πετυχημένη διεξαγωγή του Συνεδρίου της σε 2 χρόνια με βάση το Καταστατικό της.
14. Να γίνει ειδική Σύνοδος της νέας ΚΕ για τη συγκεκριμένη κατάσταση στο ΔΚΚ και τις σχέσεις μας με άλλα Κομμουνιστικά και Εργατικά Κόμματα.
15. Να προχωρήσουν τα Επιστημονικά Συνέδρια της ΚΕ για τη λογοτεχνία.

ΩΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το ΚΚΕ θα τα καταφέρει. Σε πείσμα όλων όσοι το πολεμάνε λυσσασμένα, χρόνια τώρα, είτε είναι και εμφανίζονται ανοιχτά ως εχθροί των κομμουνιστικών ιδεών και της πολιτικής του είτε εμφανίζονται με τη μάσκα του φίλου αυτών των ιδεών. Το ΚΚΕ έχει πλήρη συνείδηση των δυσκολιών που έχει να αντιμετωπίσει, αλλά έχει και την ασφάλεια θέληση των κομμουνιστών να προχωρήσει παραπέρα στην απαραίτητη ιδεολογική - θεωρητική θωράκιση όλων των μελών, των καθοδηγητικών Οργάνων και στελεχών, των Κομματικών Ομάδων στο κίνημα, της ΚΝΕ, ως απαραίτητο όρο και προϋπόθεση για να τεθούν επικεφαλής της πάλης, της αντιμετώπισης καμπών των εξελίξεων, σε συνθήκες επίσης επιδείνωσης του συσχετισμού της ταξικής πάλης. Εξελίξεις που δεν μπορούν να αποκλειστούν για την επόμενη τετραετία, όπως δεν μπορούν να αποκλειστούν και συνθήκες απότομης ανόδου της ταξικής πάλης. Συνεπώς, ο προσανατολισμός και το σχέδιο ανάπτυξης και διεύρυνσης με όλο και νέες εργατικές - λαϊκές δυνάμεις και ταυτόχρονης θωράκισης όλου του δυναμικού του Κόμματος, πρέπει να αντιμετωπίζει όλα αυτά τα προβλήματα των ενδεχόμενων παντός τύπου νέων σύνθετων και απρόβλεπτων εξελίξεων. Προχωράμε με αισιοδοξία στον 21ο αιώνα. Το φάντασμα του κομμουνισμού έτσι κι αλλιώς στοιχειώνει και σήμερα και θα στοιχειώνει για πάντα τα όνειρα των αστών, σε όλη την Ευρώπη, σε όλα τα μήκη και πλάτη της Γης. Ο εφιάλτης τους, όμως, δεν πρέπει να μείνει άλλο μόνο στα όνειρά τους. Μπορεί να γίνει πράξη, από τη στιγμή που η εργατική τάξη, ο καταπιεσμένος λαός, η εξεγερμένη νεολαία και το κίνημά τους σταματήσουν την οπισθοχώρηση και μπουν ξανά δυναμικά στο προσκήνιο της Ιστορίας, γιατί «αυτοί να πάρουν πρέπει την εξουσία».

7 ΙΟΥΝΗ 2021

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΚΕ

